

سُورَةُ مَرْيَمَ

सुतेःसु १९

आःआ

سُورَةُ مَرْيَمَ
សូរ៉េត្តិ ១៩ ម៉ារយ៉ា

មាន ៩៨ អាយ៉ាត ។

សូរ៉េត្តិទី ៤៤ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់
សូរ៉េត្តិនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាសូ ។

ប្រសិទ្ធិភាព

1. إِنْ بَابُوَيْهِ: بِإِسْنَادِهِ الْمُتَقَدِّمِ فِي فَضْلِ سُورَةِ الْكَهْفِ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنِ عُمَرَ، عَنِ أَبِي بَانَ، عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ
أَدَمَّنَ قِرَاءَةَ سُورَةِ مَرْيَمَ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يُصِيبَ مَا يُغْنِيهِ فِي نَفْسِهِ وَ مَالِهِ وَ وُلْدِهِ، وَ كَانَ فِي الْآخِرَةِ مِنْ أَصْحَابِ عِيسَى بْنِ مَرْيَمَ (عَلَيْهِ
السَّلَامُ)، وَ أُعْطِيَ فِي الْآخِرَةِ مِثْلَ مُلْكِ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) فِي الدُّنْيَا». (ثواب الأعمال: 108، البرهان في تفسير
القرآن الجزء: 3 صفحة: 695)***

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គ័រ... អាបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នក
ណាសូត្រសូរ៉េត្តិ ម៉ារយ៉ា ជាទម្លាប់ អ្នកនោះនឹងមិនស្លាប់ទេ មុនទទួលបាននូវអ្វីមួយដែលធ្វើឲ្យខ្លួន
អ្នកនោះផ្ទាល់ ទ្រព្យអ្នកនោះនិងកូនអ្នកនោះរីកចម្រើន ។ អ្នកនោះនឹងទៅជាមិត្តរបស់អ៊ីសា^{عليه السلام} ប៊ីន
ម៉ារយ៉ា^{عليها السلام}ក្នុងលោកមុខ ។ ក្នុងលោកមុខ គេនឹងឲ្យជាណាចក្រមួយដូចជាណាចក្ររបស់
ស៊ីឡែម៉ាន^{عليه السلام} ប៊ីន ដ្យាវូដូ^{عليه السلام}ក្នុងលោកនេះមកអ្នកនោះ ។" (ثواب الأعمال: 108)

2. وَ عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا وَ جَعَلَهَا فِي إِثْمٍ زُجَّاجٍ ضَبَّيَ الرَّأْسِ نَظِيفٍ، وَ جَعَلَهَا فِي مَنْزِلِهِ كَثْرَ حَيْرُهُ، وَ يَرَى
الْخَيْرَاتِ فِي مَنَامِهِ، كَمَا يَرَى أَهْلَهُ فِي مَنْزِلِهِ، وَ إِذَا كُتِبَتْ عَلَى حَائِطِ الْبَيْتِ مَنَعَتْ طَوَارِقَهُ وَ حَرَسَتْ مَا فِيهِ، وَ إِذَا شَرَبَهَا الْخَائِفُ أَمِنَ
بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى». (خواص القرآن: 44 (مخطوط)، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 695)***

២. អាល់-ស៊ីឡិក្គូ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ៉េត្តិនេះ ទុកវាក្នុងប្រអប់ស្អាតមួយធ្វើអំពីកែវ
ដែលមានក្បាលតូច (ដបដែលមានមាត់តូច?) ហើយទុកវាក្នុងផ្ទះខ្លួន អ្នកនោះនឹងទទួលបាននូវ
សេចក្តីល្អច្រើន អ្នកនោះឃើញសេចក្តីល្អក្នុងសប្ត ដូចឃើញគ្រួសារខ្លួនក្នុងផ្ទះខ្លួនអញ្ចឹងដែរ ។ បើ
សរសេរសូរ៉េត្តិនេះលើជញ្ជាំងផ្ទះ វានឹងការពារមិនឲ្យអ្វីឈ្លានពានចូលមកខាងក្នុងផ្ទះបានទេ ហើយវា
នឹងការពារសព្វសារពើដែលមាននៅក្នុងផ្ទះនោះ ។ ពេលអ្នកខ្លាចជីកទឹកសូរ៉េត្តិនេះ អ្នកនោះនឹងផុត
ភ័យ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ^{تعالى} ។" (خواص القرآن: 44 (مخطوط))

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្នំ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

كهيصص ①

១. កាហ្វ់ ហ្គា យ៉ា អ៊ីន ស្ទូដូ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ១

1. إِبْنُ أَبِي عَدِيٍّ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو الْحُسَيْنِ مُحَمَّدُ بْنُ هَارُونَ الرَّجَائِيُّ - فِيمَا كَتَبَ إِلَيَّ عَلَى يَدَيْ عَلِيِّ بْنِ أَحْمَدَ الْبَغْدَادِيِّ الْوَرَّاقِ - قَالَ: حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ الْمُنْتَنَى الْعَنْبَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَسْمَاءَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جُوَيْرِيَةُ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدٍ الثَّوْرِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لَجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، مَا مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ "كهيصص"؟ قَالَ: «مَعْنَاهُ: أَنَا الْكَافِي، الْهَادِي، الْوَلِيُّ، الْعَالِمُ، الصَّادِقُ الْوَعْدِ». (معاني الأخبار: 22، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 697)***

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្នំ បានថ្លែងថា... ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដូ អាល់-ស្ទេរីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូល យ៉ុក្តុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល់-ហ្វៃសែន ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថិលីប ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "បុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្វីលុលឡោះហ្នំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អ៊ីយ តើព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្នំ ^{صلوات الله عليه والسلام} [១៩:១] កាហ្វ់ ហ្គា យ៉ា អ៊ីន ស្ទូដូ មានអត្ថន័យអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អាយ៉ាសុំនេះមានអត្ថន័យថា: "អញ គឺព្រះដែលគ្រប់គ្រាន់ ព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំ ព្រះអនុរក្ស ព្រះដែលទ្រង់ញាណសព្វគ្រប់ ព្រះដែល សន្យាពិតមិនមុសា (معاني الأخبار: 22) 1" (أَنَا الْكَافِي، الْهَادِي، الْوَلِيُّ، الْعَالِمُ، الصَّادِقُ الْوَعْدِ)

2. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ الطَّالِقَانِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى الْجَلُودِيُّ، قَالَ: أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَكْرِيَّا، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَارَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَضَرْتُ عِنْدَ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فَدَخَلَ عَلَيْهِ رَجُلٌ فَسَأَلَهُ عَنْ "كهيصص"، فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كَافٌ: كَافٍ لِشَيْعَتِنَا، هَاءٌ: هَادٍ لَهُمْ، يَاءٌ: وَليُّ لَهُمْ، عَيْنٌ: عَالِمٌ بِأَهْلِ طَاعَتِنَا، صَادٌ: صَادِقٌ لَهُمْ وَعَدُهُ، حَتَّى يَبْلُغَ بِهِمُ الْمَنْزِلَةَ الَّتِي وَعَدَهَا إِيَّاهُمْ فِي بَطْنِ الْقُرْآنِ». (معاني الأخبار: 6/28، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 697)***

២. [...] យ៉ុក្តុហ្គារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វៃសែន បានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាល ថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយយ៉ុក្តុហ្គារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលបុរសម្នាក់បានមកសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី [១៩:១] កាហ្វ់ ហ្គា យ៉ា អ៊ីន ស្ទូដូ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "កាហ្វ់ - គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ស្តីអ្នកសុំ យើង ^{عليهم السلام} ។ ហ្គា - ជាព្រះមគ្គទេសក៍សម្រាប់ពួកគេ ។ យ៉ា - ជាព្រះអនុរក្សសម្រាប់ពួកគេ ។ អ៊ីន - ស្គាល់ អស់បុគ្គលដែលស្តាប់បង្គាប់យើង ^{عليهم السلام} ។ ស្ទូដូ - គោរពពាក្យសន្យារបស់ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ចំពោះពួកគេលុះត្រា តែព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} បានឲ្យពួកគេទទួលបាននូវឋានៈ ដែលព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} បានសន្យាចំពោះពួកគេនៅក្នុងជម្រៅ គូរអានដែលកម្រមានអ្នកណាដឹង ។" (معاني الأخبار: 6/28)

3. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ، بْنِ حَاتِمِ التُّوفَلِيِّ الْمَعْرُوفِ بِالْكَرْمَانِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ عَيْسَى الْوَشَّاءُ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ طَاهِرِ الْقُمِّيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَحْرٍ بْنِ سَهْلٍ الشَّيْبَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَسْرُورٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْقُمِّيِّ، فِي حَدِيثٍ لَهُ مَعَ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ الْعَسْكَرِيِّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): قَالَ لَهُ: «مَا جَاءَ بِكَ، يَا سَعْدُ؟» فَقُلْتُ: شَوْقِي أَحْمَدُ بْنُ إِسْحَاقَ إِلَى لِقَاءِ مَوْلَانَا.

៣. [...] សាអុដ្ឋ ប៊ិន អុប្បឡេ:ហ្គា អាល់-គុម្មីដែលបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍នៅក្នុងហ្វាត្វាមួយរបស់លោកស្តីអំពីកាលលោកបាននៅជុំជាមួយ អាធិ មូហ្គាម៉ាដ្ឋ អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អុលី អាល់-អុស្កាត់ការិយាល័យដែលបានសួរលោកថា: "សាអុដ្ឋអីយ លោកមកនេះមានការអ្វី?" ខ្ញុំក៏បានទូលថា: "អាល់-ម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសហ្គាត្រូបានធ្វើឲ្យទូលបង្គំចង់ជួបព្រះបរមគ្រូ^{សលាតលាង}របស់យើងណាស់ ។"

قَالَ: «و الْمَسَائِلُ الَّتِي أَرَدْتُ أَنْ تَسْأَلَ عَنْهَا؟». قُلْتُ: عَلَى حَالِهَا، يَا مَوْلَايَ. قَالَ: «فَسَلْ فَرَّةً عَنِّي عَنْهَا». وَ أَوْ مَا يَبْدُوهُ إِلَى الْعُلَامِ - يَعْنِي ابْنَهُ الْقَائِمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فَقَالَ لِي الْعُلَامُ: «سَلْ عَمَّا بَدَأَ لَكَ». وَ ذَكَرَ الْمَسَائِلَ إِلَى أَنْ قَالَ: قُلْتُ: فَأَحْبِرْنِي - يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ - عَنْ تَأْوِيلِ "كَيْعِص" ؟

ព្រះអង្គ^{សលាតលាង}មានវចនៈថា: "តើលោកចង់សួរពីរឿងអ្វី?" ខ្ញុំបានទូលថា: "ព្រះបរមគ្រូ^{សលាតលាង}អីយ អំពីរឿងអាយ៉ាត្ត ។" ព្រះអង្គ^{សលាតលាង}មានវចនៈថា: "សូមលោកសួរបុគ្គលណាមួយចិត្តខ្ញុំទៅ ។" ព្រះអង្គ^{សលាតលាង}បានចង្អុលក្មេងប្រុសម្នាក់ មានន័យថាព្រះរាជបុត្រ^{សលាតលាង}របស់ព្រះអង្គ^{សលាតលាង} អាល់-ក្លីអ៊ីម ។ ព្រះរាជកុមារ^{សលាតលាង}ក៏មានវចនៈមករកខ្ញុំថា: "លោកសួរអ្វីក៏សួរមកចុះ ។" លោក(អ្នកអធិប្បាយ)បានថ្លែងអំពីសំណួរនោះថា ខ្ញុំបានទូលថា: "បុត្រ^{សលាតលាង}ស្វីលុលឡេ:ហ្គា^{សលាតលាង}អីយ សូមព្រះអង្គ^{សលាតលាង}ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីការបកស្រាយរបស់ [១៩:១] កាហ្វ ហ្វា អ៊ីន ស្វដ្ឋ?"

قَالَ: «هَذِهِ الْخُرُوفُ مِنْ أَنْبَاءِ الْعَيْبِ، أَطَّلَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا عَبْدُهُ زَكْرِيَّا، ثُمَّ قَصَّهَا عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ ذَلِكَ أَنَّ زَكْرِيَّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سَأَلَ رَبَّهُ أَنْ يُعَلِّمَهُ أَسْمَاءَ الْخَمْسَةِ، فَأَهْبَطَ اللَّهُ عَلَيْهِ جِبْرِيْلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَعَلَّمَهُ إِيَّاهَا، فَكَانَ زَكْرِيَّا إِذَا ذَكَرَ مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحُسَيْنَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، سُرِّيَ عَنْهُ هُمُ وَ انْجَلَى كَرْبُهُ، وَ إِذَا ذَكَرَ الْحُسَيْنَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) خَفَّتُهُ الْعَبْرَةُ، وَ وَقَعَتْ عَلَيْهِ الْبَهْرَةُ.

ព្រះអង្គ^{សលាតលាង}មានវចនៈថា: "តួអក្សរទាំងនេះជាដំណឹងនៃរឿងអាថ៌កំបាំងដែលអល់ឡេ:ហ្គាបានបើកឲ្យស្វាការិយ៉ា^{សលាតលាង} បារបម្រើព្រះអង្គ^{សលាតលាង} បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{សលាតលាង}បានបើកឲ្យមូហ្គាម៉ាដ្ឋ^{សលាតលាង} ដឹង ។ ស្វាការិយ៉ា^{សលាតលាង}បានសូមឲ្យព្រះម្ចាស់^{សលាតលាង}ព្រះអង្គ^{សលាតលាង} បើកឲ្យព្រះអង្គ^{សលាតលាង}ប្រាប់នូវព្រះនាមទាំងប្រាំ ។ យ៉ូបអ៊ីល^{សលាតលាង}បានចុះមកជួបព្រះអង្គ^{សលាតលាង} បានប្រាប់ឲ្យព្រះអង្គ^{សលាតលាង}ឲ្យប្រាប់ព្រះនាមទាំងប្រាំ ។ រាល់ពេលដែលស្វាការិយ៉ា^{សលាតលាង}នឹកឃើញមូហ្គាម៉ាដ្ឋ^{សលាតលាង} អុលី^{សលាតលាង} ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត^{សលាតលាង} អាល់-ហ្វាសាន់^{សលាតលាង} ទុក្ខព្រួយព្រះអង្គ^{សលាតលាង}រលាយបាត់អស់ ។ តែពេលណាព្រះអង្គ^{សលាតលាង}នឹកឃើញអាល់-ហ្វាសាន់^{សលាតលាង} ពេលនោះព្រះអង្គ^{សលាតលាង}ចប់ដង្ហើមដោយសារទុក្ខសោក ហាក់ដូចជាទុក្ខធ្ងន់សង្រួបមកលើព្រះអង្គ^{សលាតលាង} ។

فَقَالَ ذَاتَ يَوْمٍ: إِلَهِي، مَا لِي إِذَا ذَكَرْتُ أَرْبَعًا مِنْهُمْ تَسَلَّيْتُ بِأَسْمَائِهِمْ مِنْ هُمُومِي، وَ إِذَا ذَكَرْتُ الْحُسَيْنَ تَدَمَّعَ عَيْنِي وَ تَثَوَّرَ زَفْرِي؟ فَأَنْبَأَهُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَنْ قَصَّتِهِ، فَقَالَ: كَيْعِصَ فَالْكَافُ: إِسْمُ كَرْبَلَاءَ، وَ أَلْهَاءُ: هَلَاكُ الْعَبْرَةِ، وَ أَلْيَاءُ: يَرِيدُ (لَعَنَهُ اللَّهُ)، وَ هُوَ ظَلَمَ الْحُسَيْنَ

(عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ الْعَيْنُ: عَطَشُهُ، وَ الصَّادُ: صَبْرُهُ.

ថ្ងៃមួយព្រះអង្គﷺបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ﷺអើយ! តើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺកើតអ្វី? ពេលណាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺនឹកឃើញពួកគេបួននាក់ﷺ ក្នុងចំណោមអ្នកទាំងប្រាំﷺ ពេលនោះសេចក្តីបារម្ភរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺទាំងអម្បាលម៉ានរលាយបាត់អស់។ តែពេលណាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺនឹកឃើញអាល់-ហ្វ្រែស្រីស្រីﷺ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺហូរទឹកភ្នែក ហើយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺក្អកក្អួលអូលដើមទ្រូង។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ﷺបានបើកឲ្យព្រះអង្គﷺប្រាប់អំពីរឿងនោះថា៖ "[១៩:១] កាហ្វ ហ្វា យ៉ា អ៊ីន ស្វដូ ។ កាហ្វ (សំដៅទៅលើ) ឈ្មោះការបាឡាអ៊ី ។ ហ្វា (សំដៅទៅលើ) ការកាប់សម្លាប់ព្រះរាជវង្សﷺ, យ៉ា (សំដៅទៅលើ) យ៉ាស៊ីដﷺ អ្នកប្រព្រឹត្តិអំពើសាហាវយង់ឃ្នងចំពោះអាល់-ហ្វ្រែស្រីស្រីﷺ ។ អ៊ីន (សំដៅទៅលើ) ការស្រែកទឹករបស់អាល់-ហ្វ្រែស្រីស្រីﷺ ។ ស្វដូ (សំដៅទៅលើ) អំណត់របស់អាល់-ហ្វ្រែស្រីស្រីﷺ ។"

فَلَمَّا سَمِعَ بِدَلِكِ زَكْرِيَّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَمْ يُقَارِقْ مَسْجِدَهُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، وَ مَنَعَ فِيهَا النَّاسَ مِنَ الدُّخُولِ عَلَيْهِ، وَ أَقْبَلَ عَلَى الْبُكَاءِ وَ التَّحْيِبِ، وَ كَانَتْ نُذْبَتُهُ: إِلَهِي، أ تُفَجِّعُ حَيْرَ خَلْقِكَ بِوَلَدِهِ. إِلَهِي أ تُنَزِّلُ بَلَوَى هَذِهِ الرِّزْيَةَ بِنَفَاتِهِ، إِلَهِي، أ تُلْبِسُ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ ثِيَابَ هَذِهِ الْمُصِيبَةِ، إِلَهِي أ تُحِلُّ كُرْبَةَ هَذِهِ الْفَجِيعَةِ بِسَاحْتِهِمَا.

កាលណាស្វាភារីយ៉ាﷺបានឮរឿងនេះ កាលនោះព្រះអង្គﷺមិនចេញពីម៉ាស់យ៉ូដូព្រះអង្គﷺអស់បីថ្ងៃ ហាមប្រជារាស្ត្រចូលទៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូនោះ។ ព្រះអង្គﷺបានយំខ្សឹកខ្សួល ហើយគួញត្រូវថា៖ "ព្រះម្ចាស់ﷺអើយ! ព្រះអង្គﷺធ្វើឲ្យជីវនុលោកដែលប្រសើរលើសគេ ក្នុងចំណោមសត្វលោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គﷺមានទុក្ខធំដោយសារកូនប្រុសﷺ ព្រះម្ចាស់ﷺអើយ! ព្រះអង្គﷺទម្លាក់ទុក្ខវេទនានេះមកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរបំផុត! ព្រះម្ចាស់ﷺអើយ! ព្រះអង្គﷺបំពាក់ទុក្ខវេទនានេះលើអាល់-ហ្វ្រែស្រីស្រីﷺនិងហ្វាទ្វីម៉ាស៊ីដﷺ ។ ព្រះម្ចាស់ﷺអើយ! ពួកគេﷺនឹងបានចាកផុតគ្រោះមហន្តរាយជុំវិញពួកគេﷺទេ?"

ثُمَّ كَانَ يَقُولُ: إِلَهِي، أَرُزِقُنِي وَلَدًا تَقْرُبُ بِهِ عَيْنِي عَلَى الْكَبِيرِ، وَ اجْعَلْهُ وَاثًا وَصِيًّا، وَ اجْعَلْ مَحَلَّهُ مِنِّي مَحَلَّ الْخَيْرِ، فَإِذَا رَزَقْتَنِي فَأَقْبَلْنِي بِحُبِّهِ، ثُمَّ إِفْجَعْنِي بِهِ كَمَا تَفْجَعُ مُحَمَّدًا حَبِيبَكَ بِوَلَدِهِ،

បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ﷺអើយ! សូមព្រះអង្គﷺព្រះរាជទានកូនប្រុសមួយឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺ ដែលជាសំណាពូចិត្តទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺដែលធ្វើឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺអាចឈ្នះឧបសគ្គបាន។ សូមព្រះអង្គﷺឲ្យគេﷺបានទៅជាអ្នកទទួលមរតកនិងជាអ្នកស្នង។ សូមព្រះអង្គﷺទុកដាក់គេﷺដូចអាល់-ហ្វ្រែស្រីស្រីﷺដែរ។ កាលណាព្រះអង្គﷺទ្រង់ព្រះរាជទានគេﷺឲ្យមកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺហើយ កាលនោះសូមព្រះអង្គﷺល្បួងពិសោធន៍ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺមានចំពោះគេﷺ។ បន្ទាប់ពីនោះ សូមព្រះអង្គﷺធ្វើឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺយំសោកស្តាយរូបគេﷺដូចម្នាក់ម៉ាដូﷺ ដែលជាទីស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គﷺនោះបានយំសោកស្តាយកូនប្រុសﷺគេﷺដែរ។"

فَرَزَقَهُ اللَّهُ يَحْيَىٰ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ فَجَعَهُ بِهِ، وَ كَانَ حَمَلٌ يَحْيَىٰ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سِتَّةَ أَشْهُرٍ، وَ حَمَلُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَذَلِكَ... (كمال الدين و تمام النعمة: 21/454، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 697)***

ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានយ៉ាស្ត់យ៉ា^{عليه السلام}ឲ្យស្វាភារីយ៉ា^{عليه السلام} ហើយស្វាភារីយ៉ា^{عليه السلام}បានយំសោកស្តាយយ៉ាស្ត់យ៉ា^{عليه السلام} ។ យ៉ាស្ត់យ៉ា^{عليه السلام}បាននៅក្នុងពោះមាតាព្រះអង្គ^{عليه السلام}អស់រយៈពេលប្រាំមួយខែដូចរយៈពេលអាល់-ហ្ន៎សែនី^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងពោះមាតា^{سلام الله عليها}ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែរ ។ (21/454) (كمال الدين و تمام النعمة: 21/454)

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿٢١﴾

២. [នេះគឺ]ការថ្លែងអំពីព្រះមេត្តាធម៌របស់ព្រះម្ចាស់អ្នក [ដែលព្រះអង្គព្រះរាជទាន]មកលើបាវរបស់ព្រះអង្គ ស្វាភារីយ៉ា ។

إِذْ نَادَى رَبَّهُ وَ نِدَاءً خَفِيًّا ﴿٢٢﴾

៣. កាលគេបានបូងស្ទឹងព្រះម្ចាស់គេដោយការបូងស្ទឹងសម្ងាត់[និងស្លៀកស្លាម្រាស់ពីចិត្ត] ។

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَ أَسْتَعْلَى الرَّأْسِ شَيْبًا وَ لَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٢٣﴾

៤. គេបានទូលថា: "ព្រះម្ចាស់អើយ ឆ្អឹងឆ្អែងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទន់ខ្សោយទៅហើយ (កម្លាំងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអន់ថយ) ក្បាលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក៏សក្បុស (សក់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំស្ងួតអស់ហើយ) ។ ព្រះម្ចាស់អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនដែលខុសបំណងម្តងណាឡើយ ពេលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបន់ស្រន់ព្រះអង្គ ។

وَ إِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَ كَانَتْ أَمْرَاتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٢٤﴾

៥. ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំព្រួយបារម្ភអំពីអ្នកស្នងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អត់ពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទៅ ។ រីឯភរិយាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក៏ជាស្រ្តីអារ ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាព្រះរាជទានអ្នកស្នងឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ក្នុងព្រះនាមព្រះអង្គផង

يَرْئِي وَ يَرِيثُ مِنْ ءَالٍ يَعْزُوبُ وَ أَجْعَلُهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿٢٥﴾

៦. ដែលនឹងទទួលកេរដំណែលពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងទទួលកេរដំណែលពីពូជពង្សរបស់យ៉ាក្នុងគ្រូសូមព្រះអង្គឲ្យគេទៅជាបុគ្គលដែលសក្តិសម[នឹងព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ] ឱព្រះម្ចាស់អើយ ។"

يَزَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ أَصْمُءٍ وَ يَحْيَىٰ لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٢٦﴾

៧. [អល់ឡោះហ្ន៎មានតម្រាស់ចំពោះស្វាភារីយ៉ាថា:] "ម្ចាស់ស្វាភារីយ៉ា យើងប្រាប់អ្នកនូវដំណឹងល្អអំពីកូនប្រុសម្នាក់ ឈ្មោះរបស់គេគឺយ៉ាស្ត់យ៉ា ឈ្មោះដែលយើងមិនដែលដាក់ឲ្យអ្នកណាឡើយកាលពីមុន ។"

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾

៨. គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ តើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងមានកូនបានដូចម្តេច បើភរិយាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាស្ត្រីអារ ឯទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដល់វ័យជរាទុព្វលភាពទៅហើយនោះ?"

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْئٍ وَقَدْ خَلَقْتِكُمْ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ﴿٩﴾

៩. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "[នឹងកើតមានឡើង]ដូច្នោះឯង ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកមានព្រះបន្ទូលថា៖ "វាជាការងាយស្រួលសម្រាប់អញ ។ អញបានបង្កើតអ្នកកាលពីមុន កាលអ្នកពុំទាន់កើតជាអ្វីឡើយនោះ ។"

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾

១០. គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាផ្តល់សញ្ញាមួយឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។" ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "សញ្ញារបស់អ្នកគឺ៖ ចូរអ្នកកុំនិយាយស្តីជាមួយមនុស្សគ្រប់បីយប់ដោយគ្មានជម្ងឺ ។"

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ أَن سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾

១១. គេបានចេញពីកន្លែងសក្តារបូជាឆ្ពោះទៅរកប្រជារាស្ត្រគេ ហើយគេបានឲ្យសញ្ញាពួកគេឲ្យថ្វាយថោមនាការចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎]ទាំងពេលព្រឹកនិងពេលល្ងាច ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២-១១

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: رَوَى أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُهُ تَعَالَى: «ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَّرِيًّا» يَقُولُ: «ذَكَرَ رَبُّكَ عَبْدَهُ فَرِحَهُ»، «إِذْ نَادَىٰ رَبُّهُ نِدَاءً خَفِيًّا» قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي يَقُولُ: «ضَعْفٌ» «وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا» يَقُولُ: «لَمْ يَكُنْ دُعَائِي حَاطِبًا عِنْدَكَ».

១. អាឡី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ឹម បានថ្លែងថា អាឡី អាល-យ៉ាវ ដូចបានតំណាលតមកពី អាឡី យ៉ាក្តុហ្សារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى [១៩:២] ការថ្លែងអំពីព្រះមេត្តាធម៌របស់ព្រះម្ចាស់អ្នក [ដែលព្រះអង្គព្រះរាជទាន]មកលើបាវរបស់ព្រះអង្គ ស្វាការីយ៉ា ថា៖ "ព្រះម្ចាស់ جلى លោកថ្លែងអំពីបាវព្រះអង្គ وجل ដូច្នោះព្រះអង្គ جلى អាណិតអាសូរព្រះអង្គ ﷺ ។ [១៩:៣] កាលគេបានបូងស្ទង់ព្រះម្ចាស់គេដោយការបូងស្ទង់សម្ងាត់ ។ [១៩:៤] គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ឆ្អឹងឆ្អែងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទន់ខ្សោយទៅហើយ អាឡី យ៉ាក្តុហ្សារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[ខ្លួន]ទន់ខ្សោយ ។" ព្រះម្ចាស់អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនដែលខុសបំណងម្តងណាឡើយពេលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបន់ស្រន់ព្រះអង្គ ។ អាឡី យ៉ាក្តុហ្សារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ការបូងស្ទង់របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ មិនដែលធ្វើឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ខកចិត្តដោយសារព្រះអង្គ جلى ម្តងណាឡើយ ។"

”وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي“ يَقُولُ: «خِفْتُ الْوَرِثَةَ مِنْ بَعْدِي» «وَكَانَتْ امْرَأَتِي عَاقِرًا» يَقُولُ: «لَمْ يَكُنْ لِرِزْقِيَا يَوْمَئِذٍ وَلَدٌ يَقُولُ مَقَامُهُ، وَ يَرِثُهُ، وَ كَانَتْ هَدَايَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ نُذُورُهُمْ لِلْأَخْبَارِ، وَ كَانَ رِزْقِيَا رَيْسَ الْأَخْبَارِ، وَ كَانَتْ امْرَأَةً زَكْرِيَّا أَحْت مَرْيَمَ بِنْتِ عِمْرَانَ بْنِ مَائَانَ، وَ بَنُو مَائَانَ، إِذْ ذَاكَ رُؤَسَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ بَنُو مُلُوكِهِمْ، وَ هُمْ مِنْ وُلْدِ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ،

[១៩:៥] ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំព្រួយបារម្ភអំពីអ្នកស្នងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អត់ពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទៅ អាចិយ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំព្រួយបារម្ភរឿងទទួលកេរដំណែលអត់ពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទៅ រីឯភរិយាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក៏ជាស្រ្តីអារ អាចិយ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សម័យនោះ ស្វាការីយ៉ា^{عليه السلام} មិនមានកូនទេដើម្បីជាតំណាងព្រះអង្គ^{عليه السلام} និងទទួលកេរដំណែលពីព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។ ពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉ែលតែងតែជូនអំណោយនិងប្តេជ្ញាចិត្តសាងផ្នួស ។ ស្វាការីយ៉ា^{عليه السلام} ជាអគ្គប្រមុខរបស់អ្នកសាងផ្នួស (គណៈសង្ឃ) ។ មហេសីរបស់ស្វាការីយ៉ា^{عليه السلام} ជាបងប្អូនស្រីរបស់ម៉ារយ៉ាំ^{عليها السلام} ព្រះរាជបុត្រីរបស់ អ៊ីមរ៉ែន^{عليه السلام} ប៊ីន ម៉ាស្វាន ។ បាទី-ម៉ាស្វានជាអ្នកដឹកនាំរបស់ពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉ែលនិងពួកកូនរបស់ស្តេចរបស់ពួកគេ ។ ពួកបាទី-ម៉ាស្វានជាកូនចៅរបស់ស្វីឡែម៉ាន ប៊ីន ដ្យាដូ^{عليه السلام} ។

فَقَالَ زَكَرِيَّا: "فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا * يَرِثُنِي وَ يَرِثْ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَ اجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا * يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَىٰ لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا" يَقُولُ: "لَمْ يُسَمَّ بِاسْمٍ يَحْيَىٰ أَحَدٌ قَبْلَهُ" "فَالَ رَبُّ أَلَيْسَ لِي عَلَامٌ وَ كَانَتْ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَ قَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عَيْنِيَا" "فَهُوَ الْيَتِيمُ" "فَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّئْ وَ قَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ وَ لَمْ تَكُ شَيْئًا * قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا" صَحِيحًا مِنْ غَيْرِ مَرَضٍ. (تفسير القمّي 2:48، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 698)***

ស្វាការីយ៉ា^{عليه السلام} បានទូលថា៖ [១៩:៥] ដូច្នេះសូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាព្រះរាជទានអ្នកស្នងឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ក្នុងព្រះនាមព្រះអង្គផង [១៩:៦] ដែលទទួលកេរដំណែលពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងទទួលកេរដំណែលពីពូជពង្សរបស់យ៉ាកុំហ្វារ សូមព្រះអង្គឲ្យគេទៅជាអ្នកសក្តិសម ឱព្រះម្ចាស់អើយ ។" [១៩:៧] "ម្ចាស់ស្វាការីយ៉ា យើងប្រាប់អ្នកនូវដំណឹងអំពីកូនប្រុសម្នាក់ ឈ្មោះរបស់គេគឺយ៉ាស្ត់យ៉ា ឈ្មោះដែលយើងមិនដែលដាក់ឲ្យអ្នកណាឡើយកាលពីមុន ។" មិនដែលមានអ្នកណាឈ្មោះ "យ៉ាស្ត់យ៉ា" ទេមុនព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។ [១៩:៨] គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ តើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងមានកូនបានដូចម្តេច បើភរិយាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាស្រ្តីអារ ឯទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដល់វ័យជរាទទួលភាពទៅហើយនោះ?" នេះគឺសេចក្តីអស់សង្ឃឹម ។ [១៩:៩] ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "[នឹងកើតមានឡើង]ដូច្នេះឯង ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកមានព្រះបន្ទូលថា៖ "វាជាការងាយស្រួលសម្រាប់អញ ។ អញបានបង្កើតអ្នកកាលពីមុន កាលអ្នកពុំទាន់កើតជាអ្វីឡើយនោះ ។" [១៩:១០] គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាផ្តល់សញ្ញាមួយឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។" ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "សញ្ញារបស់អ្នកគឺ៖ ចូរអ្នកកុំនិយាយស្តីជាមួយមនុស្សគ្រប់បីយប់ដោយគ្មានជម្ងឺ" ដោយមានសុខភាពល្អ មិនមានជម្ងឺទេ ។" (تفسير القمي 2: 48)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامِ بْنِ سُهَيْلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعُلَوِيِّ، عَنْ عِمْسَى بْنِ دَاوُدَ النَّجَّارِ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو الْحَسَنِ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «كُنْتُ عِنْدَ أَبِي يَوْمًا فَاعْبَدْتُ، حَتَّى أَتَى رَجُلٌ فَوَقَفَ بِي، وَ قَالَ: أ فَيْكُمْ بَاقِرُ الْعِلْمِ وَ رَيْسُهُ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ؟ قِيلَ لَهُ: نَعَمْ. فَجَلَسَ طَوِيلًا، ثُمَّ قَامَ إِلَيْهِ، فَقَالَ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَحْبَبْتَنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي قِصَّةِ زَكَرِيَّا:

”وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا“ الْآيَةُ؟

២. មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាល-អាប៊ុបាស់បានតំណាលថា... អ៊ីសា ប៊ិន ដ្វាវដ្ច អាល-ណាយ៉ាបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាល-ហ្គាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលមានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃមួយខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلم} បាននៅជុំជាមួយព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلم} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلم} កាលបុរសម្នាក់បានមកឈប់ក្បែរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ហើយថា៖ "តើមានអ្នកអធិប្បាយព្រះអភិញ្ញាដែលមាន មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាល^{صلوات الله عليه والسلم} ជាប្រមុខទេ នៅក្នុងចំណោមអស់លោក?" ព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلم} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلم} បានប្រាប់បុរសនោះថា៖ "មាន ។" បុរសនោះបានអង្គុយចុះ ហើយងើបទៅរកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ទូលថា៖ "បុត្រ^{صلوات الله عليه والسلم} វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} អើយ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} អធិប្បាយប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីរឿងស្វាការីយ៉ា^{صلوات الله عليه والسلم} គឺអាយ៉ាស្ក [១៩:៥] ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំព្រួយបារម្ភអំពីអ្នកស្ទង់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អត់ពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទៅ ។ រីឯភរិយាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំគឺជាស្ត្រីអារ"

قَالَ: «نَعَمَ الْمَوَالِيَ ابْنُو الْعَمِّ، وَ أَحَبَّ إِلَهُ أَنْ يَهَبَ لَهُ وَلِيًّا مِنْ صُلْبِهِ، وَ ذَلِكَ أَنَّهُ فِيمَا كَانَ عَلِمَ مِنْ فَضْلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، قَالَ: يَا رَبِّ، أَمَا شَرَّفْتَ مُحَمَّدًا وَ كَرَّمْتَهُ وَ رَفَعْتَ ذِكْرَهُ حَتَّى قَرَنْتَهُ بِذِكْرِكَ، فَمَا يَمْنَعُكَ - يَا سَيِّدِي - أَنْ تَهَبَ لَهُ ذُرِّيَّةً مِنْ صُلْبِهِ فَتَكُونَ فِيهَا النَّبِيَّةُ؟

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} (គឺមូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាល^{صلوات الله عليه والسلم}) មានវចនៈថា៖ "បាន ។ អ្នកស្ទង់គឺកូនប្រុសរបស់ឪពុកមា (ឬឪពុកធំ) ។ ស្វាការីយ៉ា^{صلوات الله عليه والسلم} ចង់ឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} ប្រទានឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} នូវអ្នកស្ទង់ម្នាក់ដែលជាខ្សែលោហិតព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ស្គាល់ព្រះគុណសម្បត្តិរបស់មូហាំម៉ាដ្ច^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ស្វាការីយ៉ា^{صلوات الله عليه والسلم} ទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلم} អើយ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មិនបានប្រទានអភិជនភាពឲ្យមូហាំម៉ាដ្ច^{صلوات الله عليه والسلم} ទេ? មិនបានលើកតម្កើងមូហាំម៉ាដ្ច^{صلوات الله عليه والسلم} ទេ? មិនបានលើកស្ទួយការរំលឹកមូហាំម៉ាដ្ច^{صلوات الله عليه والسلم} ទេ ដល់ថ្នាក់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ដាក់ការរំលឹកនេះជាប់នឹងការរំលឹកដល់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} តែម្តង? ព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلم} អើយ ហេតុអ្វីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មិនផ្តល់ឲ្យគេ^{صلوات الله عليه والسلم} (គឺអ្នកស្ទង់របស់ស្វាការីយ៉ា^{صلوات الله عليه والسلم}) នូវរាជបុត្ររាជនគ្នាដែលកើតមកពីខ្សែលោហិតរបស់គេ^{صلوات الله عليه والسلم} ដូច្នោះសាស្ត្រាភាពនឹងបានមកឯគេ^{صلوات الله عليه والسلم} ?"

قَالَ: يَا زَكَرِيَّا، قَدْ فَعَلْتُ ذَلِكَ بِمُحَمَّدٍ وَ لَا نُبُوَّةَ بَعْدَهُ، وَ هُوَ خَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ، وَ لَكِنَّ الْإِمَامَةَ لِابْنِ عَمِّهِ وَ أَحِبُّهُ عَلَيَّ بِنِ أَبِي طَالِبٍ مِنْ بَعْدِهِ، وَ أَخْرَجْتُ الدَّرِّيَّةَ مِنْ صُلْبِ عَلِيٍّ إِلَى بَطْنِ فَاطِمَةَ بِنْتِ مُحَمَّدٍ، وَ صَيَّرْتُ بَعْضَهَا مِنْ بَعْضٍ، فَخَرَجْتُ مِنْهُ الْأَيْمَةَ حُجَّجِي عَلَى خَلْقِي، وَ إِنِّي مُخْرِجٌ مِنْ صُلْبِكَ وَلَدًا يَرِثُكَ وَ يَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ، فَوَهَبَ اللَّهُ لَهُ يَحْيَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تأويل الآيات 2/301 : 1, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 699)***

អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ស្វាការីយ៉ា^{صلوات الله عليه والسلم} អើយ អញ^{صلوات الله عليه والسلم} បានធ្វើបែបនេះឲ្យមូហាំម៉ាដ្ច^{صلوات الله عليه والسلم} ចហើយ ហើយមិនមានសាស្ត្រា^{صلوات الله عليه والسلم} ទេបន្ទាប់ពីគេ^{صلوات الله عليه والسلم} គេ^{صلوات الله عليه والسلم} ជាសាស្ត្រា^{صلوات الله عليه والسلم} ចុងក្រោយបង្អស់ ។ តែអ៊ីម៉ាម៉ាស្កបានទៅលើកូនប្រុស^{صلوات الله عليه والسلم} របស់ឪពុកមា^{صلوات الله عليه والسلم} គេ^{صلوات الله عليه والسلم} ប្អូនប្រុស^{صلوات الله عليه والسلم} អាលី^{صلوات الله عليه والسلم} ប៊ិន អាប៊ូត្ថីលីប^{صلوات الله عليه والسلم} អត់ពីគេ^{صلوات الله عليه والسلم} ទៅ ។ អញ^{صلوات الله عليه والسلم} នឹងឲ្យមានរាជបុត្ររាជនគ្នាមកពីខ្សែលោហិតរបស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلم} និងហ្វាទីម៉ាស្ក^{صلوات الله عليه والسلم} រាជបុត្រី^{صلوات الله عليه والسلم} របស់មូហាំម៉ាដ្ច^{صلوات الله عليه والسلم} ឲ្យស្ទង់គ្នាពីម្នាក់ទៅម្នាក់ ។ ដូច្នោះអញ^{صلوات الله عليه والسلم} នឹងឲ្យអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ^{صلوات الله عليه والسلم} ចេញមកពីខ្សែលោហិតនេះ ជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អញ^{صلوات الله عليه والسلم} លើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អញ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ អញ^{صلوات الله عليه والسلم} នឹងយកចេញមកពីខ្សែលោហិតអ្នក^{صلوات الله عليه والسلم} នូវកូនប្រុសម្នាក់^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលនឹងស្ទង់អ្នក^{صلوات الله عليه والسلم}

ហើយនឹងស្នងរាជបុត្ររាជនគ្រាបស់យ៉ាក្នុងក្រុងម៉ាក្រា ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានយ៉ាស្ន់យ៉ា صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ឲ្យព្រះអង្គ صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។" (2 / 301 : 1) (تأويل الآيات)

3. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ بَكْرِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ فَضَّالٍ، بِإِسْنَادِهِ إِلَى عَبْدِ الْخَالِقِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، يَقُولُ: فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "مَنْ نَجَعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلِ سَمِيًّا" قَالَ: «ذَلِكَ يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا، لَمْ يَكُنْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا، وَكَذَلِكَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَمْ يَكُنْ لَهُ مِنْ قَبْلِ سَمِيًّا، وَ لَمْ تَبْكِ السَّمَاءُ إِلَّا عَلَيْهِمَا أَرْبَعِينَ صَبَاحًا».

៣. មូហាំម៉ាដ្ន ប៊ិន អាល-អ៊ាប់បាស់បានថ្លែងថា... អ៊ាប់ខុល-ខ័លិកូបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ [១៩:៧] ឈ្មោះដែលយើងមិនដែលដាក់ ឲ្យអ្នកណាឡើយកាលពីមុន ។ ព្រះអង្គ صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "នោះគឺយ៉ាស្ន់យ៉ា صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ប៊ិន ស្យាការីយ៉ា صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មិនដែលមានអ្នកមានឈ្មោះនេះទេកាលពីមុន ។ អាល-ហ្ន៎សែនី صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ក៏ដូចនេះដែរ មិនដែលមានអ្នក មានឈ្មោះនេះទេកាលពីមុន ។ មេឃមិនដែលយំសោកស្តាយអ្នកណាអស់សែសិបថ្ងៃទេ ក្រៅពីបុគ្គល ទាំងពីរអង្គ عليهم السلام នេះ ។"

قُلْتُ: فَمَا كَانَ بُكَاءُهَا؟ قَالَ: «تَطَلَّعُ الشَّمْسُ حُمْرَاءَ - قَالَ - وَ كَانَ قَاتِلُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ لَدَ زَيْنًا، وَ قَاتِلُ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا وَ لَدَ زَيْنًا» (تأويل الآيات 3 / 302 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 699) ***

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អ្វីទៅយំនោះ?" ព្រះអង្គ صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃរះដោយមានពណ៌ក្រហម ។" ព្រះអង្គ صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "ឃាតករបស់អាល-ហ្ន៎សែនី صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានកំណើតមកពីបទខុសបដណ្តិ (ជាកូនក្រៅ ខាន់ស្លា) ។ ឃាតករបស់យ៉ាស្ន់យ៉ា صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ប៊ិន ស្យាការីយ៉ា صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានកំណើតមកពីបទខុសបដណ្តិ (ជាកូន ក្រៅខាន់ស្លា) ។" (1 : 301 / 3) (تأويل الآيات)

يَبْحَثِي خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَءَاتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾

១២. "យ៉ាស្ន់យ៉ាអឺយ ចូរអ្នកកាន់គម្ពីរឲ្យមាំមួន ។" យើងបានប្រទានឲ្យគេនូវបញ្ញាបារមីតាំងពីគេនៅ ក្នុងកុមារវ័យម្ល៉េះ

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَرَكُودًا وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾

១៣. ព្រមទាំងសេចក្តីទន់ភ្លន់ដែលមកពីយើងនិងសេចក្តីបរិសុទ្ធ ។ គេជាអ្នកមានសទ្ធាសីបចិត្តចំពោះ អស់ឡោះហ្ន៎]

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾

១៤. គេយកចិត្តទុកដាក់នឹងករណីកិច្ចខ្លួនចំពោះបិតាមាតាគេ ហើយគេពុំមែនជាមនុស្សព្រហ្មើនទេ ហើយក៏ពុំមែនអ្នកប្រព្រឹត្តល្មើស[ព្រះឱង្ការអស់ឡោះហ្ន៎]ទេដែរ ។

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾

១៥. ចូរសរសើរស្តីកើតមានដល់គេ នាថ្ងៃដែលគេប្រសូត នាថ្ងៃដែលគេចូលទិវង្គត និងនាថ្ងៃដែលគេនឹងរស់ពីស្លាប់វិញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១២-១៥

1. وَ قَالَ فِي قِصَّةِ يَحْيَى « يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا » . قَالَ: لَمْ نَخْلُقْ أَحَدًا قَبْلَهُ اسْمُهُ يَحْيَى،

១. អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងប្រវត្តិរបស់យ៉ាស៊ូយ៉ា عليه السلام ថា៖ [១៩:៧] "ម្ចាស់ស្វាការីយ៉ា យើងប្រាប់អ្នកនូវដំណឹងល្អដ៏អំពីកូនប្រុសម្នាក់ ឈ្មោះរបស់គេគឺយ៉ាស៊ូយ៉ា ឈ្មោះដែលយើងមិនដែលដាក់ឲ្យអ្នកណាកាលពីមុនឡើយ ។" អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យើង عليه السلام មិនបានបង្កើតអ្នកណាម្នាក់មុនគេ عليه السلام ដែលមានឈ្មោះថា "យ៉ាស៊ូយ៉ា" ទេ ។

فَحَكَى اللَّهُ قِصَّتَهُ إِلَى قَوْلِهِ: « يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَ آتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا » . قَالَ: وَ مِنْ ذَلِكَ الْحُكْمِ أَنَّهُ كَانَ صَبِيًّا فَقَالَ لَهُ الصَّبِيَانُ: هَلُمَّ نَلْعَبْ. فَقَالَ: أَوْهَ وَ اللَّهُ مَا لِلْعَبِّ خُلْفَانَا، وَ إِنَّمَا خُلِفْنَا لِلْجِدِّ لِأَمْرِ عَظِيمٍ.

អល់ឡោះហ្ន៎បានថ្លែងប្រវត្តិរបស់យ៉ាស៊ូយ៉ា عليه السلام ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عليه السلام [១៩:១២] "យ៉ាស៊ូយ៉ាអើយ ចូរអ្នកកាន់គម្ពីរឲ្យមាំមួន ។" យើងបានប្រទានឲ្យគេនូវបញ្ញាបារមីតាំងពីគេនៅក្នុងកុមារវ័យម្ល៉េះ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ញាបារមីរបស់យ៉ាស៊ូយ៉ា عليه السلام កាលលព្រះអង្គ عليه السلام នៅក្នុងវ័យកុមារនោះ ពេលក្មេងឯទៀតបាននិយាយជាមួយព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "យើងលេង" យ៉ាស៊ូយ៉ា عليه السلام មានវចនៈ ថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មិនបានបង្កើតយើងមកដើម្បីលេងទេ ។ គេបង្កើតយើងមកដើម្បីកិច្ចការធំ ។"

ثُمَّ قَالَ « وَ حَنَانًا مِنْ لَدُنَّا » يَعْنِي تَحْنُنًا وَ رَحْمَةً عَلَى وَالِدَيْهِ وَ سَائِرِ عِبَادِنَا « وَ زَكَاءَ » يَعْنِي طَهَارَةً لِمَنْ آمَنَ بِهِ وَ صِدْقَهُ « وَ كَانَ تَقِيًّا » يَتَّقِي الشُّرُورَ وَ الْمَعَاصِيَ « وَ بَرًّا بِوَالِدَيْهِ » مُحْسِنًا إِلَيْهِمَا مُطِيعًا هُمَا « وَ لَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا » يَقْتُلُ عَلَى الْعَصَبِ وَ يَضْرِبُ عَلَى الْعَصَبِ، لَكِنَّهُ مَا مِنْ عَبْدٍ، عَبْدَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَّا وَ قَدْ أَخْطَأَ أَوْ هَمَّ بِخَطِئٍ مَا خَلَا يَحْيَى بِنَ زَكَرِيَّا، فَإِنَّهُ لَمْ يُذْنَبْ، وَ لَمْ يَهُمَّ بِذَنْبٍ،

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៩:១៣] ព្រមទាំងសេចក្តីទន់ភ្លន់ដែលមកពីយើង មានន័យថា គេ عليه السلام មានចិត្តអាណិតអាសូរឪពុកម្តាយនិងបាវឯទៀតរបស់យើង عليه السلام ។ និងសេចក្តីបរិសុទ្ធ មានន័យថា ស្អាតស្អំសម្រាប់បណ្តាអ្នកដែលជឿព្រះអង្គ عليه السلام ។ គេជាអ្នកមានសទ្ធាស្របចិត្ត ខ្លាចទង្វើអាក្រក់និងអំពើដែលនាំឲ្យប្រព្រឹត្តល្មើស ។ [១៩:១៤] គេយកចិត្តទុកដាក់នឹងករណីកិច្ចខ្លួនចំពោះបិតាមាតាគេ ផ្តាច់ផ្តុនមាតាបិតា គោរពមាតាបិតាទាំងពីរ ។ ហើយគេពុំមែនជាមនុស្សព្រហ្មហើនទេ ហើយក៏ពុំមែនអ្នកប្រព្រឹត្តល្មើសទេដែរ កម្ចាត់កំហឹង អត់ធ្មត់ទោសៈ ។ បាវទាំងអស់របស់អល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام សុទ្ធតែសាងបាបឬគិតសាងបាប លើកលែងតែយ៉ាស៊ូយ៉ា عليه السلام ទេ ព្រោះព្រះអង្គ عليه السلام មិនដែលសាងបាបទេ មិនដែលគិតសាងបាបទេ ។

ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ سَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَ يَوْمَ يَمُوتُ وَ يَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا » . (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام

ج 1 , ص (656)*

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៩:១៥] ចូរសរសើរស្តីកើតមានដល់គេ នាថ្ងៃដែលគេប្រសូត នាថ្ងៃដែលគេចូលទិវង្គត និងនាថ្ងៃដែលគេនឹងរស់ពីស្លាប់វិញ ។" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) ១
១៣៣៣៧៤)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ سُلَيْمَانَ الرَّازِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الطَّبَالِيِّ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ حَكَمِ بْنِ أَيْمَنَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَقُولُ: «وَاللَّهِ، لَقَدْ أُوتِيَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) الْحُكْمَ صَبِيًّا، كَمَا أُوتِيَ يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا الْحُكْمَ صَبِيًّا». (تأويل الآيات 303/6: 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 703)***

២. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អុប្បាស្តបានថ្លែងថា... ហ្គាកាំ ប៊ិន អែម៉ានបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮអាហ្វិ យ៉ាកុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "សូមស្យាមចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ^ﷺ គេបានប្រទានបញ្ញាបារមីឲ្យមកអាល់ ប៊ិន ហ្គាតា^{صلوات الله عليه والسلام}តាំងពីព្រះអង្គ^ﷺមានវ័យកុមារម៉្លោះ ដូចគេបានប្រទានបញ្ញាបារមីឲ្យយ៉ាស៊ីយ៉ា^{عليه السلام} ប៊ិន ស្យាការីយ៉ា^{عليه السلام}តាំងពីនៅក្នុងវ័យកុមារនោះដែរ ។" (تأويل الآيات 1: 303/6)

3. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ: "وَ حَنَانًا مِنْ لَدُنَّا" ؟ قَالَ: «كَانَ يَحْيَى إِذَا دَعَا وَ قَالَ فِي دُعَائِهِ: يَا رَبِّ، يَا اللَّهُ نَادَاهُ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ: لَبَّيْكَ يَا يَحْيَى، سَلْ حَاجَتَكَ». (المحاسن: 30/35، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 704)***

៣. អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ័លីដូបានថ្លែងថា អាហ្វិ បាស្យៀរបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា ខ្ញុំបាន ទូល អាហ្វិ អុប្បាស្តឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^ﷺនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^ﷺ [១៩:១៣] សេចក្តីទន់ភ្លន់ដែលមកពីយើង (មានន័យថាអ្វី) ?" ព្រះអង្គ^ﷺមានវចនៈថា៖ "ពេលយ៉ាស៊ីយ៉ា^{عليه السلام} បូងសូង ព្រះអង្គ^ﷺតែងតែទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^ﷺអើយ អល់ឡោះហ្គ័រ^ﷺអើយ !" អល់ឡោះហ្គ័រ^ﷺហៅព្រះ អង្គ^ﷺមកពីលើមេឃថា៖ "អញ^ﷺមកហើយ ។ យ៉ាស៊ីយ៉ា^{عليه السلام}អើយ ចូរអ្នក^ﷺសូមមកចុះ ។" (المحاسن: 35/30)

4. ابْنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ حَمْرَةَ الْأَشْعَرِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي يَاسِرُ الْخَادِمُ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِنَّ أَوْحَشَ مَا يَكُونُ هَذَا الْخَلْقُ فِي ثَلَاثَةِ مَوَاطِنَ: يَوْمَ وُلِدَ وَ يَخْرُجُ مِنْ بَطْنِ أُمِّهِ فَيَبْرَى الدُّنْيَا، وَ يَوْمَ يَمُوتُ فَيُعَايِنُ الْآخِرَةَ وَ أَهْلِهَا، وَ يَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا فَيَبْرَى أَحْكَامًا لَمْ يَبْرَهَا فِي دَارِ الدُّنْيَا،

៤. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គ័របានថ្លែងថា... យ៉ាសារ អាល់-ខ័ឌីមបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-រីដ្វី^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ពេលដែលសត្វលោកនៅតែម្នាក់ឯងមានបីពេល ។ គឺថ្ងៃកើត ពេលគេ ចេញពីពោះម្តាយ ឃើញលោកនេះ ។ គឺថ្ងៃដែលគេស្លាប់ គេបានឃើញលោកមុខនិងប្រជានិករបស់ លោកមុខនោះ ។ គឺថ្ងៃដែលគេរស់ពីស្លាប់វិញ គេបានឃើញការជម្រុះក្តីដែលគេមិនដែលឃើញនៅក្នុង លោកនេះឡើយ ។"

وَقَدْ سَلَّمَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي هَذِهِ الثَّلَاثَةِ مَوَاطِنَ وَ آمَنَ رُوعَتَهُ، فَقَالَ: "وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَ يَوْمَ مَيُوتُ وَ يَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا" وَ وَقَدْ سَلَّمَ عَيْسَىٰ بْنُ مَرْيَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَىٰ نَفْسِهِ فِي هَذِهِ الثَّلَاثَةِ مَوَاطِنَ، فَقَالَ: "وَسَلَامٌ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَ يَوْمَ أَمُوتُ وَ يَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا"». (الخصال: 71 / 107، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 704)***

អល់ឡោះហ្ន៎បានឲ្យពរជ័យសិរីសួស្តីដល់យ៉ាស៊ីយ៉ាស្រ្ត្រីនៅក្នុងពេលទាំងបីនេះ ហើយព្រះអង្គធ្វើឲ្យយ៉ាស៊ីយ៉ាស្រ្ត្រីបាត់ខ្លាច ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៩:១៥] ចូរសិរីសួស្តីកើតមានដល់គេ នាថ្ងៃដែលគេប្រសូត នាថ្ងៃដែលគេចូលទិវង្គត និងនាថ្ងៃដែលគេនឹងរស់ពីស្លាប់វិញ ។ អ៊ីសាស្រ្ត្រី ប៊ីន ម៉ារយ៉ា ជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់ខ្លួនព្រះអង្គឯងក្នុងពេលទាំងបីនេះថា៖ [១៩:៣៣] សូមសិរីសួស្តីកើតមានលើរូបខ្ញុំ នាថ្ងៃដែលខ្ញុំប្រសូត នាថ្ងៃដែលខ្ញុំចូលទិវង្គត និងនាថ្ងៃដែលខ្ញុំរស់ពីស្លាប់វិញ ។" (الخصال: 71 / 107)

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾

១៦. ចូរអ្នករំលឹកដល់ម៉ារយ៉ាក្នុងគម្ពីរ កាលនាងបានដកខ្លួនចេញពីគ្រួសារនាងទៅកាន់ទីមួយនៅឯទិសខាងកើត ។

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾

១៧. នាងបានបាំងខ្លួនពីពួកគេ ។ យើងបានបញ្ជូនវិញ្ញាណយើងមករកនាងដោយបង្ហាញខ្លួនចំពោះនាងជាមនុស្សគ្រប់លក្ខណៈ ។

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾

១៨. នាងបានថា៖ "ខ្ញុំគោរពបូជាតែអល់ឡោះហ្ន៎មួយគត់ ហើយខ្ញុំសូមជ្រកកោនក្រោមព្រះបារមីនៃព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ឲ្យផុតពីលោក បើលោកមានសទ្ធាសិច្ចិមែន[ចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎] ។"

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لِكَ عُלْمًا وَرَكِيًّا ﴿١٩﴾

១៩. គេបានថា៖ "ខ្ញុំជាប្រេសិតរបស់ព្រះម្ចាស់នាង [មកនេះដើម្បី]នាំអំណោយកូនប្រុសបរិសុទ្ធម្នាក់មកឲ្យនាង ។"

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلْمٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾

២០. នាងបានថា៖ "តើខ្ញុំនឹងមានកូនម្តេចបានទៅ បើពុំដែលមានបុរសណាបានប៉ះពាល់ខ្ញុំឡើយនោះ ហើយខ្ញុំក៏ពុំមែនជាស្រីផ្តេសផ្តាសទេ ?"

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيِّئٍ وَلِنَجْعَلَهُ ءَايَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَقْضِيًّا ﴿٢١﴾

២១. គេបានថា៖ "[វានឹងប្រព្រឹត្តទៅ]ដូច្នោះឯង ។ ព្រះម្ចាស់នាងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "វាជាការងាយស្រួលសម្រាប់អញ ។ យើងនឹងចាត់តាំងគេជាសញ្ញាមួយសម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ និងជា

មេត្តាធម៌មកពីយើង ។" [អាស្រ័យព្រះឆន្ទៈនិងព្រះបញ្ញាបារមីនៃយើង] រឿងនេះបានសម្រេចស្រេចហើយ ។"

نصف
الحزب
٣١

﴿ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَدَتْ بِهِ ۖ مَكَانًا قَصِيًّا ۝٣٢﴾

២២. [អាស្រ័យព្រះឆន្ទៈនៃព្រះម្ចាស់ ដោយឥតប៉ះពាល់ឡើយ] នាងក៏មានគភ៌ក្នុងផ្ទៃពោះ (មានគភ៌) ហើយនាងបានចាកចេញជាមួយគេ (ទារកក្នុងផ្ទៃ) ទៅកាន់កន្លែងឆ្ងាយមួយ ។

﴿ فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَّوْتًا ۝٣٣﴾

២៣. ការឈឺពោះញ៉ាំងឲ្យនាងមកឈប់សម្រាកនៅឯដើមលម្អើ ។ នាងបានពោលថា៖ "សូមឲ្យខ្ញុំស្លាប់មុននេះ ហើយគេនឹងបំភ្លេចខ្ញុំចោល !"

﴿ فَادَّأبَهَا مِنْ تَحْتِهَا ۗ أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ۝٣٤﴾

២៤. គេ (គឺទារក) បានប្រាប់នាងពីក្បែរជើងនាងថា៖ "ចូរអ្នកម្តាយកុំព្រួយបារម្ភ! ព្រះម្ចាស់អ្នកម្តាយបានឲ្យទឹកដុសចេញមកនៅក្បែរជើងអ្នកម្តាយ ។

﴿ وَهَزَيْتِ إِلَيْكَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا ۝٣٥﴾

២៥. ចូរ[អ្នកម្តាយ]អង្រួនដើមលម្អើទៅ ផ្លែលម្អើទុំថ្មីៗនឹងជ្រុះមក[ឲ្យអ្នកម្តាយ] ។

﴿ كُلِّي وَأَشْرِبِي وَقَرِّي عَيْنًا ۖ فَمَا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ۝٣٦﴾

២៦. ចូរអ្នកម្តាយពិសានិងផឹក[ទឹកដុសចេញពីដី]ទៅ ហើយចូរឲ្យភ្នែកអ្នកម្តាយស្រស់បស់ឡើងវិញ (ចូរអ្នកម្តាយឈប់ឃឺទៅ) ។ បើអ្នកម្តាយឃើញមនុស្សណាក៏ដោយ ចូរអ្នកម្តាយថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសច្ចាកាន់សីលគ្រណាមអាហារបូជាព្រះ[ជាម្ចាស់]ដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ខ្ញុំនឹងមិននិយាយជាមួយអ្នកណាទាំងអស់ថ្ងៃនេះ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៦-២៦

1. وَ عَنَّهُ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ أَبِي بَانَ، عَنْ رَجُلٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ مَرْيَمَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) حَمَلَتْ بِعِيسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) تِسْعَ سَاعَاتٍ، كُلُّ سَاعَةٍ سَهْرٌ». (الكافي 332 / 516 : 8، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 707)***

១. លោកបានថ្លែង តាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកតមកពី អាបាន ដែលបានថ្លែងតពីបុរសម្នាក់ថា អាចូរ អាប់ខុលឡោះប្តី^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "ម៉ារយ៉ា^{عليها السلام}ពង្រីកក្នុងពោះប្រាំបួនម៉ោង មួយម៉ោងៗស្មើមួយ ខែ ។" (الكافي : 8 / 332 : 516)

2. الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ دَاوُدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ هَمَّامٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَمْرٍو الزُّهْرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ التَّمَالِي، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَدَتْ بِهِ مَكَانًا قَبِيئًا". قَالَ: «خَرَجْتُ مِنْ دِمَشْقَ حَتَّى أَتَيْتُ كَرْبَلَاءَ، فَوَضَعْتُهُ فِي مَوْضِعٍ قَبْرِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ رَجَعْتُ مِنْ لَيْلَتِهَا». (التَّهْذِيبِ 73 / 139 : 6، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 706)***

២. អាណ-ស្រែខ្ញុំ ក្នុងសាត្រាអាណត្តាស្តីប បានប្រាប់តពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាស្តម៉ាដូ ប៊ិន ដ្យាវដូ ដែលបានប្រាប់តពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ហ្គាម៉ា ដែលបានប្រាប់តពី យ៉ាកូបហ្គាម ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ម៉ាលិក ដែលបានប្រាប់តពី សាក្តូដូ ប៊ិន អ៊ុរ អាណ-ស្រែហ្គារី ដែលបានប្រាប់តពី បាការ ប៊ិន សាលិម ដែលបានប្រាប់តពីឪពុកលោក ដែលបានប្រាប់តពី អាហ្វិ ហ្គាស្តាសូ អាណ-ស្រែម៉ាលី ដែលបានប្រាប់តពី អាណ-ស្រែ ប៊ិន អាណ-ហ្វិសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនា:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [១៩:២២] នាងក៏ មានគេក្នុងផ្ទៃពោះ: (មានគភ៌) ហើយនាងបានចាកចេញជាមួយគេ (ទារកក្នុងផ្ទៃ) ទៅកាន់កន្លែងឆ្ងាយ មួយ ថា: "ព្រះនាង ^{صلوات الله عليها} បានចាកចេញពីស្រុកដ្យាម៉ាសលុះដល់ការបាឡាអ៊ុ ។ ព្រះនាង ^{صلوات الله عليها} បានដាក់ព្រះ អង្គ ^{عليها} (ព្រះរាជទារក) ត្រង់កន្លែងផ្ទុរបស់អាណ-ហ្វិសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} រួចហើយព្រះនាង ^{صلوات الله عليها} បានត្រឡប់វិញ ក្នុងយប់តែមួយ ។" (التَّهْذِيبِ 6: 139/73)

3. وَ هَذَا إِسْنَادٌ عَنْ خُفْصِ بْنِ خَفْصٍ قَالَ رَأَيْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) يَتَخَلَّلُ بَسَاتِينَ الْكُوفَةِ فَانْتَهَى إِلَى نَخْلَةٍ فَتَوَضَّأَ عِنْدَهَا ثُمَّ رَكَعَ وَ جَدَّ فَأَخْصَيْتُ فِي سُجُودِهِ حَمْسَمِائَةَ تَسْبِيحَةٍ ثُمَّ اسْتَمَدَ إِلَى النَّخْلَةِ فَدَعَا بِدَعْوَاتٍ ثُمَّ قَالَ يَا أَبَا حَفْصٍ إِنَّهَا وَاللَّهِ النَّخْلَةُ الَّتِي قَالَ اللَّهُ جَلَّ وَ عَزَّ لِمَرْيَمَ (عليها السلام) { وَ هُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا }.

៣. [...] ហាហ្វ់ស្ត្រីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឃើញ អាហ្វិ អាណ-ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ម្នាក់ឯងនៅក្នុងសួនច្បារ គូហ្គាសូ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដើរទៅរកដើមលម្អើ បានយកទឹករុក្ខុនៅក្បែរដើមលម្អើនោះហើយបាន រុក្ខុ និងក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ នៅក្នុងការក្រាបប្រណិប័តន៍របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះ ខ្ញុំបានរាប់ឃើញមាន ប្រាំរយតាស់ប៊ីហ្គា ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេរទៅរកដើមលម្អើនោះ ហើយបានបូងស្លង ។ រួចហើយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនា:ថា: "អាហ្វិ ហ្គាហ្វ់ស្ត្រីអើយ សូមស្ស្រងចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليها} អំពីដើមលម្អើនេះឯង ដែលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليها} មានព្រះបន្ទូលនៅកាន់ម៉ាយ៉ា ^{عليها} ថា: [១៩:២៥] ចូរអ្នកម្តាយអង្រួនដើមលម្អើទៅ ផ្លែលម្អើទុំថ្មីៗនឹងជ្រុះមកឲ្យអ្នកម្តាយ ។" (الكافي 8 : 143 / 111)

4. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنْ عَمِّهِ يَعْقُوبَ بْنِ سَالِمٍ، رَفَعَهُ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله): لَيَكُنَّ أَوْلُ مَا تَأْكُلُ النَّفْسَاءُ الرُّطْبَ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ لِمَرْيَمَ { وَ هُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا }.

៤. [...] អាណ ប៊ិន អាស្តម៉ាដូបានតំណាលតមកពីឪពុកមាណោក យ៉ាកូប ប៊ិន សាលិមដែលបាន តំណាលថា អាមីរុល-មុមីនីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនា:ថា រីសូលុលឡោះហ្គ័រ ^{عليها} មានព្រះរចនា:ថា: "បន្ទាប់ពីបាន សម្រាលកូនរួច ចូរឲ្យស្រ្តីបរិភោគផ្លែលម្អើមុនអ្វីៗទាំងអស់ ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليها} មានព្រះបន្ទូលប្រាប់ ម៉ារយ៉ា ^{عليها} ថា: [១៩:២៥] ចូរអ្នកម្តាយអង្រួនដើមលម្អើទៅ ផ្លែលម្អើទុំថ្មីៗនឹងជ្រុះមកឲ្យអ្នកម្តាយ ។"

قيل: يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَإِن لَّمْ يَكُنْ أَوَانُ الرُّطْبِ؟ قَالَ: سَبْعَ تَمْرَاتٍ مِنْ تَمْرِ الْمَدِينَةِ، فَإِن لَّمْ يَكُنْ فَسَبْعَ تَمْرَاتٍ مِنْ تَمْرِ أَمْصَارِكُمْ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ وَ عَزَّتِي وَ جَلَالِي وَ عَظَمَتِي وَ اِرْتِفَاعَ مَكَانِي، لَا تَأْكُلُ نَفْسَاءُ يَوْمَ تَلِدُ الرُّطْبَ، فَيَكُونُ غُلَامًا إِلَّا كَانَ حَلِيمًا، وَ إِن كَانَتْ جَارِيَةً كَانَتْ حَلِيمَةً».

គេបានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ឃើញ ប្រសិនបើមិនមែនរដូវលមើទេនោះ?" ព្រះអង្គ មានព្រះ វចនៈថា៖ "លមើស្រុកម៉ាឌីណាស្តុមានប្រាំពីរប្រភេទ ។ មិនអាចទៅរួចទេ ដែលមិនមានផ្លែលមើនៅក្នុង ស្រុកអស់លោកទេនោះ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះព្រះកិត្តិយសអញ ចំពោះវិសាលភាពអញ ចំពោះឋានៈឧត្តុង្គឧត្តមរបស់អញ ស្រ្តីសម្រាលកូនដែលបរិភោគដែលមើ ក្នុងថ្ងៃសម្រាលនោះ កូនប្រុសសម្រាលមកនោះនឹងមានអំណត់ ។ បើកូននោះជាស្រី វានឹងមាន អំណត់ ។" (الكافي 6: 4/22)

5. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ سَلِيمَانَ، عَنْ جَرَّاحِ الْمَدَائِنِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ الصِّيَامَ لَيْسَ مِنَ الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ وَ حُدُّهُ - ثُمَّ قَالَ - قَالَتْ مَرْيَمُ: "إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا" أَي صَمْتًا». (الكافي 3/87 : 4، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 708)***

៥. មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុប... យ៉ូរ៉ោះហ្ន៎ អាល់-ម៉ាដ្វាអូនីបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្ន៎ ដែល មានវចនៈថា៖ "ការកាន់សីលត្រណាមអាហារនោះមិនមែនចំពោះតែការបរិភោគនិងការផឹក ម្យ៉ាងនោះទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ម៉ារយ៉ា មានវចនៈថា៖ [១៩:២៦] ខ្ញុំបាន សច្ចាកាន់សីលត្រណាមអាហារបូជាព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ពោលគឺ មិននិយាយស្តី ។" (الكافي 4: 3/87)

6. وَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ قَالَ: ثُمَّ فَصَّ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ حَبْرَ، (مَرْيَمَ عَلَيْهَا السَّلَامُ)، فَقَالَ: «وَ أَدْرَكَ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَدَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرِيفًا» قَالَ: خَرَجَتْ إِلَى النَّخْلَةِ الْيَابِسَةِ «فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا» قَالَ فِي مُحْرَجًا «فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا» يَعْنِي جِبْرِئِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) «فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا * قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتُ نَفِيًّا» يَعْنِي إِنْ كُنْتُ مَنْ يَتَّقِي اللَّهَ.

៦. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាអ៊ឹមមានប្រសាសន៍ថា អស់ឡោះហ្ន៎ បានរៀបរាប់ដំណឹងម៉ារយ៉ា រាជបុត្រីរបស់ អ៊ឹមរែន ថា៖ [១៩:១៦] ចូរអ្នករំលឹកដល់ម៉ារយ៉ាក្នុងគម្ពីរ កាលនាងបានដកខ្លួនចេញពីគ្រួសារនាង ទៅកាន់ទីមួយនៅឯទិសខាងកើត ។ លោកមានប្រសាសន៍ថា៖ "ទៅឯគល់លមើស្លូត ។" [១៩:១៧] នាងបានបាំងខ្លួនពីពួកគេ លោកមានប្រសាសន៍ថា៖ "ទៅក្នុងកន្លែងស្ងៀមស្ងាត់របស់ព្រះនាង ។" យើងបានបញ្ជូនវិញ្ញាណយើងមករកនាង ពោលគឺ យ៉ូបរ៉ាអ៊ឹម ដោយបង្ហាញខ្លួនចំពោះនាងជា មនុស្សគ្រប់លក្ខណៈ ។ [១៩:១៧] នាងបានថា៖ "ខ្ញុំសូមជ្រកកោនក្រោមព្រះបារមីនៃព្រះដ៏មានព្រះ មេត្តាធម៌ឲ្យផុតពីលោក បើលោកមានសទ្ធាស៊ីបចិត្តមែន ។" ពោលគឺ ពីបណ្តាអ្នកខ្លាចក្រែង អស់ឡោះហ្ន៎ ។

«قَالَ» لَهَا جِبْرِئِيلُ «إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا» فَأَنْكَرَتْ ذَلِكَ، لِأَنَّهَا لَمْ يَكُنْ فِي الْعَادَةِ أَنْ تَحْمِلَ الْمَرْأَةُ مِنْ غَيْرِ فَحْلٍ، فَقَالَتْ: «أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَ لَمْ يَمَسَّنِي بَشَرٌ وَ لَمْ أَكُ بَغِيًّا» وَ لَمْ يَعْلَمْ جِبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَيْضًا كَيْفِيَّةَ الْقُدْرَةِ، فَقَالَ لَهَا: «كَذَلِكَ

قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَ لِنَجْعَلَهُ آيَةً لِلنَّاسِ وَ رَحْمَةً مِنَّا وَ كَانَ أَمْرًا مَقْضِيًّا».

យ៉ូបរអ៊ីល បានប្រាប់ព្រះនាង ថា៖ [១៩:១៩] "ខ្ញុំជាប្រេសិតរបស់ព្រះម្ចាស់នាង នាំអំណោយកូន ប្រុសបរិសុទ្ធម្នាក់មកឲ្យនាង ។" តែព្រះនាង មិនចូលចិត្តរឿងនេះទេ ពីព្រោះវាខុសពីទម្លាប់ដែល មនុស្សស្រីមានផ្ទៃពោះដោយគ្មានមនុស្សប្រុស ។ ដូច្នោះ [១៩:២០] នាងបានថា៖ "តើខ្ញុំនឹងមានកូនម្តេច បានទៅ បើពុំដែលមានបុរសណាបានប៉ះពាល់ខ្ញុំឡើយនោះ ហើយខ្ញុំក៏ពុំមែនជាស្រីផ្តេសផ្តាសទេ ?" ឯ យ៉ូបរអ៊ីល ក៏មិនដឹងព្រះរាជបញ្ជានោះដែរ (ពោលគឺ មិនដឹងថាអស់ឡោះហ្ន៎ នឹងធ្វើយ៉ាងម៉េចទេ ដើម្បីឲ្យព្រះនាង បានព្រះគភ៌) ។ ដូច្នោះ ព្រះអង្គ បានប្រាប់ព្រះនាង ថា៖ [១៩:២១] "[វានឹង ប្រព្រឹត្តទៅ]ដូច្នោះឯង ។ ព្រះម្ចាស់នាងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "វាជាការងាយស្រួលសម្រាប់អញ ។ យើង នឹងចាត់តាំងគេជាសញ្ញាមួយសម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយនិងជាមេត្តាធម៌មកពីយើង ។" រឿងនេះបាន សម្រេចស្រេចហើយ ។"

قَالَ: فَتَفَخَّ فِي جَبِيهَا، فَحَمَلَتْ بَعِيسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِاللَّيْلِ فَوَضَعَتْهُ بِالْعَدَاةِ، وَ كَانَ حَمْلُهَا تِسْعَ سَاعَاتٍ مِنَ النَّهَارِ، جَعَلَ اللَّهُ هَا الشُّهُورَ سَاعَاتٍ،

លោកមានប្រសាសន៍ថា៖ "ព្រះអង្គ បានផ្តុំទៅក្នុងហោប៉ៅព្រះនាង ព្រះនាង ក៏ព្រះគភ៌ អ៊ីសា ពេលយប់មកដល់ ព្រឹកឡើងព្រះនាង បានប្រសូតព្រះអង្គ ។ ដូច្នោះ ព្រះនាងបានតាំង ព្រះគភ៌អស់រយៈពេលប្រាំបួនម៉ោង ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ បានធ្វើឲ្យម៉ោងស្មើនឹងខែសម្រាប់ព្រះនាង ។"

ثُمَّ نَادَاهَا جِبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) «وَ هُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ» أَي هُزِّي النَّخْلَةَ الْيَابِسَةَ فَهَزَّيْتُ، وَ كَانَ ذَلِكَ الْيَوْمَ سُبُوحًا، فَاسْتَقْبَلَهَا الْحَاكِمُ، وَ كَانَتْ الْحَيَاكَةُ أَنْبَلُ صِنَاعَةٍ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ، فَأَقْبَلُوا عَلَى بَعَالِ شَهْبٍ، فَقَالَتْ لَهُمْ مَرْيَمُ: أَيْنَ النَّخْلَةُ الْيَابِسَةُ؟ فَاسْتَهْزَؤُوا بِهَا وَ زَجَرُوهَا، فَقَالَتْ لَهُمْ: جَعَلَ اللَّهُ كَسْبَكُمْ بَوْرًا، وَ جَعَلَكُمْ فِي النَّاسِ عَارًا،

បន្ទាប់មក យ៉ូបរអ៊ីល ប្រាប់ព្រះនាង ថា៖ [១៩:២៥] ចូរអង្រួនដើមលម្អើទៅ ផ្អែលម៉ើទុំថ្មីៗនឹង ប្តុះមក ពោលគឺ ដើមលម្អើស្ងួត ។ ព្រះនាង ក៏បានអង្រួនដើមលម្អើនោះ ដើមលម្អើនោះទៅជាមាន ផ្លែថ្ងៃនោះភ្លាម ។ ជាងតម្បាញបានប្រឆាំងព្រះនាង ហើយសម័យនោះតម្បាញជាបរមួយដែលថ្លៃ ថ្នូរបំផុត ។ ពួកគេជិះកូនសេះទេស ម៉ារយ៉ា បានសួរពួកគេថា៖ "ដើមលម្អើស្ងួតនៅឯណា?" តែពួក គេចំអកឲ្យព្រះនាង ធ្វើឲ្យព្រះនាង ក្រោធ ដូច្នោះព្រះនាង មានវចនៈដាក់ពួកគេថា៖ "សូមឲ្យ អស់ឡោះហ្ន៎ កម្ទេចទ្រព្យចំណូលរបស់អស់លោក ហើយធ្វើឲ្យអស់លោកអាម៉ាស់មុខក្នុងចំណោម មនុស្ស ។"

ثُمَّ اسْتَقْبَلَهَا قَوْمٌ مِنَ التَّنَجَارِ فَدَلُّوْهَا عَلَى النَّخْلَةِ الْيَابِسَةِ، فَقَالَتْ لَهُمْ: مَرْيَمُ جَعَلَ اللَّهُ الْبَرَكَةَ فِي كَسْبِكُمْ، وَ أَحْوَجَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ،

បន្ទាប់ពីនោះ មានពួកអ្នកជំនួញមកដល់ ហើយពួកគេបានចង្អុលបង្ហាញព្រះនាង ដើមលម្អើស្ងួត ។ ព្រះនាង ក៏បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "សូមអស់ឡោះហ្ន៎ ប្រសិទ្ធិពរដល់ទ្រព្យចំណូលរបស់អស់លោក

និងសូមឲ្យមនុស្សត្រូវការអស់លោក ។"

فَلَمَّا بَلَغَتِ النَّخْلَةَ أَحَدَهَا الْمَخَاضُ، فَوَضَعَتْ بِعِيسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَلَمَّا نَظَرَتْ إِلَيْهِ: «قَالَتْ: يَا لَيْتَنِي مِثُّ قَبْلِ هَذَا وَ كُنْتُ نَسِيًّا مُنْسِيًّا» مَاذَا أَقُولُ لِحَالِي، وَمَاذَا أَقُولُ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ؟

ពេលព្រះនាង ^{ស្រាវើល} បានទៅដល់ដើមលម្អើ ព្រះនាង ^{ស្រាវើល} បានឈឺពោះប្រសូតម្ភីសា ^{ស្រាវើល} ។ តែពេលព្រះនាងមើលទៅព្រះអង្គ ^{ស្រាវើល} ព្រះនាង ^{ស្រាវើល} មានរចនៈថា: [១៩:២៣] នាងបានពោលថា: "សូមឲ្យខ្ញុំស្លាប់មុននេះ ហើយគេនឹងបំភ្លេចខ្ញុំចោល!" តើខ្ញុំ ^{ស្រាវើល} នឹងប្រាប់ឪពុកមា (ឬឪពុកធំ) របស់ខ្ញុំ ^{ស្រាវើល} ថាម្តេចទៅ តើខ្ញុំ ^{ស្រាវើល} នឹងប្រាប់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលម្តេចទៅ ?

«فَنَادَاهَا» عِيسَى «مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكَ تَحْتِكَ سَرِيًّا» أَيْ نَهْرًا «وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ» أَيْ حَرْكِي النَّخْلَةَ «تُسَاقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا حَبِيًّا» أَيْ طَيِّبًا وَكَانَتِ النَّخْلَةُ قَدْ بَسَّتْ مُنْذُ ذَهْرِ طَوِيلٍ، فَمَدَّتْ يَدَهَا إِلَى النَّخْلَةِ، فَأَوْقَتْ وَ أَفْرَثَتْ، وَ سَقَطَ عَلَيْهَا الرُّطْبُ الطَّرِيُّ، فَطَابَتْ نَفْسُهَا.

ម្ភីសា ^{ស្រាវើល} ក៏ [១៩:២៤] បានប្រាប់នាងពីក្បែរជើងនាងថា: "ចូរអ្នកម្តាយកុំព្រួយបារម្ភ! ព្រះម្ចាស់អ្នកម្តាយបានឲ្យទឹកដុសចេញមកនៅក្បែរជើងអ្នកម្តាយ ពោលគឺ ស្ទឹង [១៩:២៥] ចូរ[អ្នកម្តាយ]អង្រួនដើមលម្អើទៅ ពោលគឺ គោះដើមលម្អើ ផ្លែលម្អើទុំថ្មីៗនឹងជ្រុះមក[ឲ្យអ្នកម្តាយ] ពោលគឺ ផ្លែលម្អើល្អ ។ គល់លម្អើនោះក្រៀមស្ងួតតាំងពីយូរមកហើយ ។ ព្រះនាង ^{ស្រាវើល} បានលូកដៃទៅរកគល់លម្អើនោះៗក៏បានដុះស្លឹក ចេញផ្លែ ។ ផ្លែលម្អើថ្មីៗក៏បានជ្រុះមកលើព្រះនាង ^{ស្រាវើល} ។ ព្រះនាង ^{ស្រាវើល} ក៏បានស្រួលព្រះកាយ ។

فَقَالَ لَهَا عِيسَى قَمِطِينِي وَ سَوِّبِنِي، ثُمَّ أَفْعَلِي كَذَا وَ كَذَا فَمَقَطْتُهُ وَ سَوَّيْتُهُ، وَ قَالَ لَهَا عِيسَى: «فَكُلِّي وَ اشْرَبِي وَ قَرِّي عَيْنًا فَإِنَّمَا تَرِيَنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا» وَ صَمْنَا كَذَا نَزَلَتْ «فَلَنْ أَكَلِمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا». (تفسير القمى , ج 2 , ص 48)*

បន្ទាប់ពីនោះ ម្ភីសា ^{ស្រាវើល} បានប្រាប់ព្រះនាង ^{ស្រាវើល} ថា: "សូមព្រះមាតា ^{ស្រាវើល} ដណ្តប់ទូលបង្គំ ^{ស្រាវើល} រៀបចំខ្លួនទូលបង្គំ ^{ស្រាវើល} និងធ្វើដូច្នោះ និងដូច្នោះ ។" ព្រះនាង ^{ស្រាវើល} ក៏បានរំព្រះអង្គ ^{ស្រាវើល} និងរៀបចំខ្លួនព្រះអង្គ ^{ស្រាវើល} ឲ្យស្អាតបាត ។ ម្ភីសា ^{ស្រាវើល} បានប្រាប់ព្រះនាង ^{ស្រាវើល} ថា: [១៩:២៦] ចូរអ្នកម្តាយពិសានិងផឹកទៅ ហើយចូរឲ្យភ្នែកអ្នកម្តាយស្រស់បស់ឡើងវិញ ។ បើអ្នកម្តាយឃើញមនុស្សណាក៏ដោយ ចូរអ្នកម្តាយថ្លែងថា: "ខ្ញុំបានសប្តាកាន់សីលគ្រណាមអាហារបូជាព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ និងស្រៀមស្អាត" អាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងដូចនេះឯង ខ្ញុំនឹងមិននិយាយជាមួយអ្នកណាទាំងអស់ថ្ងៃនេះ ។" (48 2 , ص 48) (تفسير القمى , ج 2 , ص 48)*

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِيلُهُ قَالُوا يَمْرَيْمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾

២៧. នាងបានបីគេ (ទារក) មករកប្រជារាស្ត្រ (គ្រួសារ) នាង ។ ពួកគេបានថា: "ម៉ារយ៉ា! នាងបានប្រព្រឹត្តអំពើគួរឲ្យស្រឡាត់កាំងណាស់ !

يَأْتِ هَرُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوْءًا وَمَا كَانَتْ أُمَّكَ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾

២៨. បងប្អូនស្រីរបស់ហ្វារូនអើយ ឪពុកនាងពុំមែនជាមនុស្សអាក្រក់ទេ ឯម្តាយនាងក៏ពុំមែនជាស្រី ផ្តេសផ្តាសទេដែរ ។"

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٦٦﴾

២៩. នាងក៏បានចង្អុលទៅរកគេ (ទារក) ។ ពួកគេបានថា៖ "ឲ្យយើងនិយាយជាមួយទារកដែលនៅក្នុង អង្រឹងបានដូចម្តេច?"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៧-២៩

1. وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ وَهْبِ بْنِ مُنَبِّهٍ الْيَمَانِيِّ، قَالَ: إِنَّ يَهُودِيًّا سَأَلَ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، أَكُنْتُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ نَبِيًّا قَبْلَ أَنْ تُخْلَقَ؟ قَالَ: «نَعَمْ». قَالَ: وَ هَؤُلَاءِ أَصْحَابُكَ الْمُؤْمِنُونَ مُتَّبِعُونَ مَعَكَ قَبْلَ أَنْ يُخْلَقُوا؟ قَالَ: «نَعَمْ».

១. [...] វ៉ាហ្វារ៉ូន ប៊ីន មុនបាស្ត អាល់-យ៉ាម៉ានីបានតំណាលថា បុរសយ៉ាហ្វ្រិឌីម្នាក់បានសួរព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អើយ លោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នៅក្នុងព្រះមេតម្ពីរតាំងពីមុនលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ត្រូវបង្កើត មកម៉្លេះមែនឬ?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "មែន ។" បុរសយ៉ាហ្វ្រិឌីមបានទូលថា៖ "ពួកសាវកទាំង នេះរបស់លោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាមួយលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដែរ តាំងពីមុនពួកគេត្រូវបង្កើតមកម៉្លេះ មែនឬ?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "មែន ។"

قَالَ: فَمَا شَأْنُكَ لَمْ تَتَكَلَّمْ بِالْحِكْمَةِ حِينَ خَرَجْتَ مِنْ بَطْنِ أُمَّكَ، كَمَا تَكَلَّمَ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ عَلَى رَعِمِكَ، وَ قَدْ كُنْتَ قَبْلَ ذَلِكَ نَبِيًّا؟ فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «إِنَّهُ لَيْسَ أَمْرِي كَأَمْرِ عِيسَى بْنِ مَرْيَمَ، إِنَّ عِيسَى بْنَ مَرْيَمَ خَلَقَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مِنْ أُمَّ لَيْسَ لَهُ أَبٌ، كَمَا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ مِنْ عَيْرِ أَبِي وَ لَا أُمٍّ، وَ لَوْ أَنَّ عِيسَى حِينَ خَرَجَ مِنْ بَطْنِ أُمِّهِ لَمْ يَنْطِقْ بِالْحِكْمَةِ، لَمْ يَكُنْ لِأُمِّهِ عُذْرٌ عِنْدَ النَّاسِ، وَ قَدْ أَتَتْ بِهِ مِنْ عَيْرِ أَبِي وَ كَانُوا يَأْخُذُونَهَا كَمَا يُؤْخَذُ بِهِ مِثْلَهَا مِنَ الْمُحْصَنَاتِ، فَجَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مَنْطِقَهُ عُذْرًا لِأُمِّهِ». (علل الشرائع: 1/79, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 711)***

បុរសយ៉ាហ្វ្រិឌីមបានទូលថា៖ "ហេតុអ្វីលោក صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មិនចេះនិយាយពេលលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចេញពីពោះម្តាយ ដូច អ៊ីសា عليه السلام ប៊ីន ម៉ារយ៉ា عليها السلام បាននិយាយដែរនោះ ដូចលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានថា ហើយព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាព្រះសាស្តា មុននេះ?" ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "រឿងខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មិនដូចរឿងអ៊ីសា عليه السلام ប៊ីន ម៉ារយ៉ា عليها السلام ទេ ។ អល់ឡោះហ្វ្រិឌីមបានបង្កើតព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មកពីម្តាយ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មិនមានឪពុកទេ ដូចអល់ឡោះហ្វ្រិឌីមបាន បង្កើតអាដ្វាំ عليه السلام ដែរដោយគ្មានឪពុកនិងគ្មានម្តាយ ។ ប្រសិនបើអ៊ីសា عليه السلام មិនចេះនិយាយពីក្នុងពោះ មាតាទេ មាតាព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងមិនមានចម្លើយឆ្លើយតបមនុស្សទាំងឡាយទេ ។ ព្រះនាង عليها السلام បានមក ជាមួយព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដោយគ្មានឪពុក ។ ពួកគេតែងតែចាត់ទុកព្រះនាង عليها السلام ជាកូនារីបរិសុទ្ធ ។ ដូច្នេះ អល់ឡោះហ្វ្រិឌីមបានធ្វើឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចេះនិយាយ ដើម្បីជាសេចក្តីអធិប្បាយសម្រាប់មាតាព្រះអង្គ عليها السلام ។" (1/79) (علل الشرائع: 1/79)

2. فَفَقَدُوها فِي الْمِحْرَابِ، فَخَرَجُوا فِي طَلِبِهَا، وَ خَرَجَ خَالُهَا زَكْرِيَّا، فَأَقْبَلَتْ وَ هُوَ فِي صَدْرِهَا، وَ أَقْبَلْنَ مُؤْمِنَاتِ بَنِي إِسْرَائِيلَ يَبْتَزِفْنَ فِي وَجْهِهَا، فَلَمْ تُكَلِّمَهُنَّ حَتَّى دَخَلَتْ فِي مِحْرَابِهَا، فَجَاءَ إِلَيْهَا بَنُو إِسْرَائِيلَ وَ زَكْرِيَّا فَقَالُوا لَهَا: «يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا» 27\19 أَيُّ

عَظِيمًا مِنَ الْمَنَاهِي « يَا أُخْتُ هَازُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ إِفْرًا سَوْءٌ وَ مَا كَانَتْ أُمُّكَ بَعِيًّا » 28\19

២. ពួកគេ (គឺពួកអ្នកស្រុក) មិនឃើញព្រះនាងស្រីឡាតូព្រះនាងស្រីឡាតូទេ ។ ពួកគេបានដើររកព្រះនាងស្រីឡាតូ ។ ស្វាការីយ៉ាស្រីឡាតូ ឪពុកមាព្រះនាងស្រីឡាតូ បានដើររកព្រះនាងស្រីឡាតូមុខគេ ។ ឯពួកនារីកូនចៅអ៊ីសរ៉េអ៊ីលមានសទ្ធាមកសើចចំអកដាក់មុខពួកគេ ។ ព្រះនាងស្រីឡាតូមិននិយាយជាមួយពួកគេទេ ហើយបានចូលទៅក្នុងកន្លែងស្រីឡាតូព្រះនាងស្រីឡាតូ ។ ពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉េអ៊ីលនិងស្វាការីយ៉ាស្រីឡាតូបានមកដល់ ហើយនិយាយដាក់ព្រះនាងស្រីឡាតូថា៖ [១៩:២៧] "ម៉ារយ៉ា! នាងបានប្រព្រឹត្តអំពើគួរឲ្យស្រឡាត់កាំងណាស់! ពោលគឺ អំពើធ្ងន់ធ្ងរដែលមនុស្សមានកិត្តិយសខ្ពស់ប្រព្រឹត្ត ។ [១៩:២៨] បងប្អូនស្រីរបស់ប្អូនអើយ ឪពុកនាងពុំមែនជាមនុស្សអាក្រក់ទេ ឯម្តាយនាងក៏ពុំមែនជាស្រីផ្តេសផ្តាសទេដែរ ។"

مِنْ أَيْنَ هَذَا الْبَلَاءُ الَّذِي جِئْتُ بِهِ، وَ الْعَارُ الَّذِي الرَّمَيْتَ لِي إِسْرَائِيلَ؟ فَأَشَارَتْ إِلَى عَيْسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي الْمَهْدِ، فَقَالُوا لَهَا: « كَيْفَ نَكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا؟ » 29\19

[ពួកគេបានថា៖] "តើនាងនាំអំពើដែលនាំទុក្ខទោសនេះនិងសេចក្តីអាម៉ាស់មកពីណា មកឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉េអ៊ីល?" ព្រះនាងស្រីឡាតូបានចង្អុលទៅឯអ៊ីសាស្រីឡាតូនៅក្នុងអង្រឹង ។ ពួកគេបាននិយាយដាក់ព្រះនាងស្រីឡាតូថា៖ "[១៩:២២៩] ឲ្យយើងនិយាយជាមួយទារកដែលនៅក្នុងអង្រឹងបានដូចម្តេច?"

فَأَنْطَقَ اللَّهُ عَيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ: « إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِي الْكِتَابَ وَ جَعَلَنِي نَبِيًّا » 30\19 إِلَى قَوْلِهِ « ذَلِكَ عَيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ » 34\19 أَيُّ يُخَاصِمُونَ. (تفسير القمى , ج 2 , ص 49)*

អល់ឡោះហ្ម៉ាបានធ្វើឲ្យអ៊ីសាស្រីឡាតូ ច្រើន ម៉ារយ៉ាស្រីឡាតូ និយាយបាន ថា៖ "[១៩:៣០] "ខ្ញុំជាបារមរបស់អល់ឡោះហ្ម៉ា ។ ព្រះអង្គបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យខ្ញុំ ហើយបានតែងតាំងខ្ញុំជាព្រះសាស្តា" ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [១៩:៣៤] នោះគឺអ៊ីសា បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា សច្ចរាថា ។ ពួកគេឈ្លោះប្រកែកគ្នារៀងសច្ចរាថា នោះឯង ។" (تفسير القمى , ج 2 , ص 49)

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِي الْكِتَابَ وَ جَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٣٠﴾

៣០. គេបានថា៖ "ខ្ញុំជាបារមរបស់អល់ឡោះហ្ម៉ា ។ ព្រះអង្គបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យខ្ញុំ ហើយបានតែងតាំងខ្ញុំជាព្រះសាស្តា ។"

وَ جَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾

៣១. ព្រះអង្គបានប្រសិទ្ធិខ្ញុំ ទោះបីខ្ញុំស្ថិតនៅទីណាក៏ដោយ ។ ព្រះអង្គបានដាក់បញ្ជាឲ្យខ្ញុំធ្វើសមណ្ណ (បូជាព្រះអង្គ) និងបរិច្ចាគទាន ដរាបណាខ្ញុំមានជីវិត

وَبِرًّا بِوَالِدِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾

៣២. ព្រមទាំងឲ្យខ្ញុំប្រព្រឹត្តល្អចំពោះមាតាខ្ញុំ ។ ព្រះអង្គពុំបានបង្កើតខ្ញុំមកជាមនុស្សសាហាវ ជាទុជន

19 1

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾

៣៣. សូមសិរិសូស្តីកើតមានលើរូបខ្ញុំ នាថ្ងៃដែលខ្ញុំប្រសូត នាថ្ងៃដែលខ្ញុំចូលទិវង្គត និងនាថ្ងៃដែលខ្ញុំ រស់ពីស្លាប់វិញ ។"

ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾

៣៤. នោះគឺអ៊ីសា បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា សច្ចាថា ។ ពួកគេឈ្លោះប្រកែកគ្នារឿងសច្ចាថានោះឯង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៣០-៣៤

1. قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ "وَ أَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَ الرِّكَاتِ". قَالَ: «رَكَاتُهُ الرُّعُوسُ، لِأَنَّ كُلَّ النَّاسِ لَيْسَ هُمْ أَقْوَالٌ، وَ إِنَّمَا الْفِطْرَةُ عَلَى الْفَقِيرِ وَ الْعَنِيِّ وَ الصَّعِيرِ وَ الْكَبِيرِ». (تفسير القمّي 2:50، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 706)***

១. អាឌី ប៊ីន អ៊ីប៊ីរ៉ាអ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា អាស់-ស្ត្រីខ្ញុំក្នុងស្ថានភាពមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} [១៩:៣១] ព្រះអង្គបានដាក់បញ្ជាឲ្យខ្ញុំធ្វើនមស្ការ[ឬជាព្រះអង្គ] និងបរិច្ចាគទាន ដរាបណាខ្ញុំមានជីវិត ថា៖ "ស្វាកាតុំជាកាតព្វកិច្ចលើអ្នកមាន ពីព្រោះមនុស្សមិនមានទ្រព្យទាំងអស់គ្នាទេ ។ តែហ្ន៎ត្រូវដាក់ថា កាតព្វកិច្ចលើអ្នកក្រនិងអ្នកមាន មនុស្សតូចនិងមនុស្សធំ ។" (50 : 2) (تفسير القمّي)

2. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ ابْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ يَزِيدَ الْكُنَاسِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام): أَكَانَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ (عليه السلام) حِينَ تَكَلَّمَ فِي الْمَهْدِ حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ زَمَانِهِ؟ فَقَالَ: «كَانَ يَوْمَئِذٍ نَبِيًّا حُجَّةَ اللَّهِ غَيْرَ مُرْسَلٍ، أَمَا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِ حِينَ قَالَ: {إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِي الْكِتَابَ وَ جَعَلَنِي نَبِيًّا. وَ جَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَ أَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَ الرِّكَاتِ مَا دُمْتُ حَيًّا}»؟

២. មូហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ីន យ៉ាកុំភូប... យ៉ាស្ត្រីដូ អាស់-គូណាស៊ីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាហ្ន៎ យ៉ាកុំហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} ថា៖ "កាលអ៊ីសា ^{عليه السلام} ប៊ីន ម៉ារយ៉ា ^{عليه السلام} បាននិយាយនៅក្នុងអង្រែងនោះ តើព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ជាព្រះអាជ្ញាធរ របស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} លើមនុស្សសម័យព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ឬ?" ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "សម័យនោះ ព្រះ អង្គ ^{عليه السلام} ជាព្រះសាស្តា ជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ដោយមិនមែនជាមូស្តីលទេ (គឺប្រេសិត របស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام}) ។ លោកមិនបានឮព្រះវចនៈព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទេ កាល៖ [១៩:៣០] គេបានថា៖ "ខ្ញុំជា បាររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យខ្ញុំ ហើយបានតែងតាំងខ្ញុំជាសាស្តា ។ [១៩:៣១] ព្រះអង្គបានប្រសិទ្ធិខ្ញុំទោះបីខ្ញុំស្ថិតនៅទីណាក៏ដោយ ។ ព្រះអង្គបានដាក់បញ្ជា ឲ្យខ្ញុំធ្វើ នមស្ការ[ឬជាព្រះអង្គ] និងបរិច្ចាគទាន ដរាបណាខ្ញុំមានជីវិត?"

قُلْتُ: فَكَانَ يَوْمَئِذٍ حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى رُكِّيًّا فِي تِلْكَ الْحَالِ وَ هُوَ فِي الْمَهْدِ؟ فَقَالَ: «كَانَ عِيسَى (عليه السلام) فِي تِلْكَ الْحَالِ آيَةً لِلنَّاسِ،

و رَحْمَةً مِنَ اللَّهِ لِمَرْيَمَ حِينَ تَكَلَّمَ فَعَبَّرَ عَنْهَا، وَ كَانَ نَبِيًّا حُجَّةً عَلَى مَنْ سَمِعَ كَلَامَهُ فِي تِلْكَ الْحَالِ، ثُمَّ صَمَتَ فَلَمْ يَتَكَلَّمْ حَتَّى مَضَتْ لَهُ سَنَتَانِ، وَ كَانَ زَكْرِيَّا الْحُجَّةَ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى النَّاسِ بَعْدَ صَمَتِ عَيْسَى (عليه السلام) بِسَنَتَيْنِ، ثُمَّ مَاتَ زَكْرِيَّا (عليه السلام) فَوَرَّثَهُ ابْنُهُ يَحْيَى الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ هُوَ صَبِيٌّ صَغِيرٌ، أَمَا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ { يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَ آتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا }،

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សម័យនោះព្រះអង្គ^ﷺជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អល់ឡោះហ្គ្រីហ្គ្រីលើស្វាការីយ៉ា^ﷺ នៅក្នុងសភាពនោះ ខណៈដែលអ៊ីសា^ﷺនៅក្នុងអង្រែង ?" ព្រះអង្គ^ﷺមានវចនៈថា៖ "អ៊ីសា^ﷺនៅក្នុងសភាពនោះ ជាព្រះសញ្ញាមួយសម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ និងជាព្រះមេត្តាធម៌ដែលមកពីអល់ឡោះហ្គ្រីហ្គ្រី មកឲ្យម៉ារយ៉ា^ﷺ កាលអ៊ីសា^ﷺបាននិយាយជូសមាតា^ﷺព្រះអង្គ^ﷺនោះ ។ ព្រះអង្គ^ﷺព្រះសាស្តា^ﷺ ជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អល់ឡោះហ្គ្រីហ្គ្រីលើបុគ្គលណាដែលបានឮព្រះអង្គ^ﷺក្នុងសភាពនោះ ។ បន្ទាប់ពីនោះមកគេមិនឮព្រះអង្គ^ﷺទេ ។ ព្រះអង្គ^ﷺមិននិយាយទេលុះពីរឆ្នាំបានកន្លងផុតទៅ ។ ស្វាការីយ៉ា^ﷺជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អល់ឡោះហ្គ្រីហ្គ្រីលើមនុស្សទាំងឡាយ បន្ទាប់ពីអ៊ីសា^ﷺបានស្ងាត់អស់ពីរឆ្នាំនោះ ។ បន្ទាប់ពីនោះ ស្វាការីយ៉ា^ﷺបានចូលទិវង្គត ។ យ៉ាស៊ូយ៉ា^ﷺ ព្រះរាជបុត្រព្រះអង្គ^ﷺ បានស្តង់ព្រះអង្គ^ﷺ ទទួលព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណពីស្វាការីយ៉ា^ﷺជាគោរមរតកតាំងព្រះអង្គ^ﷺនៅកុមារភាពម៉្លេះ ។ លោកមិនបានឮព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្រីហ្គ្រីទេគឺ៖ [១៩:១២] "យ៉ាស៊ូយ៉ាអ៊ីយ ចូរអ្នកកាន់គម្ពីរឲ្យមាំមួន ។" យើងបានប្រទានឲ្យគេនូវបញ្ញាបារមីតាំងពីគេនៅក្នុងកុមារវ័យម៉្លេះ ។"

فَلَمَّا بَلَغَ عَيْسَى (عليه السلام) سَبْعَ سِنِينَ تَكَلَّمَ بِالنُّبُوَّةِ وَ الرِّسَالَةِ، حِينَ أَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهِ، فَكَانَ عَيْسَى (عليه السلام) الْحُجَّةَ عَلَى يَحْيَى وَ عَلَى النَّاسِ، أَجْمَعِينَ وَ لَيْسَ تَبْقَى الْأَرْضُ - يَا أَبَا خَالِدٍ - يَوْمًا وَاحِدًا بِغَيْرِ حُجَّةٍ لِلَّهِ عَلَى النَّاسِ مُنْذُ يَوْمَ خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ (عليه السلام)، وَ أَسْكَنَهُ الْأَرْضَ».

លុះអ៊ីសា^ﷺមានព្រះជន្មប្រាំពីរវស្សា ព្រះអង្គ^ﷺនិយាយក្នុងលក្ខណៈជាព្រះសាស្តា^ﷺនិងអ្នកនាំព្រះរាជសារដែលអល់ឡោះហ្គ្រីហ្គ្រីលើកឲ្យព្រះអង្គ^ﷺដឹង ។ ដូច្នោះអ៊ីសា^ﷺជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អល់ឡោះហ្គ្រីហ្គ្រីលើយ៉ាស៊ូយ៉ា^ﷺនិងលើមនុស្សទាំងឡាយរួមគ្នា ។ អាចូ ខ័លិដូអ៊ីយ នៅលើផែនដីនេះ មិនមានថ្ងៃណាមួយដែលគ្មានព្រះអាជ្ញាធរមួយរបស់អល់ឡោះហ្គ្រីហ្គ្រីលើមនុស្សទាំងឡាយឡើយ ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលអល់ឡោះហ្គ្រីហ្គ្រីបានបង្កើតអាជ្ញា^ﷺ ហើយបានទុកដាក់ព្រះអង្គ^ﷺនៅលើផែនដី ។"

فَقُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، أَ كَانَ عَلِيٍّ (عليه السلام) حُجَّةً مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ عَلَى هَذِهِ الْأُمَّةِ فِي حَيَاةِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله)؟ فَقَالَ: «نَعَمْ، يَوْمَ أَقَامَهُ لِلنَّاسِ، وَ نَصَبَهُ عِلْمًا، وَ دَعَاهُمْ إِلَى وَلايَتِهِ، وَ أَمَرَهُمْ بِطَاعَتِهِ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^ﷺ ។ តើអាលី^ﷺជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អល់ឡោះហ្គ្រីហ្គ្រីនិងវិស្វលុលឡោះហ្គ្រី^ﷺលើសហគមន៍នេះ ក្នុងសម័យកាលរបស់វិស្វលុលឡោះហ្គ្រី^ﷺមែនទេ ។" ព្រះអង្គ^ﷺមានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។ គឺថ្ងៃដែលព្រះសាស្តា^ﷺបានតែងតាំងអាលី^ﷺសម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ បានចាត់តាំងអាលី^ﷺជាទង់ បានហៅមនុស្សទាំងឡាយមករកវិទ្យាយ៉ាស៊ូអាលី^ﷺ ហើយបានបញ្ជាមនុស្សទាំងឡាយឲ្យស្តាប់បង្គាប់អាលី^ﷺ ។"

قُلْتُ: وَكَانَتْ طَاعَةً عَلَيَّ (عليه السلام) وَاجِبَةً عَلَى النَّاسِ فِي حَيَاةِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) وَ بَعْدَ وَفَاتِهِ؟ فَقَالَ: «نَعَمْ»، وَ لِكَيْتَهُ صَمَتَ فَلَمْ يَتَكَلَّمْ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله)، وَ كَانَتْ الطَّاعَةُ لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) عَلَى أُمَّتِهِ وَ عَلَى عَلِيٍّ (عليه السلام) فِي حَيَاةِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله)، وَ كَانَتْ الطَّاعَةُ مِنْ اللَّهِ وَ مِنْ رَسُولِهِ عَلَى النَّاسِ كُلِّهِمْ لِعَلِيٍّ (عليه السلام) بَعْدَ وَفَاةِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله)، وَ كَانَ عَلِيٌّ (عليه السلام) حَكِيمًا عَالِمًا».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ការស្តាប់បង្គាប់អាល្លឺហ្វាតា ជាការចាំបាច់លើមនុស្សទាំងឡាយក្នុងសម័យកាលរបស់ រ៉ស្តីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} និងក្រោយពីរ៉ស្តីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} បានចូលទិវង្គតមែនទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មាន រចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។ តែអាល្លឺហ្វាតា^{صلوات الله عليه وآله} បានស្ងាត់ មិននិយាយគួបជាមួយរ៉ស្តីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ទេ ។ ការ ស្តាប់បង្គាប់រ៉ស្តីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ជាកាតព្វកិច្ចលើសហគមន៍នេះនិងលើអាល្លឺហ្វាតា^{صلوات الله عليه وآله} ក្នុងសម័យកាល របស់រ៉ស្តីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ។ ការស្តាប់បង្គាប់អាល្លឺហ្វាតា^{صلوات الله عليه وآله} នោះមកពីអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} និងរ៉ស្តីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ដែលជាកាតព្វកិច្ចលើមនុស្សទាំងអស់ ក្រោយពីរ៉ស្តីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} បានចូលទិវង្គត ព្រោះ អាល្លឺ ហ្វាតា^{صلوات الله عليه وآله} ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាញាណ ជាអ្នកចេះដឹង ។" (الكافي 1: 382)

3. قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكَلْبِيِّ مُصَنِّفُ هَذَا الْكِتَابِ رَحِمَهُ اللَّهُ حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ وَهْبٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ أَفْضَلِ مَا يَتَقَرَّبُ بِهِ الْعِبَادُ إِلَى رَبِّهِمْ، وَ أَحَبِّ ذَلِكَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مَا هُوَ؟ فَقَالَ: «مَا أَعْلَمُ شَيْئًا بَعْدَ الْمَعْرِفَةِ أَفْضَلَ مِنْ هَذِهِ الصَّلَاةِ، أَلَا تَرَى أَنَّ الْعَبْدَ الصَّالِحَ عَيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ (عليه السلام)، قَالَ: { وَ أَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَ الرِّكَاتِ مَا دُمْتُ حَيًّا }».

៣. [...] មូអារីយ៉ាស៊ូ ប៊ិន ហ៊ាហ្វាបានផ្តេងថា ខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អ៊ាប៊ុនឌុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} អំពីអ្វីដែលល្អបំផុត ដែលធ្វើឲ្យបាវបាននៅក្បែរព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه وآله} ខ្លួន និងអ្វីដែលជាទីស្រឡាញ់បំផុតសម្រាប់អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានរចនៈថា៖ "បន្ទាប់ពីការទទួលស្គាល់ (រឺឡាយ៉ាស៊ូ) ដែលខ្ពស់ជាងស្ត្រីឡាតុនេះ ខ្ញុំមិន ដឹងថាមានអ្វីទេ ។ លោកមិនឃើញបាវត្រឹមត្រូវ អ៊ីសា^{عليه السلام} ប៊ិន ម៉ារយ៉ាំ^{عليه السلام} បានថាទេ គឺ៖ [១៩:៣១] ព្រះអង្គបានប្រសិទ្ធិខ្ញុំ ទោះបីខ្ញុំស្ថិតនៅទីណាក៏ដោយ ។ ព្រះអង្គបានដាក់បញ្ជាឲ្យខ្ញុំធ្វើនមស្ការ [បូជា ព្រះអង្គ] និងបរិច្ចាគទាន ដរាបណាខ្ញុំមានជីវិត?" (الكافي 3: 264)

4. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْهَمْدَانِيُّ مَوْلَى بَنِي هَاشِمٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا كَثِيرُ بْنُ عَبَّاشٍ الْقَطَّانُ، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ زِيَادِ بْنِ الْمُنْذِرِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْأَبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا وُلِدَ عَيْسَى بْنُ مَرْيَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَ ابْنُ يَوْمٍ كَأَنَّهُ ابْنُ شَهْرَيْنِ، فَلَمَّا كَانَ ابْنُ سَبْعَةِ أَشْهُرٍ، أَحْدَثَ وَالِدُهُ يَدِيهِ وَ جَاءَتْ بِهِ إِلَى الْكُتَّابِ، فَأَقْعَدَتْهُ بَيْنَ يَدَيْ الْمُوَدَّبِ، فَقَالَ لَهُ الْمُوَدَّبُ: قُلْ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. فَقَالَ عَيْسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ».

៤. [...] មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីបរិហ្គីម ប៊ិន អ៊ីសហ្គាតុបានតំណាលតមកពី អាស៊ូម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ អាល់-ហ្គាំដ្វានី ទាសៈរបស់បាស៊ី-ហ្គាស្ត្រីម តមកពី យ៉ាកុតហ្គារ ប៊ិន អ៊ាប៊ុនឌុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} កូនរបស់ យ៉ាកុតហ្គារ ប៊ិន អ៊ាប៊ុនឌុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} កូនរបស់យ៉ាកុតហ្គារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល្លឺហ្វាតា^{صلوات الله عليه وآله} ប៊ិន អាប៊ូ ត្ថូលីប^{صلوات الله عليه وآله} តមកពី កាស្រៀរ ប៊ិន អ៊ែយ៉ាស៊ូ អាល់-ក្តីតូន តមកពី អាប៊ូ អាល់-យ៉ារូដូ ស៊ីយ៉ាដូ ប៊ិន អាល់-មុនស្វារ តមកពី អាប៊ូ

យ៉ាកុហ្វារ មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាលី អាល់-បាគ្យើរ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលអ៊ីសា عليه السلام ប៊ិន ម៉ារយ៉ា عليها السلام ប្រសូតមក ព្រះអង្គ عليه السلام ដូចទារកអាយុពីរខែ ។ ពេលព្រះអង្គ عليه السلام អាយុប្រាំពីរខែ មាតា عليها السلام ព្រះអង្គ عليه السلام ដឹកដៃព្រះអង្គ عليه السلام ទៅសាលា ឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام អង្គុយទល់មុខគ្រូ ។ គ្រូបានប្រាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "ចូរថា៖ " بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ (ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ័ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី) ។" អ៊ីសា عليه السلام មានវចនៈថា៖ " بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ (ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ័ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តា ករុណាប្រណី) ។"

فَقَالَ لَهُ الْمُوَدَّبُّ: قُلْ أُنَجِّدُ فَرَفَعَ عِيسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) رَأْسَهُ، فَقَالَ: وَ هَلْ تَدْرِي مَا أُجَبُّ؟ فَعَلَاهُ بِالِدَّرِّ لِيَضْرِبَهُ، فَقَالَ: يَا مُوَدَّبُّ، لَا تَضْرِبْنِي إِنْ كُنْتُ تَدْرِي، وَإِلَّا فَسَلْنِي حَتَّى أَفْتِرَ لَكَ. قَالَ: فَسَرَّهُ لِي.

គ្រូបានប្រាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "ចូរថា ព្យញ្ជនៈ ។" អ៊ីសា عليه السلام ដើមមុខឡើងហើយថា៖ "លោកដឹងទេថា អ្វីគឺព្យញ្ជនៈ?" គ្រូលើករំពាត់ឡើងដើម្បីវាយព្រះអង្គ عليه السلام ។ ព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "លោកគ្រូអើយ កុំវាយខ្ញុំ عليه السلام បើលោកគ្រូដឹង ហើយសូមរៀបរាប់ប្រាប់ខ្ញុំ عليه السلام ផង ។ បើមិនដឹងទេ ខ្ញុំ عليه السلام នឹងពន្យល់លោកគ្រូ ។" គ្រូបានថា៖ "ចូរពន្យល់ខ្ញុំមក ។"

فَقَالَ: عِيسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): الْأَلِفُ: آلاءُ اللَّهِ، وَ الْبَاءُ: بَهْجَةُ اللَّهِ، وَ الْجِيمُ: جَمَالُ اللَّهِ، وَ الدَّالُ: دِينُ اللَّهِ، هَوَزٌ، هَاءٌ: هَوَلٌ جَهَنَّمَ، وَ الْوَاوُ: وَيْلٌ لِأَهْلِ النَّارِ، وَ الرَّايُّ: زَيْفِرٌ جَهَنَّمَ، حُطِّي: حُطَّتِ الْخَطَايَا عَنِ الْمُسْتَغْفِرِينَ، كَلَمَنُ: كَلَامُ اللَّهِ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ، سَعْنَصُ: صَاعٌ وَ الْجَزَاءُ بِالْجَزَاءِ، قَرَشْتُ: قَرَشْتُهُمْ فَحَشَرْتُهُمْ.

អ៊ីសា عليه السلام មានវចនៈថា៖ "អាសិហ្វ ព្រះពររបស់អល់ឡោះហ្គ័ عليه السلام ។ បា សេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យរបស់អល់ឡោះហ្គ័ عليه السلام ។ យ៉ឹម ព្រះសម្រស់របស់អល់ឡោះហ្គ័ عليه السلام ។ ដ្វាល់ ព្រះសាសនារបស់អល់ឡោះហ្គ័ عليه السلام ។ ហ្វា ការខ្លាចនរក ។ ពើ អបមង្គលរបស់ពួកភ្លើងនរក ។ សៃ ការដកខ្យល់ចេញចូលរបស់នរក ។ ហ្វាតូយ ការលាងបាបរបស់អស់បុគ្គលដែលគេលើកទោសឲ្យ ។ កាល់ម៉ាន ព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្គ័ عليه السلام ។ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عليه السلام មិនផ្លាស់ប្តូរទេ ។ សាកុហ្វាស្ត ការតបស្នងមួយចំណែកដោយរង្វាន់ ។ កូរស្តាត់ ការជ្រៀតគ្នានិងការនាំពួកគេ ។

فَقَالَ الْمُوَدَّبُّ: أَيُّهَا الْمَرْأَةُ خُذِي بِيَدِ ابْنِكَ فَقَدْ عَلِمَ وَ لَا حَاجَةَ لَهُ فِي الْمُوَدَّبِّ». (التوحيد: 1 / 236، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 711)***

គ្រូបានថា៖ "អ្នកស្រី عليها السلام អើយ នាំកូនអ្នកស្រី عليها السلام ទៅវិញទៅ ព្រោះគេ عليه السلام ចេះដឹង ហើយគេ عليه السلام មិនត្រូវការគ្រូទេ ។" (1 / 236) (التوحيد)

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ وَ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١٥﴾

៣៥. មិនសក្តិសមសម្រាប់អល់ឡោះហ្គ័ ទាល់តែសោះ ដែលព្រះអង្គមានបុត្រនោះ ។ សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ កាលណាព្រះអង្គសម្រេចអ្វីមួយ ព្រះអង្គគ្រាន់តែមានព្រះតម្រាស់ថា៖

"ចូរកើតឡើង ។" វាក៏កើតឡើងភ្លាម (ព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គញ៉ាំងឲ្យកើតមាន) ។

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾

៣៦. [អ៊ីសាបានថ្លែងថា៖] "អល់ឡោះហ្ន៎ជាព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ និងជាព្រះម្ចាស់របស់អស់លោក ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកគោរពបូជាព្រះអង្គ ។ នោះគឺមាតិកាត្រង់ត្រូវ ។"

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾

៣៧. តែក្រុមទាំងឡាយក្នុងចំណោមពួកគេបានខ្វែងគំនិតគ្នា ។ អបមង្គលលើបណ្តាអ្នកមិនជឿថានឹងមានវត្តមានក្នុងថ្ងៃដ៏សម្បើម (គឺថ្ងៃគ្លីយ៉ាម៉ាតុំដែលពួកគេនឹងបានឃើញលទ្ធផលពិតនៃទង្វើរបស់ពួកគេ) ។

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

៣៨. ពួកគេនឹងបានឮច្បាស់ ពួកគេនឹងបានឃើញច្បាស់[ការពិតទាំងឡាយ] ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងមកឯយើង ។ តែជនទុច្ចរិតទាំងឡាយថ្ងៃនេះនៅក្នុងកំហុសយ៉ាងជាក់ស្តែង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៥-៣៨

1. مُحَمَّدُ بْنُ إِبرَاهِيمَ النُّعْمَانِيُّ، قَالَ: أَحْبَبْنَا أَحْمَدَ بْنَ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُفَضَّلِ بْنِ إِبرَاهِيمَ بْنِ قَيْسٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْسَنُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ فَضَالٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا ثَعْلَبَةُ بْنُ مَيْمُونٍ، عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ دَاوُدَ الدَّجَاجِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «سُئِلَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ"، فَقَالَ: اِنْتَظِرُوا الْفُرَجَ فِي ثَلَاثٍ». فَقِيلَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، وَ مَا هُنَّ؟ فَقَالَ: «اِخْتِلَافُ أَهْلِ الشَّامِ بَيْنَهُمْ، وَ الرَّيَاثُ السُّودُ مِنْ حُرَّاسَانَ، وَ الْفُرْعَةُ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ».

១. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ុបរ៉ហ្គឹម អាល់-នុអ៊ីម៉ានី បានថ្លែងតពី អាល់-មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន សាអ៊ីដ្ឋ ដែលបានថ្លែងតពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-មូហ្វាដ្ឋដ្ឋល ប៊ិន អ៊ុបរ៉ហ្គឹម ប៊ិន គូយស៍ ដែលបានថ្លែងតពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អ្វាលី ប៊ិន ហ្វាដ្ឋល ដែលបានថ្លែងតពី ស្វាអាល់បាស្ត ប៊ិន មែមួន ដែលបានថ្លែងតពី មូអ្វាម៉ារ ប៊ិន យ៉ាស្តយ៉ា ដែលបានថ្លែងតពី ដ្វាវដ្ឋ អាល់-ដ្វាយ៉ាឃ្លី ដែលបានថ្លែងតពី អាប៊ូ យ៉ុក្តហ្វារ មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អ្វាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានចរនៈថា មានគេសូរអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَدَّ} [១៩:៣៧] តែក្រុមទាំងឡាយក្នុងចំណោមពួកគេបានខ្វែងគំនិតគ្នា ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា៖ "ចូរទន្ទឹងចាំជំនួយសង្គ្រោះក្នុងព្រឹត្តិការណ៍បី ។" គេបានសួរថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ អ្វីទៅព្រឹត្តិការណ៍ទាំងបីនោះ?" អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា៖ "ប្រជាពលរដ្ឋទាន់ទែងគ្នានៅឯតំបន់ស្វា (គឺស៊ីរី) បណ្តាទង់ខ្មៅលេចត្រដែតឡើងពីតំបន់យូរ៉េសាន និងព្រឹត្តិការណ៍គួរឲ្យភ័យរន្ធត់ក្នុងខែរ៉ម៉ាដ្ឋន ។"

فَقِيلَ: وَ مَا الْفُرْعَةُ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ؟ فَقَالَ: «أَوْ مَا سَمِعْتُمْ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي الْقُرْآنِ: "إِنْ نَشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةٌ فَظَلَّتْ

أَعْنَأْفُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ“، هِيَ آيَةٌ تُخْرِجُ الْفِتْنَةَ مِنْ خَدْرِهَا، وَ تُوقِظُ النَّائِمِ، وَ تُفْرِغُ الْيَقْظَانَ. (الغيبه: 8 / 251، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 4 صفحه: 166)***

គេបានសួរថា: "អ្វីទៅដែលគួរឲ្យភ័យរន្ធត់ក្នុងខែរ៉ម៉ាដូននេះ?" អាមីរុល-មុមីនីស صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អស់លោកមិនធ្លាប់បានព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى នេះទេ [២៦:៤] *បើយើងប្រាថ្នា យើងនឹងដាក់ចុះមកលើពួកគេពីលើមេឃ នូវសញ្ញា[ឬអព្វគហេតុអស្ចារ្យ]មួយ កពួកគេ (ក្បាលពួកគេ) នឹងទោរទន់ចំពោះសញ្ញានោះ ។* នេះគឺសញ្ញាមួយដែលនឹងធ្វើឲ្យក្មេងស្រីម្នាក់លេចខ្លួនឡើងពីទីកំបាំងខ្លួន អ្នកដេកលក់នឹងភ្ញាក់ អ្នកមិនដេកនឹងភ័យតក់មា ។" (តាក្លរីល អាល់ អាយ៉ាត្ត អាល់-ស្យាហ៊ីរ៉ា: ៩ ទំព័រ ៣៨៤, 8/251 الغيبه)

2. العياشي: عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، يَقُولُ: «الرِّزْمُ الْأَرْضَ لَا تُحْرِكُ يَدَكَ وَ لَا رَجْلَكَ أَبَدًا حَتَّى تَرَى عَلَامَاتِ أَدْرُهَا لَكَ فِي سَنَةٍ، وَ تَرَى مُنَادِيًا يُنَادِي بِدِمَشْقَ، وَ حَسْفًا بِقَرْيَةٍ مِنْ قُرَاهَا، وَ تَسْقُطُ طَائِفَةٌ مِنْ مَسْجِدِهَا، فَإِذَا رَأَيْتِ التَّرْكَ جَارُوهَا، فَأَقْبَلْتِ التَّرْكَ حَتَّى تَزَلْتِ الْجُرَيْرَةَ، وَ أَقْبَلِ الرُّومَ حَتَّى تَزَلْتِ الرَّمْلَةَ، وَ هِيَ سَنَةٌ اِخْتِلَافٍ فِي كُلِّ أَرْضٍ مِنْ أَرْضِ الْعَرَبِ، وَ أَنَّ أَهْلَ الشَّامِ يَحْتَلِفُونَ عِنْدَ ذَلِكَ عَلَى ثَلَاثِ رَايَاتٍ: الْأَصْهَبِ، وَ الْأَنْعَمِ، وَ السُّفْيَانِيِّ، مَعَ بَنِي ذَنْبِ الْحِمَارِ مُضْرًا، وَ مَعَ السُّفْيَانِيِّ أَحْوَالُهُ مِنْ كُلِّبٍ، فَيَطْفُرُ السُّفْيَانِيُّ، وَ مِنْ مَعَهُ عَلَى بَنِي ذَنْبِ الْحِمَارِ، حَتَّى يَقْتُلُوا قَتْلًا لَمْ يَقْتُلْهُ شَيْءٌ قَطُّ وَ يَحْضُرُ رَجُلًا بِدِمَشْقَ، فَيَقْتُلُ هُوَ وَ مِنْ مَعَهُ قَتْلًا لَمْ يَقْتُلْهُ شَيْءٌ قَطُّ، وَ هُوَ مِنْ بَنِي ذَنْبِ الْحِمَارِ، وَ هِيَ الْآيَةُ الَّتِي يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "فَاخْتَلَفَ الْأَخْرَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ" إِلَى آخِرِهِ. (تفسير العياشي 1: 117 / 64، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحه: 712)***

២. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីយ៉ាហ្វៀរ អាល់-យូស្តហ្វីថា អាច យ៉ាក្តីហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ដ៏សន្យាថានឹងមិនអង្រួនដៃជើងលោកទេ ដរាបណាលោកមិនបានឃើញសញ្ញាក្នុងឆ្នាំមួយដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ហើយនោះ ។ លោកនឹងឃើញអ្នកប្រកាសប្រកាសឡើងនៅឯស្រុកដ្ឋាម៉ាស ស្រុកមួយនឹងលិច(ក្នុងដី) ម៉ាសយ៉ូដូច្នោះរបស់ស្រុកនោះរលំ ។ លោកនឹងឃើញពួកទូរគឺដើរកាត់តាមនោះ ។ ពួកទូរគឺនឹងមកបោះជំរំនៅឯកោះ ។ ពួករូមនឹងមកបោះជំរំនៅឯអាល់-រ៉មឡាស្ត ។ ក្នុងឆ្នាំនេះនឹងមានជម្លោះនៅឯគ្រប់ដែនដីអារ៉ាប់ ។ ប្រជារាស្ត្រស៊ីរីនឹងឈ្លោះគ្នាក្នុងពេលនោះ ក្រោមទង់បីគឺ: "ឥន្ទ្រីក្បាលស", "ស្លឹករាងមុខព្រួញ" និង អាល់-ស៊ីហ្វយ៉ានី ដោយមានបាទី-ស្មាន់បា អាល់-ហ្គីម៉ារ មូឡៀរ ។ អាល់-ស៊ីហ្វយ៉ានីនឹងមានឆ្កែឪពុកមា (ឬឪពុកធំ គឺបុគ្គលមិនស្របច្បាប់) ខាងម្តាយជាអ្នកគាំទ្រ ។ អាល់-ស៊ីហ្វយ៉ានីនឹងបក្សពួកនឹងឈ្លោះបាទី-ស្មាន់បា អាល់-ហ្គីម៉ារ នឹងសម្លាប់ពួកនេះដោយការកាប់សម្លាប់ដែលមិនធ្លាប់មានឡើយ ។ បុរសម្នាក់នឹងលេចខ្លួនឡើងនៅឯដ្ឋាម៉ាស ។ បុរសនេះនឹងកន្ទេរម្នាក់នឹងត្រូវគេកាប់សម្លាប់ដោយការកាប់សម្លាប់ដែលមិនធ្លាប់ប្រទះឡើយ ហើយបុរសនោះជាបាទី-ស្មាន់បា អាល់-ហ្គីម៉ារ ។ នេះគឺអាយ៉ាស្តីដែលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى ចែង គឺ: [១៩:៣៧] *តែក្រុមទាំងឡាយក្នុងចំណោមពួកគេបានខ្វែងគំនិតគ្នា លុះចប់ ។*" (117 / 64 :1 تفسير العياشي)

وَأَنْذَرُهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٨﴾

៣៨. [ម្ចាស់សាស្ត្រាម្នាក់ម៉ាដូ] ចូរអ្នកដាស់ភៀនពួកគេអំពីថ្ងៃសោកស្តាយ ពេលរឿងសព្វគ្រប់នឹងត្រូវសម្រេច[តាមព្រះរាជក្រឹត្យអស់ឡោះហ្ន៎] ។ [ពេលនេះ]ពួកគេមិនបារម្ភ[អំពីរឿងនេះ] មិន

មានសទ្ធាទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៣៩

1. الْحُسَيْنُ بْنُ سَعِيدٍ فِي كِتَابِ (الرُّهْدِ): عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنِ دُرُسْتٍ، عَنِ أَبِي الْمَعْرَا، عَنِ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: لَا أَعْلَمُهُ ذَكَرَهُ إِلَّا عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِذَا أَدْخَلَ اللَّهُ أَهْلَ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ وَ أَهْلَ النَّارِ النَّارَ، جِيءَ بِالْمَوْتِ فِي صُورَةِ كَبْشٍ حَتَّى يُوقَفَ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ. قَالَ: ثُمَّ يُنَادِي مُنَادٍ يُسْمِعُ أَهْلَ الدَّارَيْنِ جَمِيعاً: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ، يَا أَهْلَ النَّارِ.

១. [...]អាច្និ បាស្មៀរបានថា ខ្ញុំដឹងថាគេបានតំណាលតមកពីអាច្និ យ៉ូកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "ពេលអ្នកឋានសួគ៌បានចូលឋានសួគ៌ ជនភ្លើងកនរកចូលភ្លើងនរក សេចក្តីស្លាប់ត្រូវនាំមកដោយមានរូបរាងជាសត្វចៀមមកឈប់នៅចន្លោះឋានសួគ៌និងភ្លើងនរក ។ អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាស ហើយអ្នកស្នាក់អាស្រ័យទាំងអស់នឹងបានឮ ថា៖ "ជនឋានសួគ៌ ជនភ្លើងនរកអើយ !"

فَإِذَا سَمِعُوا الصَّوْتِ أَقْبَلُوا: قَالَ، فَيَسْأَلُ لَهُمْ: أ تَذُرُونَ مَا هَذَا؟ هَذَا هُوَ الْمَوْتُ الَّذِي كُنْتُمْ تَخَافُونَ مِنْهُ فِي الدُّنْيَا. قَالَ: فَيَقُولُ أَهْلُ الْجَنَّةِ: اللَّهُمَّ لَا تُدْخِلِ الْمَوْتَ عَلَيْنَا. قَالَ: وَ يَقُولُ أَهْلُ النَّارِ: اللَّهُمَّ ادْخِلِ الْمَوْتَ عَلَيْنَا. قَالَ: ثُمَّ يُدْبِحُ كَمَا تُدْبِحُ الشَّاهُةُ. قَالَ: «ثُمَّ يُنَادِي مُنَادٍ: لَا مَوْتَ أَبَدًا، أَتَيْتُمَا بِالْحُلُودِ.

ពេលណាពួកគេបានឮសម្លេង ពេលនោះពួកគេឆ្លើយតបសម្លេងនោះ ។ គេនឹងប្រកាសថា៖ "អ្នកទាំងអស់គ្នាដឹងទេថានេះគឺអ្វី ? នេះគឺសេចក្តីស្លាប់ដែលពួកអ្នកតែងតែខ្លាចកាលនៅឯឋានលោក ។" អ្នកឋានសួគ៌នឹងទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{سبحه}អើយ សូមព្រះអង្គ^{سبحه}កុំឲ្យសេចក្តីស្លាប់ចូលមកនៅជាមួយអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឡើយ ។" អ្នកភ្លើងនរកនឹងទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{سبحه}អើយ សូមព្រះអង្គ^{سبحه}បណ្តោយឲ្យសេចក្តីស្លាប់ចូលមកនៅជាមួយអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទៅ ។" បន្ទាប់មក គេនឹងសំឡែងសេចក្តីស្លាប់ដូចគេសំឡែងសត្វចៀមអញ្ចឹង ។ អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា៖ "មិនមានសេចក្តីស្លាប់ទៀតឡើយ ។ ដូច្នេះចូរជឿជាក់ថានឹងមានអមតភាព ។"

قَالَ: فَيَفْرَحُ أَهْلُ الْجَنَّةِ فَرِحًا لَوْ كَانَ أَحَدٌ يَوْمَئِذٍ بِمَوْتٍ مِنْ فَرَحٍ لَمَاتُوا، قَالَ: ثُمَّ قَرَأَ هَذِهِ الْآيَةَ: ”أ فَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ * إِلَّا مَوْتَنَا الْأُولَى وَ مَا نَحْنُ بِمُعَدِّيْنَ * إِنَّ هَذَا هُوَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ * لِمَثَلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ“.

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អ្នកឋានសួគ៌នឹងរីករាយអនេក ប្រសិនបើមានពួកគេណាម្នាក់អាចស្លាប់បាន អ្នកនោះប្រាកដជាស្លាប់ដោយសារសេចក្តីសប្បាយនោះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}បានសូត្រអាយ៉ាសុំនេះ [៣៧:៥៨] មែនទេ ថាយើងមិនស្លាប់ [៣៧:៥៩] ក្រៅពីស្លាប់គ្រាដំបូង ហើយយើងនឹងមិនត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មទេ ?" [៣៧:៦០] មែន នេះគឺជាជ័យជំនះមួយដ៏ធំ ។ [៣៧:៦១] ចូរអ្នកប្រព្រឹត្តិទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដើម្បីនឹងបានដូចនេះ ។"

قَالَ: وَ يَشْهَقُ أَهْلُ النَّارِ شَهَقَةً لَوْ كَانَ أَحَدٌ مَيِّتًا مِنْ شَهَقٍ لَمَاتُوا، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”وَ أَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحُسْرَى إِذْ قُضِيَ

الأمر» . (الزهد: 100/273 100/273 ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 4 صفحة : 598)***

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចនៈថា៖ "អ្នកភ្លើងនរកនឹងដង្កក់ (ថប់ដង្ហើម) ។ ប្រសិនបើមានពួកគេណាម្នាក់អាចស្លាប់បាន អ្នកនោះប្រាកដជាស្លាប់ដោយសារដង្កក់ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عَلَى} [១៩:៣៩] ចូរអ្នកដាស់តឿនពួកគេអំពីថ្ងៃសោកស្តាយ ពេលដែលរឿងសព្វគ្រប់នឹងត្រូវសម្រេច ។" (273 /100: الزهد)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي وَوَلَادٍ الْخَنَاطِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سُئِلَ عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحُسْرَةِ". قَالَ: «يُنَادِي مُنَادٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، وَ ذَلِكَ بَعْدَ مَا صَارَ أَهْلُ الْجَنَّةِ فِي الْجَنَّةِ وَ أَهْلُ النَّارِ فِي النَّارِ: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ، وَ يَا أَهْلَ النَّارِ، هَلْ تَعْرِفُونَ الْمَوْتَ فِي صُورَةٍ مِنَ الصُّورِ؟ فَيَقُولُونَ: لَا،

២. អុលី ប៊ីន អ៊ីប័រហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា... អាច វ៉ាឡាដូ អាល់-ហ្សាណាត្ត៍បានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាច អុប័នឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلا}អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عَلَى} [១៩:៣៩] ចូរអ្នកដាស់តឿនពួកគេអំពីថ្ងៃសោកស្តាយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចនៈថា៖ "អ្នកប្រកាសម្នាក់នឹងក្រាសក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎^{عَلَى} បន្ទាប់ពីអ្នកឋានសួគ៌បានចូលឋានសួគ៌ហើយ ជនភ្លើងនរកបានចូលភ្លើងនរកហើយ ថា៖ "ជនឋានសួគ៌និងជនភ្លើងនរកអើយ តើអស់លោកស្គាល់សេចក្តីស្លាប់ដែលមានរូបរាងទេ ?" ពួកគេនឹងថា៖ "ទេ ។"

فَيُؤْتَى بِالْمَوْتِ فِي صُورَةٍ كَبِشٍ أَمْلَحَ فَيُوقَفُ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، ثُمَّ يُنَادُونَ جَمِيعًا: أَشْرَفُوا وَ أَنْظَرُوا إِلَى الْمَوْتِ، فَيُشْرَفُونَ، ثُمَّ يَأْمُرُ اللَّهُ بِهِ فَيُدْبَحُ، ثُمَّ يُقَالُ: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ خُلُودٌ فَلَا مَوْتَ أَبَدًا، وَ يَا أَهْلَ النَّارِ خُلُودٌ فَلَا مَوْتَ أَبَدًا، وَ هُوَ قَوْلُهُ تَعَالَى "وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحُسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَ هُمْ فِي غَفْلَةٍ" أَي قُضِيَ عَلَى أَهْلِ الْجَنَّةِ بِالْخُلُودِ فِيهَا، وَ عَلَى أَهْلِ النَّارِ بِالْخُلُودِ فِيهَا». (تفسير القمّي 2:50، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 713)***

ពួកគេនឹងនាំសេចក្តីស្លាប់មកដែលមានរូបរាងជាបាចៀមស្អាត ។ គេនឹងឲ្យវាលប់នៅត្រង់ចន្លោះឋានសួគ៌និងឋាននរក ហើយគេនឹងប្រកាសចំពោះពួកគេថា៖ "ចូរឃើលសេចក្តីស្លាប់ ។" ពួកគេនឹងមើលមកឯសេចក្តីស្លាប់ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{عَلَى}នឹងបញ្ជាឲ្យគេសំឡែងសេចក្តីស្លាប់នោះ ។ បន្ទាប់មកអ្នកប្រកាសនឹងថ្លែងថា៖ "ជនឋានសួគ៌អើយ ចូរមានជីវិតអមតៈ មិនស្លាប់ជាដាច់ខាត! ជននរកអើយ ចូរមានជីវិតអមតៈ មិនស្លាប់ជាដាច់ខាត!" នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عَلَى} [១៩:៣៩] ចូរអ្នកដាស់តឿនពួកគេអំពីថ្ងៃសោកស្តាយ ពេលដែលរឿងសព្វគ្រប់នឹងត្រូវសម្រេច ។ ពួកគេមិនបារម្ភមិនមានសទ្ធាទេ ។" ពោលគឺ ត្រូវសម្រេចឲ្យជនឋានសួគ៌រស់នៅរៀងរហូតជាអនន្តក្នុងឋានសួគ៌នោះ ហើយត្រូវសម្រេចឲ្យជនឋាននរករស់នៅរៀងរហូតជាអនន្តក្នុងឋាននរកនោះ ។" (50 :2 القمّي)

3. ابْنُ بَابُوَيْهٍ: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَصْبَهَانِيِّ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ، عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «يَوْمَ التَّلَاقِ: يَوْمَ يَلْتَقِي أَهْلُ السَّمَاءِ وَ أَهْلُ الْأَرْضِ، وَ يَوْمَ التَّنَادِ: يَوْمَ يُنَادِي أَهْلُ النَّارِ أَهْلَ الْجَنَّةِ ﴿أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ لِمَا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾، وَ يَوْمَ التَّعَابُنِ يَوْمَ يَعْبُرُ أَهْلُ الْجَنَّةِ أَهْلَ النَّارِ، وَ يَوْمَ الْحُسْرَةِ: يَوْمَ يُؤْتَى بِالْمَوْتِ فَيُدْبَحُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : 3 صفحة : ٧١٣ الحديث : ٦٨٨٦ / ٩٩ ، معاني الأخبار - الجزء : ١ : صفحة : ١٥٦ الحديث : ١)***

៣. អ៊ីបនូ បាចូរ៉ែហ្គា [...] ហ្វាហ្វូស្ត្រ ប៊ិន ក្តីយ៉ាស្ត្រ បានតំណាលតមកពី អាចូ អាប់ខុលឡោះហ្គា صلوات الله عليه والسالم ដែលមានរចនា៖ "ថ្ងៃជួបជុំ (يَوْمَ التَّلَاقِ) គឺថ្ងៃដែលប្រជានិករមេឃនិងជួបប្រជានិករដី ។ ថ្ងៃស្រែកហៅ (يَوْمَ النَّادِ) គឺថ្ងៃដែលជនឋាននរកនឹងស្រែកហៅជនឋានសួគ៌ [៧:៥០] "សូមលោកចាក់ទឹកមកលើយើងខ្លះផង ឬអ្វីដែលអស់ឡោះហ្គាបានប្រទានឲ្យអស់លោក!" ថ្ងៃវិនាសនិងចំណេញ (يَوْمَ التَّعَابُرِ) គឺថ្ងៃដែលជនឋានសួគ៌នឹងបានផលចំណេញលើសជនភ្លើងនរក ។ ថ្ងៃសោកស្តាយ (يَوْمَ الْحَسْرَةِ) គឺថ្ងៃដែលគេនឹងនាំខ្លួនការស្លាប់មក ហើយគេនឹងសំឡែ (គឺសម្លាប់) ការស្លាប់នោះ (ការស្លាប់នោះមានរូបរាងដូចសត្វលោកដែរ) ។" (معاني الأخبار: 1/156) 7:50

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾

៤០. យើងជាអ្នកទទួលផែនដីនិងជនានុជនទាំងឡាយដែលមាននៅលើនោះជាកេរដំណែល ហើយពួកគេនឹងត្រូវវិលត្រឡប់មកឯយើងវិញ ។

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِتَّهَمَهُ كَانُ صَدِيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾

៤១. ចូរអ្នករំលឹកដល់អ៊ីបរ៉ែហ្គាមក្នុងព្រះគម្ពីរ (គូរអាន) ។ គេជាបុរសសច្ចៈនិងជាសាស្តា ។

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾

៤២. កាលគេបាននិយាយទៅកាន់ឪពុកគេ (ឪពុកមា ឬ ឪពុកធំ) ថា៖ "លោកឪពុក ហេតុអ្វីបានជាលោកឪពុកគោរពបូជាអ្វីដែលមិនអាចស្តាប់ឮ មិនអាចមើលឃើញ ហើយមិនមានប្រយោជន៍ឡើយសម្រាប់លោកឪពុកនោះ ?

يَتَّابِتْ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾

៤៣. លោកឪពុកអើយ (មា ឬ អ៊ី) កូនបានទទួលការចេះដឹងមួយដែលលោកឪពុកមិនបានទទួល ។ ដូច្នេះចូរលោកឪពុកតាមខ្ញុំទៅ ខ្ញុំនឹងដឹកនាំលោកឪពុកលើមាតិកាត្រឹមត្រូវ ។

يَتَّابِتْ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾

៤៤. លោកឪពុកអើយ (មា ឬ អ៊ី) សូមលោកឪពុកកុំគោរពបូជាមារស្ត្រូតូន ។ ពិតណាស់ មារស្ត្រូតូនបានប្រឆាំង[អស់ឡោះហ្គា] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ។

يَتَّابِتْ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾

៤៥. លោកឪពុកអើយ (មា ឬ អ៊ី) [បើមា ឬ អ៊ីធ្វើគោរពមារស្ត្រូតូន] ខ្ញុំខ្លាចតែការផ្តន្ទាទោសរបស់ [អស់ឡោះហ្គា] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ នឹងព្រះលើលោកឪពុកទេ ដូច្នេះលោកឪពុកនឹងទៅជាកូនរបស់មារស្ត្រូតូន ។"

قَالَ أَرَأَيْبُ أَنْتَ عَنِ الْهَيْتِ يَا بَرَّهَيْمُ لَيْنَ لَمْ تَنْتَه لَأَرْجَمَنَّكَ وَأَهْجُرُنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾

៤៦. គេ (ឪពុកមា ឬ អ៊ី) បានថា៖ "តើឯងស្អប់ព្រះអញឬ អ៊ីបរ៉ូហ្គីម? បើឯងមិនឈប់ទេ អញនឹងប្រហារឯងដោយដុំថ្ម ។ ចូរឯងចេញឲ្យផុតពីមុខអញឲ្យយូរទៅ ។"

قَالَ سَلَّمَ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾

៤៧. គេ (អ៊ីបរ៉ូហ្គីម) បានថា៖ "សូមលោកឪពុក (លោកមា ឬ លោកអ៊ី) ប្រកបដោយសេចក្តីសុខសេចក្តីសប្បាយ ។ ខ្ញុំនឹងសូមអភ័យទោសពីព្រះម្ចាស់ខ្ញុំឲ្យលោកឪពុក ព្រះអង្គប្រោសប្រណីខ្ញុំជានិច្ច ។"

وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾

៤៨. ខ្ញុំដកខ្លួនចេញពីពួកលោកនិងពីអ្វីដែលអស់លោកបូងសូងផ្សេងពីអល់ឡោះហ្គី ។ ខ្ញុំនឹងបូងសូងព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ។ សង្ឃឹមថាខ្ញុំនឹងមិនខុសបំណងទេក្នុងការបូងសូងព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤០-៤៨

1. وَ عَنِ ابْنِ أَبِي بَرْزَةَ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلِيُّ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ أَنَانَ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ قَالَ: كَانَ دُعَاءُ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَوْمَئِذٍ: يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ * وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ. ثُمَّ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، فَقَالَ: كُفَيْتَ.

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គីបានតំណាលថា... មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន ម៉ារយ៉ាបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាត្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ការបូងសូងរបស់អ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام សម័យនោះគឺ៖ "ឱព្រះទ្រង់ឯកឯង ឱព្រះចុងបំផុត ឱព្រះដែលមិនឲ្យកំណើត ដែលមិនត្រូវគេបង្កើតមក ដែលមិនមានគូប្រៀបប្រដូច ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عليه السلام ពឹងពាក់លើអល់ឡោះហ្គីដោយថា៖ "ព្រះដែលគ្រប់គ្រាន់ ។"

و قَالَ: لَمَّا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى لِلنَّارِ: "كُونِي بَرْدًا وَ سَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ" لَمْ تَعْمَلْ يَوْمَئِذٍ نَارٌ عَلَىٰ وَجْهِ الْأَرْضِ، وَ لَا انْتَفَعَ بِهَا أَحَدٌ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، قَالَ: وَ نَزَلَ جِبْرَيْلُ يُخْبِرُهُ وَ سَطَّ النَّارُ، قَالَ مُرُودٌ: مَنْ اخْتَدَ إِهْلًا فَلْيَتَّجِدْ مِثْلَ إِلَهِ إِبْرَاهِيمَ، فَقَالَ عَظِيمٌ مِنْ عَظَمَائِهِمْ: إِنِّي عَزَمْتُ عَلَى التَّيْرَانِ أَنْ لَا تُحْرِقَهُ،

អាហ្វិ យ៉ាត្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពេលអល់ឡោះហ្គីបានប្រាប់ភ្លើងថា៖ [២១:៦៩] ចូរអ្នកទៅជាត្រជាក់និងគ្មានអន្តរាយសម្រាប់អ៊ីបរ៉ូហ្គីម កាលនោះភ្លើងមិនឆេះលើផែនដីទេហើយមិនផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់អ្នកណាម្នាក់លើសពីបីថ្ងៃទេ ។ យ៉្ដីបរ៉ូអ៊ុល عليه السلام បានចុះមកកណ្តាលភ្លើង ។ និមន្ត عليه السلام បានថា៖ "អ្នកដែលជ្រើសយកព្រះគូរតែជ្រើសយកព្រះមួយដែលដូចព្រះរបស់អ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام ។" អ្វីដែលអស្ចារ្យបំផុតគឺបុគ្គលដែលត្រូវគេបោះទៅក្នុងភ្លើងៗនោះមិនឆេះបុគ្គលនោះទេ ។

قَالَ: فَحَرَجَتْ عُثْقُ مِنَ النَّارِ فَأَحْرَقَتْهُ، وَ كَانَ مُرُودٌ يَنْظُرُ بِشُرْفَةٍ عَلَى النَّارِ. فَلَمَّا كَانَ بَعْدَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ قَالَ مُرُودٌ لِأَزَرَ: اصْعَدْ بِنَا حَتَّى

نَنْظُرُ فَصَعِدَا، فَإِذَا إِبْرَاهِيمُ فِي رَوْضَةٍ خَضْرَاءَ وَ مَعَهُ شَيْخٌ مُجَدِّدُهُ،

អាច្និ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កម្មយបានអើតចេញពីក្នុងភ្លើងៗនោះបានឆេះកនោះ ។ និម្សដូ^{عليه السلام} មើលភ្លើងពីខ្លួនខ្លួន ។ ក្រោយពីបីថ្ងៃ និម្សដូ^{عليه السلام}បានប្រាប់អាស្វាហ្វថា៖ "ឡើងមកមើលជាមួយយើងមក ។" ទាំងពីរនាក់ក៏បានឡើងទៅខាងលើ ឃើញអ៊ីបរហ្វឹម^{عليه السلام}នៅក្នុងសួនច្បារបែកតម្កល់ មានបុរស ចំណាស់ម្នាក់និយាយជាមួយព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។

قَالَ: فَالْتَمَتَ مُرْوَدٌ إِلَى آرَرَ، فَقَالَ مَا أَكْرَمَ ابْنَكَ عَلَى اللَّهِ. وَ الْعَرَبُ تُسَمِّي الْعَمَّ «أَبًا» قَالَ تَعَالَى فِي قِصَّةِ يَعْقُوبَ: «قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَ إِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ» وَ إِسْمَاعِيلُ كَانَ عَمَّ يَعْقُوبَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ قَدْ سَمَّاهُ أَبًا فِي هَذِهِ الْآيَةِ. (قصص الأنبياء للراوندي) (ج 1 , ص 105)*

អាច្និ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "និម្សដូ^{عليه السلام}បានបែរមករកអាស្វាហ្វ ប្រាប់អាស្វាហ្វថា៖ "កូនប្រុស^{عليه السلام} លោកមានកិត្តិយសចំណាស់សម្រាប់អល់ឡោះហ្វ្លា^{عليه السلام} ។" ពួកអាវ៉ាប់ចាត់ទុកឪពុកមា(ឬឪពុកធំ)ជា ឪពុក ។ អល់ឡោះហ្វ្លា^{عليه السلام}មានព្រះបន្ទូលក្នុងប្រវត្តិរបស់យ៉ាក្កុហ្វារ^{عليه السلام}ថា៖ [២:១៣៣] ពួកគេបានថា៖ "កូនៗនឹងគោរពបូជាព្រះរបស់លោកឪពុក ព្រះរបស់ឪពុករបស់លោកឪពុក អ៊ីបរហ្វឹម អ៊ីសម៉ាអ៊ីលនិង អ៊ីសហ្វាត្វា ។ អ៊ីសម៉ាអ៊ីល^{عليه السلام}ជាឪពុកធំរបស់យ៉ាក្កុហ្វារ^{عليه السلام} ហើយត្រូវហៅថាឪពុកនៅក្នុងអាយ៉ាស្កុ ១៖ 1" (قصص الأنبياء للراوندي: 105)

2. وَ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ الْبَشَّارِيُّ الْقَزْوِينِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُظَفَّرُ بْنُ أَحْمَدَ الْقَزْوِينِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ الْكُوفِيُّ الْأَسَدِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْبَرْمَكِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دَاهِرٍ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ الْحَرَابِيِّ، عَنْ وَكَيْعِ بْنِ الْجَرَّاحِ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ مَهْرَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ. وَ قَوْلُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ أَنَا ابْنُ الدَّيْحَانِ يُرِيدُ بِذَلِكَ الْعَمَّ لِأَنَّ الْعَمَّ قَدْ سَمَّاهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَبًا فِي قَوْلِهِ "أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَ إِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ" وَ كَانَ إِسْمَاعِيلُ عَمَّ يَعْقُوبَ فَسَمَّاهُ اللَّهُ فِي هَذَا الْمَوْضِعِ أَبًا،

២. មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ីន អុលី អាល់-បាស្វារី អាល់-ក្លីស្វារីនីបានតំណាលប្រាប់យើងថា... សូឡែម៉ាន ប៊ីន ម៉ាស្កុរនីបានតំណាលតមកពី អាច្និ អុប្បុលឡោះហ្វ្លា អាល់-ស្វីឌីក្វ យ៉ាក្កុហ្វារ ប៊ីន មូហ្វាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល មានវចនៈថា៖ "សម្តីរបស់ព្រះសាស្តា^{عليه السلام} ថា "ខ្ញុំ^{عليه السلام} ជាបុត្រ^{عليه السلام} របស់បុគ្គលបូជាខ្លួនទាំងពីរ" មានសេចក្តី ថាឪពុកមា ពីព្រោះអល់ឡោះហ្វ្លា^{عليه السلام}ហៅឪពុកមា(ឬឪពុកធំ)ថាឪពុកនៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{عليه السلام} [២:១៣៣] តើពួកអ្នកបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកទេកាលសេចក្តីស្លាប់បានមកជួបយ៉ាក្កុហ្វារ កាលគេបាន ប្រាប់កូនៗគេថា៖ "តើកូនៗនឹងគោរពបូជាអ្វីអត់ពីឪពុកទៅ?" ពួកគេបានថា៖ "កូនៗនឹងគោរពបូជាព្រះ របស់លោកឪពុក ព្រះរបស់ឪពុករបស់លោកឪពុក អ៊ីបរហ្វឹម អ៊ីសម៉ាអ៊ីលនិង អ៊ីសហ្វាត្វា ។ អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ^{عليه السلام}ជាឪពុកធំរបស់យ៉ាក្កុហ្វារ^{عليه السلام} តែអល់ឡោះហ្វ្លា^{عليه السلام}ហៅព្រះអង្គ^{عليه السلام}ថាឪពុកនៅត្រង់នេះ ។

وَ قَدْ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: الْعَمُّ وَالِدٌ فَعَلَى هَذَا الْأَصْلِ هَذَا أَيْضًا يَطْرُقُ قَوْلُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ "أَنَا ابْنُ الدَّيْحَانِ" أَحَدُهُمَا دَيْحٌ بِالْحَقِيقَةِ وَ الْآخَرُ دَيْحٌ بِالْمَجَازِ، وَ اسْتِحْقَاقُ التَّوَابِ عَلَى النَّبِيِّ وَ التَّمَنِّي، فَالْنَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ هُوَ ابْنُ الدَّيْحَانِ

مِنْ وَجْهَيْنِ عَلَى مَا ذَكَرْنَاهُ وَلِلذَّبْحِ الْعَظِيمِ وَجْهٌ آخَرٌ. (الخصال , ج 1 , ص 58)*

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានហៅឪពុកមាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ថាឪពុក ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងដើមកំណើតរឿងនេះ ចូរវែរមក មើលសម្តីព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله វិញគឺ៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ជាបុត្រ صلوات الله عليه وآله របស់បុគ្គលបូជាខ្លួនទាំងពីរ" ។ តែម្នាក់ទេដែលបាន បូជាខ្លួនតាមការពិត ឯម្នាក់ទៀតស្ទើរតែបានបូជាខ្លួន ។ ការតបស្នងស្ថិតនៅលើគោលបំណងនិង សេចក្តីប៉ងប្រាថ្នា ។ ដូច្នេះព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ជាបុត្រ صلوات الله عليه وآله របស់បុគ្គលបូជាខ្លួនទាំងពីរ ទាំងពីរប្រភេទ នេះ ។ យើង عليه السلام បានរៀបរាប់អំពីប្រភេទមួយរួចហើយ ។ ការបូជាធំជាងគេគឺការបូជាមួយប្រភេទ ទៀត ។" (الخصال: 58/1)

3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْخَزَّازِ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) أَنَّ أَرَزَّ أَبَا إِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) كَانَ مُتَّجِمًا لِنُمُرُودَ وَ لَمْ يَكُنْ يَصُدُّهُ إِلَّا عَنْ أَمْرِهِ فَتَنَظَّرَ لَيْلَةً فِي النَّجُومِ فَأَصْبَحَ وَ هُوَ يَقُولُ لِنُمُرُودَ لَقَدْ رَأَيْتُ عَجَبًا قَالَ وَ مَا هُوَ قَالَ رَأَيْتُ مُؤَلُودًا يُؤَلَّدُ فِي أَرْضِنَا يَكُونُ هَالِكُنَا عَلَى يَدَيْهِ وَ لَا يَلْبَثُ إِلَّا قَلِيلًا حَتَّى يُجْمَلَ بِهِ

៣. [...] អាច្ចិ បាស្រៀវបានថាអាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "អាស្យាវ ឪពុករបស់អ៊ីបរិហ៊ឹម عليه السلام ជាហោររបស់និមរដ្ឋ عليه السلام ។ និមរដ្ឋ عليه السلام មិនចេញច្បាប់ណាមួយដោយមិនបានសូរយោបល់លោកសិន ឡើយ ។ យប់មួយ អាស្យាវបានមើលផ្កាយ ព្រឹកឡើងគាត់បានប្រាប់និមរដ្ឋ عليه السلام ថា៖ "ទូលបង្គំបានរឿងមួយ ចំណែក ។" និមរដ្ឋ عليه السلام បានថា៖ "រឿងអ្វី?" អាស្យាវបានថា៖ "ទូលបង្គំបានឃើញទារកមួយនឹងកើតនៅលើ ទឹកដីយើង ។ យើងនឹងវិនាសដោយសារដែវា عليه السلام ។ មិនយូរប៉ុន្មានទេទារកនោះ عليه السلام នឹងចាប់ កំណើត ។"

قَالَ فَتَعَجَّبَ مِنْ ذَلِكَ وَ قَالَ هَلْ حَمَلْتُ بِهِ النِّسَاءُ قَالَ لَا قَالَ فَحَجَبَ النِّسَاءَ عَنِ الرِّجَالِ فَلَمْ يَدْعَ امْرَأَةً إِلَّا جَعَلَهَا فِي الْمَدِينَةِ لَا يُخْلَصُ إِلَيْهَا وَ وَقَعَ أَرَزُّ بِأَهْلِهِ فَعَلِمَتْ بِإِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) فَظَنَّ أَنَّهُ صَاحِبُهُ فَأَرْسَلَ إِلَى نِسَاءٍ مِنَ الْقَوَائِلِ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ لَا يَكُونُ فِي الرَّحِمِ شَيْءٌ إِلَّا عَلِمَنَّ بِهِ فَتَنَظَّرَ فَأَلْزَمَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مَا فِي الرَّحِمِ إِلَى الظَّهْرِ فَمَلَأَ مَا تَرَى فِي بَطْنِهَا شَيْئًا وَ كَانَ فِيهَا أَوْثِي مِنَ الْعِلْمِ أَنَّهُ سَيُحْرَقُ بِالنَّارِ وَ لَمْ يُؤْتِ عِلْمَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى سَيُنْجِيهِ

រឿងនេះធ្វើឲ្យនិមរដ្ឋ عليه السلام ភ្ញាក់ផ្អើល ហើយបានថា៖ "តើស្រីនោះមានផ្ទៃពោះទារកនោះ عليه السلام ហើយឬនៅ?" អាស្យាវបានថា៖ "នៅឡើយទេ ។" និមរដ្ឋ عليه السلام ក៏បានបំបែកបំបាក់ស្រីៗពីប្រុសៗ ។ និមរដ្ឋ عليه السلام មិនបណ្តោយ ឲ្យស្រីណាមួយនៅក្នុងនគរតែឯងឡើយ មិនអនុញ្ញាតឲ្យបុរសនៅជាមួយស្រីនោះតែឯងជាដាច់ខាត ។ អាស្យាវនិងភរិយាបានរួមរឹក អ៊ីបរិហ៊ឹម عليه السلام ក៏បានចាប់កំណើត ។ គាត់គិតថាព្រះអង្គ عليه السلام ជាបុគ្គលនោះ ដូច្នេះគាត់បានឲ្យឆ្មបពិនិត្យភរិយាគាត់ ថាតើអាចកត់សំគាល់ឃើញមានអ្វីនៅក្នុងស្បូនឬទេ ។ ឆ្មបបាន ពិនិត្យភរិយាគាត់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានធ្វើឲ្យអ្វីដែលនៅក្នុងស្បូននោះមកនៅឯខ្នង ។ ឆ្មបបានថា៖ យើងមិនឃើញមានអ្វីនៅក្នុងពោះទេ ។" អ្វីដែលគាត់ដឹងគឺព្រះអង្គ عليه السلام នឹងត្រូវដុត តែគាត់មិនដឹងទេថា អល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام នឹងជួយសង្គ្រោះព្រះអង្គ عليه السلام ។

قَالَ فَلَمَّا وَصَعَتْ أُمُّ إِبْرَاهِيمَ أَرَادَ أَرَزُّ أَنْ يَذْهَبَ بِهِ إِلَى نُمُرُودَ لِيَقْتُلَهُ فَقَالَتْ لَهُ امْرَأَتُهُ لَا تَذْهَبْ بِإِنِّكَ إِلَى نُمُرُودَ فَيَقْتُلُهُ دَعْنِي أَذْهَبَ بِهِ إِلَى بَعْضِ الْعَيْرَانِ أَجْعَلُهُ فِيهِ حَتَّى يَأْتِيَ عَلَيْهِ أَجَلُهُ وَ لَا تَكُونِ أَنْتِ الَّذِي تَقْتُلِي ابْنَكَ فَقَالَ لَهَا فَاْمْضِي بِهِ قَالَ فَذَهَبَتْ بِهِ إِلَى غَارٍ ثُمَّ

أَرْضَعْتَهُ ثُمَّ جَعَلْتُ عَلَىٰ بَابِ الْعَارِ صَخْرَةً ثُمَّ انصرفت عنه

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ពេលមាតាអ៊ីបរហ៊ីម^{عليه السلام}បានសម្រាលព្រះអង្គ^{عليه السلام} អាស្យាវចង់នាំព្រះអង្គ^{عليه السلام}ទៅឲ្យនិមរដូ^{عليه السلام}សម្លាប់ ។ ភរិយាគាត់បានថា៖ "កុំនាំកូន^{عليه السلام}លោកទៅឲ្យនិមរដូ^{عليه السلام} ព្រោះនិមរដូ^{عليه السلام}នឹងសម្លាប់វា^{عليه السلام} ។ ខ្ញុំនឹងយកវា^{عليه السلام}ទៅទុកចោលក្នុងរូងភ្នំ ទុកវា^{عليه السلام}ចោលលុះស្លាប់ ។ លោកនឹងមិនក្លាយទៅជាបុគ្គលដែលសម្លាប់កូនឯងនោះទេ ។" គាត់ក៏បានប្រាប់នាងថា៖ "យកវា^{عليه السلام}ទៅចុះ ។" នាងក៏បានយកព្រះអង្គ^{عليه السلام}ទៅទុកក្នុងរូងភ្នំហើយបានយកដុំថ្មមួយដុំបិទច្រកចូលរូងភ្នំនោះ ។ រួចហើយក៏បានមកចោលព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។

قَالَ فَجَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ رِزْقَهُ فِي إِبْرَاهِيمَ فَجَعَلَ يَمْصُهَا فَيَشْحُبُ لَبْنُهَا وَ جَعَلَ يَشْبُ فِي الْيَوْمِ كَمَا يَشْبُ غَيْرُهُ فِي الْجُمُعَةِ وَ يَشْبُ فِي الْجُمُعَةِ كَمَا يَشْبُ غَيْرُهُ فِي الشَّهْرِ وَ يَشْبُ فِي الشَّهْرِ كَمَا يَشْبُ غَيْرُهُ فِي السَّنَةِ فَمَكَتْ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَمْكَتَ ثُمَّ إِنَّ أُمَّهُ قَالَتْ لِأَيِّهِ لَوْ أَذْنَتْ لِي حَتَّىٰ أَذْهَبَ إِلَىٰ ذَٰلِكَ الصَّبِيِّ فَعَلْتُ قَالَ فَأَعْلِي فَذَهَبَتْ فَإِذَا هِيَ بِإِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) وَ إِذَا عَيْنَاهُ تَزَهْرَانِ كَأَنَّهُمَا سِرَاجَانِ قَالَ فَأَحَدْتُهُ فَصَمَّمْتُهُ إِلَىٰ صَدْرِهَا وَ أَرْضَعْتَهُ ثُمَّ انصرفت عنه

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}បានធ្វើឲ្យគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតព្រះអង្គ^{عليه السلام}នៅក្នុងមេដៃព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}បោមេដៃនោះ ទឹកដោះចេញមកពីមេដៃនោះ ។ ក្នុងមួយថ្ងៃព្រះអង្គ^{عليه السلام}ធំស្មើក្មេងឯទៀតធំមួយអាទិត្យ ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}ធំមួយអាទិត្យស្មើក្មេងឯទៀតធំមួយខែ ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}ធំមួយខែស្មើក្មេងឯទៀតធំមួយឆ្នាំ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}បានធ្វើឲ្យស្ថានភាពនេះប្រព្រឹត្តទៅបែបនេះតាមតែព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។ មាតាព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានប្រាប់ឪពុកព្រះអង្គ^{عليه السلام}ថា៖ "ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតទៅមើលកូន ។" គាត់ក៏បានអនុញ្ញាត ។ គាត់ក៏បានទៅរកអ៊ីបរហ៊ីម^{عليه السلام}នៅទីនោះ ។ ភ្នែកព្រះអង្គ^{عليه السلام}ភ្លឺដូចចង្កៀងពីរ ។ គាត់បានចាប់ព្រះអង្គ^{عليه السلام}មកឱបផ្អឹបទ្រូងហើយបានឲ្យចំណីកូន^{عليه السلام} ។ រួចហើយទុកព្រះអង្គ^{عليه السلام}នៅទីនេះ ។

فَسَأَلَهَا آرَزُ عَنْهُ فَقَالَتْ قَدْ وَارَيْتُهُ فِي التَّرَابِ فَمَكَتَتْ تَفْعَلُ فَتَخْرُجُ فِي الْحَاجَةِ وَ تَذْهَبُ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) فَتَضُمُّهُ إِلَيْهَا وَ تُرْضِعُهُ ثُمَّ تَنْصَرِفُ فَلَمَّا تَحَرَّكَ أَتَتْهُ كَمَا كَانَتْ تَأْتِيهِ فَصَنَعَتْ بِهِ كَمَا كَانَتْ تَصْنَعُ فَلَمَّا أَرَادَتْ الْإِنْصِرَافَ أَحَدًا بِنَوَاحِيهَا فَقَالَتْ لَهُ مَا لَكَ فَقَالَ لَهَا أَذْهَبِي بِي مَعَكَ فَقَالَتْ لَهُ حَتَّىٰ أَسْتَأْمِرَ أَبَاكَ

អាស្យាវបានសួររកព្រះអង្គ^{عليه السلام} គាត់បានថា៖ "ខ្ញុំបានលាក់វាក្នុងដី ។" គាត់បានរង់ចាំ បានចេញទៅបំពេញតាមសេចក្តីត្រូវការរបស់ខ្លួនគាត់ ហើយបានទៅរកអ៊ីបរហ៊ីម^{عليه السلام} បានឱបព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានឲ្យចំណីព្រះអង្គ^{عليه السلام} ហើយមកចោលព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។ ពេលព្រះអង្គ^{عليه السلام}ចេះដើរ គាត់នៅតែមករកព្រះអង្គ^{عليه السلام} និងធ្វើដូចមុនៗដែរ ។ ពេលគាត់ចង់ទៅវិញ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានចាប់សំពត់គាត់ៗបានថា៖ "មានរឿងអ្វី?" ព្រះអង្គ^{عليه السلام}ប្រាប់គាត់ថា៖ "យកខ្ញុំ^{عليه السلام}ទៅផង ។" គាត់បានថា៖ "ទេ ទាល់តែឪពុកឯងអនុញ្ញាតសិន ។"

قَالَ فَأَنْتِ أُمُّ إِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) آرَزُ فَأَعْلَمْتُهُ الْقِصَّةَ فَقَالَ لَهَا أَتَيْتَنِي بِهِ فَأَقْعِدِيهِ عَلَى الطَّرِيقِ فَإِذَا مَرَّ بِهِ إِخْوَتُهُ دَخَلَ مَعَهُمْ وَ لَا يُعْرِفُ قَالَ وَ كَانَ إِخْوَةُ إِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) يَعْمَلُونَ الْأَصْنَامَ وَ يَذْهَبُونَ بِهَا إِلَى الْأَسْوَاقِ وَ يَبِيعُونَهَا قَالَ فَذَهَبَتْ إِلَيْهِ فَجَاءَتْ بِهِ حَتَّىٰ

أَفَعَدْتُهُ عَلَى الطَّرِيقِ وَ مَرَّ إِخْوَتُهُ فَدَخَلُوا مَعَهُمْ فَلَمَّا رَأَاهُ أَبُوهُ وَقَعَتْ عَلَيْهِ الْمَحَبَّةُ مِنْهُ فَمَكَثَ مَا شَاءَ اللَّهُ

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "មាតាអ៊ីបរហ៊ូម^{عليه السلام}បានទៅជួបអាស្វាវ ។ គាត់បានតំណាលឲ្យគាត់ស្តាប់ ។ អាស្វាវបានប្រាប់គាត់ថា៖ "នាំវា^{عليه السلام}មកឲ្យខ្ញុំ ។ ឲ្យវា^{عليه السلام}អង្គុយលើផ្លូវ ពេលបងប្អូនវាកាត់មកតាមនោះពួកគេនឹងយកវា^{عليه السلام}ទៅជាមួយ ។ វា^{عليه السلام}នឹងមិនដឹងអ្វីទេ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "បងប្អូនរបស់អ៊ីបរហ៊ូម^{عليه السلام}តែងតែឆ្លាក់រូបចម្លាក់យកទៅលក់ឯផ្សារ ។ គាត់ក៏បានទៅរកព្រះអង្គ^{عليه السلام} បាននាំព្រះអង្គ^{عليه السلام}មកអង្គុយលើផ្លូវ ។ បងប្អូនព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានមកតាមនោះ ហើយបានយកព្រះអង្គ^{عليه السلام}ទៅជាមួយ ។ ពេលឪពុកព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានឃើញព្រះអង្គ^{عليه السلام} គាត់រំភើបយ៉ាងខ្លាំងដោយសារសេចក្តីស្រឡាញ់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។ អស់ឡោះហ្គ័រ^{عليه السلام}បានធ្វើឲ្យស្ថានភាពនេះប្រព្រឹត្តទៅបែបនេះតាមតែព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។"

قَالَ فَبَيْنَمَا إِخْوَتُهُ يَغْمَلُونَ يَوْمًا مِنَ الْأَيَّامِ الْأَصْنَامِ إِذَا أَخَذَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) الْقُدُومَ وَ أَخَذَ حَشَبَةً فَنَجَرَ مِنْهَا صَنَمًا لَمْ يَرَوْا قَطُّ مِثْلَهُ فَقَالَ آرَزُ لِأُمِّهِ إِنِّي لَأَرْجُو أَنْ نُصِيبَ خَيْرًا بِبَرَكَتِكَ إِذَا أَخَذَ إِبْرَاهِيمُ الْقُدُومَ فَكَسَّرَ الصَّنَمَ الَّذِي عَمِلَهُ فَفَرَعَ أَبُوهُ مِنْ ذَلِكَ فَزَعَا شَدِيدًا فَقَالَ لَهُ أَيُّ شَيْءٍ عَمِلْتَ فَقَالَ لَهُ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) وَ مَا تَصْنَعُونَ بِهِ فَقَالَ آرَزُ نَعْبُدُكَ لَهُ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) أَ تَعْبُدُونَ مَا تَنْجِتُونَ فَقَالَ آرَزُ لِأُمِّهِ هَذَا الَّذِي يَكُونُ ذَهَابٌ مُلْكِنَا عَلَى يَدَيْهِ.

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃមួយ ពេលបងប្អូនព្រះអង្គ^{عليه السلام}កំពុងតែឆ្លាក់រូបចម្លាក់ អ៊ីបរហ៊ូម^{عليه السلام}បានយកឧបករណ៍និងឈើមួយដុំមកឆ្លាក់រូបមួយដែលពួកគេមិនដែលឃើញឡើយ ។ អាស្វាវបានប្រាប់មាតាព្រះអង្គ^{عليه السلام}ថា៖ "ខ្ញុំសង្ឃឹមថាយើងនឹងបានទទួលនូវសំណាងល្អពីកូន^{عليه السلام}នាងម្នាក់នេះ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ពេលពួកគេឆ្លាក់បានពាក់កណ្តាល អ៊ីបរហ៊ូម^{عليه السلام}បានចាប់ឧបករណ៍វាយបំបែករូបចម្លាក់ដែលព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានឆ្លាក់ ។ ឪពុកព្រះអង្គ^{عليه السلام}ភ័យរន្ធត់ បានប្រាប់ព្រះអង្គ^{عليه السلام}ថា៖ "ឯងបានធ្វើអ្វីចំពោះរូបចម្លាក់នោះ ?" អ៊ីបរហ៊ូម^{عليه السلام}បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ចុះលោកឪពុកបានធ្វើអ្វីចំពោះរូបនោះ ?" អាស្វាវបានថា៖ "មនុស្សបានគោរពសក្តារៈរូបនេះ ។" អ៊ីបរហ៊ូម^{عليه السلام}ប្រាប់គាត់ថា៖ "លោកឪពុកគោរពសក្តារៈអ្វីដែលលោកឪពុកបានឆ្លាក់ឡើងដោយដៃឯងនោះឬ ?" អាស្វាវបានប្រាប់មាតាអ៊ីបរហ៊ូម^{عليه السلام}ថា៖ "វាជាណាចក្រយើងនឹងរលាយសាបសូន្យដោយដៃបុគ្គល^{عليه السلام}នេះឯង ។" (الكافي :8 : 366 / 558 ឬ 15005 ហ្គ័រ ឬ 558 / 366)

فَلَمَّا أَعْتَرَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكَلَّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ٥٩

៥៩. ពេលគេបានដកខ្លួនចេញពីពួកគេ និងពីអ្វីដែលពួកគេគោរពបូជាក្រៅពីអស់ឡោះហ្គ័រនោះ យើងបានប្រទានអ៊ីសហ្គាកូ និងយ៉ាកូបឲ្យគេ ហើយយើងបានតែងតាំងពួកគេរាល់គ្នាជាសាស្តា ។

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ٥٠

៥០. យើងបានប្រទាននូវករុណាមេត្តានៃយើងឲ្យពួកគេ ហើយយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេនូវសច្ចៈជិវ្ហា អាល័យ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៩-៥០

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْقَاسِمِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ السَّيَّارِيُّ، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّ قَوْمًا طَالَبُونِي بِاسْمِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، فَقُلْتُ لَهُمْ: مَنْ قَوْلُهُ تَعَالَى "وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيمًا". فَقَالَ: «صَدَقْتَ، هُوَ هَكَذَا». (تأويل الآيات 10/304 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 717)***

១. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អាប់បាស់ បានថ្លែងតពី អាស្ថម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ក្លីស៊ីម ដែលបានថ្លែងតពី អាស្ថម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ អាល់-សែយ៉ាវី ដែលបានថ្លែងតពី យូនុស ប៊ិន អាប់ខុលរ៉ោះហ្គាម៉ាន ដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំបានទូល អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "មានមនុស្សមកស្វែងរកឈ្មោះរបស់ អាមីរុល មុអ៊ីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ្លាហ្គា ^{عجل} ពីទូលបង្គំ ។ ទូលបង្គំក៏បានប្រាប់ពួកគេថា (ឈ្មោះនោះ) មកពីក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្លាហ្គា ^{عجل} [១៩:៥០] ហើយយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេនូវ សច្ចជីវិតអាស្ថម៉ាដូ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លោកនិយាយត្រឹមត្រូវ ។ ពិតជាដូច្នោះមែន ។" (تأويل الآيات 10/304 : 1)

2. ابْنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ الدَّقَاقِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا حَمْرَةُ ابْنُ الْقَاسِمِ الْعَلَوِيُّ الْعَبَّاسِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكِ الْكُوفِيِّ الْفَرَارِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ ابْنِ زَيْدِ الرَّيَّانِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَيْدِ الْأَزْدِيِّ، عَنْ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، عَنِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ إِذِ ابْتَلَى إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ"، وَ ذَكَرَ الْحَدِيثَ فِيمَا ابْتَلَاهُ بِهِ رَبُّهُ، إِلَى أَنْ قَالَ: «وَ التَّوَكُّلُ، بَيَانُ ذَلِكَ فِي قَوْلِهِ: "الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ * وَ الَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَ يَسْقِينِ * وَ إِذَا مَرَضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ * وَ الَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ * وَ الَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَعْفَرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ".

២. [...] អ៊ីបនូ បាបាវីហ្គាបានថ្លែងថា... អាល់-មូហ្វាដូដូល ប៊ិន អ៊ីម៉ារបានតំណាលថា កាលគេបានសួរ អាល់-ស្វ័ឌ្រិក្ខ យ៉ាក្កុហ្គារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្លាហ្គា ^{عجل} [២:១២៥] កាលព្រះម្ចាស់ អ៊ីបហ្គ្លាមបានល្បួងពិសោធន៍គេដោយវាចា គេបានប្រតិបត្តិតាមវាចានោះបានសម្រេច ។ អាល់-ស្វ័ឌ្រិក្ខ យ៉ាក្កុហ្គារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានលើកឡើងនូវហ្វាដូស្វ័ឌ្រិក្ខដែលស្តីអំពីព្រះម្ចាស់របស់អ៊ីបហ្គ្លាម ^{عليه السلام} បានល្បួងពិសោធន៍ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ហើយអាល់-ស្វ័ឌ្រិក្ខ យ៉ាក្កុហ្គារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សេចក្តី អធិប្បាយអំពីទំនុកចិត្តនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្លាហ្គា ^{عجل} [២៦:៧៨] ដែលបានបង្កើតខ្ញុំ ហើយព្រះអង្គ ដឹកនាំខ្ញុំ [២៦:៧៩] ព្រះអង្គគឺព្រះដែលប្រទានអាហារឲ្យខ្ញុំនិងប្រទានទឹកឲ្យខ្ញុំ ។ [២៦:៨០] ពេលខ្ញុំឈឺ ព្រះអង្គព្យាបាលខ្ញុំឲ្យជាសះស្បើយ ។ [២៦:៨១] ព្រះអង្គនឹងឲ្យខ្ញុំស្លាប់ ហើយព្រះអង្គនឹងឲ្យខ្ញុំរស់វិញ [២៦:៨២] ខ្ញុំសង្ឃឹមថាព្រះអង្គនឹងអភ័យទោសឲ្យខ្ញុំនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។

ثُمَّ الْحُكْمُ، وَ الْإِنْتِمَاءُ إِلَى الصَّالِحِينَ، فِي قَوْلِهِ: "رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَ الْحُفْنِي بِالصَّالِحِينَ" يَعْنِي بِالصَّالِحِينَ: الَّذِينَ لَا يَخْذَمُونَ إِلَّا بِحُكْمِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ لَا يَخْذَمُونَ بِالْأَرَءَاءِ وَ الْمَقَائِسِ، حَتَّى يَشْهَدَ لَهُ مَنْ يَكُونُ بَعْدَهُ مِنَ الْحُجَجِ بِالصِّدْقِ، بَيَانُ ذَلِكَ فِي قَوْلِهِ: "وَ اجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ" أَرَادَ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ الْفَاضِلَةَ، فَأَجَابَهُ اللَّهُ، وَ جَعَلَ لَهُ وَ لِعَبْرِهِ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ: "لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ" وَ هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ: "وَ جَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيمًا". ثُمَّ اسْتَقْبَصَ النَّفْسَ فِي الطَّاعَةِ، فِي قَوْلِهِ: "وَ

لا تُخْزِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ» (معاني الأخبار: 1/126, البرهان في تفسير القرآن الجزء: 4 : صفحة : 174)***

ប្រាជ្ញាញាណនិងសេចក្តីប្រាជ្ញានៅជុំជាមួយបណ្តាសត្វការី មាននៅក្នុងសម្តីរបស់អ៊ីបរហ៊ីម عليه السلام [២៦:៨៣] ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាប្រទានប្រាជ្ញាញាណឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះមេត្តាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានជួបបណ្តាសត្វការី ពោលគឺ បាននៅជុំជាមួយបណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវ គឺបណ្តាអ្នកវិនិច្ឆ័យស្របតាមតែការវិនិច្ឆ័យរបស់អល់ឡោះហ្គ័រេ មិនវិនិច្ឆ័យតាមការយល់ឃើញនិងការប្រៀបធៀបនោះទេ ។ រួចហើយអ៊ីបរហ៊ីម عليه السلام បានអះអាងថាត្រូវតែមានតឹកតាងត្រឹមត្រូវអត់ពីព្រះអង្គ عليه السلام ទៅ សេចក្តីអធិប្បាយអំពីរឿងនេះមាននៅក្នុងសម្តីព្រះអង្គ عليه السلام [២៦:៨៤] សូមព្រះមេត្តាព្រះរាជទានឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវសច្ចៈជិវិតក្នុងចំណោមជនជំនាន់ក្រោយៗ អ្នកនោះគឺ អុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថ័លិប عليه السلام ហើយនេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រេ [១៩:៥០] ហើយយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេនូវសច្ចៈជិវិតអុលី ។ បន្ទាប់មក ស្តីអំពីការកាត់បន្ថយការស្តាប់បង្គាប់នៅក្នុងសម្តីរបស់អ៊ីបរហ៊ីម عليه السلام [២៦:៨៧] សូមព្រះមេត្តាកុំបន្ទាបបន្ថោកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនាថ្ងៃដែលគេនឹងឲ្យពួកគេរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញ ។" (1/126) (معاني الأخبار)

3. عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي حَدِيثِ غَيْبَةِ إِبْرَاهِيمَ، إِلَى أَنْ قَالَ: «كُمُ غَابَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) الْعَيْنِيَّةَ الثَّانِيَةَ، وَ ذَلِكَ حِينَ نَفَاهُ الطَّاعُوثُ عَنْ بَلَدِهِ، فَقَالَ: " وَ أَعْتَرَلَكُمْ وَ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ أَدْعُوا رَبِّي عَسَى أَلَا أَكُونَ بِدَعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا".

៣. [...] អាហ្វិ បាស្មៀវបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អុប្បឌុលឡោះហ្គ័រេ صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីស្តីអំពីការកំបាំងខ្លួនរបស់អ៊ីបរហ៊ីម عليه السلام ព្រះអង្គ عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ عليه والسلام បានកំបាំងខ្លួនគ្រាទីពីរគឺត្រង់នេះ [១៩:៥៨] ខ្ញុំដកខ្លួនចេញពីពួកលោកនិងពីអ្វីដែលអស់លោកបូងស្ទង់ផ្សេងពីអល់ឡោះហ្គ័រេ ។ ខ្ញុំនឹងបូងស្ទង់ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ។ សង្ឃឹមថាខ្ញុំនឹងមិនខុសបំណងទេក្នុងការបូងស្ទង់ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ។"

قَالَ اللَّهُ تَقَدَّسَ ذِكْرُهُ: "فَلَمَّا اعْتَرَلَهُمْ وَ مَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ هَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ كُلاً جَعَلْنَا نَبِيًّا * وَ هَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَ جَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا" يَعْنِي بِهِ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، لِأَنَّ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَذَكَرَ دَعَا اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَجْعَلَ لَهُ لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ، فَجَعَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَهُ وَ لِإِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا،

អល់ឡោះហ្គ័រេ نكردس មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៩:៥៩] ពេលគេបានដកខ្លួនចេញពីពួកគេនិងពីអ្វីដែលពួកគេគោរពបូជាគ្រៅពីអល់ឡោះហ្គ័រេនោះ យើងបានប្រទានអ៊ីសហ្វាត្វាភ្នំនិងយ៉ាក្តុបឲ្យគេ ហើយយើងបានតែងតាំងពួកគេរាល់គ្នាជាសាស្តា ។ [១៩:៥០] ហើយយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេនូវសច្ចៈជិវិតអុលី មានន័យថា អុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថ័លិប عليه السلام ព្រោះអ៊ីបរហ៊ីម عليه السلام បានបូងស្ទង់អល់ឡោះហ្គ័រេ ថាព្រះអង្គ عليه السلام ត្រូវចាត់តាំងសច្ចៈជិវិតម្នាក់ឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ក្នុងចំណោមជនក្រោយៗ ។ អល់ឡោះហ្គ័រេ تبارك وتعالى ក៏បានប្រទានឲ្យអ៊ីបរហ៊ីម عليه السلام ឲ្យអ៊ីសហ្វាត្វាភ្នំ عليه السلام និងឲ្យយ៉ាក្តុប عليه السلام នូវសច្ចៈជិវិតអុលី صلوات الله عليه والسلام ។

فَأَخْبَرَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّ الْقَائِمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هُوَ الْخَادِي عَشَرَ مِنْ وُلْدِهِ، وَ أَنَّهُ الْمَهْدِيُّ الَّذِي يَمَلَأُ الْأَرْضَ عَدْلًا وَ

قَسَطًا، كَمَا مَلِئْتَ جَوْرًا وَ ظُلْمًا، وَ أَنَّهُ تَكُونُ لَهُ عَيْبَةٌ، وَ حَيْرَةٌ، يَضِلُّ فِيهَا أَقْوَامٌ، وَ يَهْتَدِي فِيهَا آخَرُونَ، وَ أَنَّ هَذَا كَائِنٌ كَمَا أَنَّهُ مَخْلُوقٌ». (كمال الدين و تمام النعمة: 7/139، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 4 صفحة : 174)***

អាណិត ឬ អាក្រក់ ក្នុង ឈ្មោះ របស់ ព្រះ អង្គ ជា មហា ទេស ក៏ ដឹក នាំ ទី ដប់ មួយ ដែល មក ពី រាជ បុត្រ ទាំង ឡាយ របស់ ព្រះ អង្គ ជា អាណិត-ម៉ាសូន ដែល នឹង ធ្វើ ឲ្យ ផែន ដី ពោរពេញ ដោយ យុត្តិ ធម៌ និង សម ធម៌ ដូច កាល ផែន ដី បាន ពោរពេញ ដោយ ភាព មិន ត្រឹម ត្រូវ និង អយុត្តិ ធម៌ ពី មុន នោះ ដែរ ហើយ ព្រះ អង្គ នឹង កំបាំង ខ្លួន ដែរ ។ នៅ ក្នុង ពេល កំបាំង ខ្លួន នោះ នឹង មាន ការ ច្របូក ច្របល់ បណ្តាល ឲ្យ មនុស្ស ដើរ ផ្លូវ ខុស មនុស្ស ផ្សេង នឹង ទៅ ជា មហា ទេស ក៏ ដឹក នាំ ។ រឿង នេះ បាន កើត ឡើង ដូច ការ ស្មាន ។" (7/139) (كمال الدين و تمام النعمة: 7/139)

4. مِنْ طَرِيقِ الْمُخَالِفِينَ: قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَ اجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ" عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عُرِضَتْ وَلَا يَتُّهُ عَلَى إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: اَللَّهُمَّ اجْعَلْهُ مِنْ ذُرِّيَّتِي، فَفَعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ». (كشف الغمة 1:320، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 4 صفحة : 175)***

៤. តួ វិក្ខុ អាណិត-ម៉ាសូន បាន ថ្លែង ថា យ៉ាក្តី ហ្វារ ឬ មហា ម៉ាសូន មាន រចនា អំពី ព្រះ បន្ទូល អស់ ឡោះ ហ្ន៎ តេ ឲ្យ ព្រះ មេត្តា ព្រះ រាជ ទាន ឲ្យ ទូល ព្រះ បង្គំ ជា ខ្ញុំ នូវ សច្ចៈ ជិត ក្នុង ចំណោម ជន ជំនាន់ ក្រោយ ។ ថា ៖ "អ្នក នោះ គឺ អាណិត ឬ អាក្រក់ ក្នុង ឈ្មោះ របស់ ព្រះ អង្គ ចំពោះ អ៊ីបរហ៊ីម ក៏ បាន ទូល ថា ៖ "អស់ ឡោះ ហ្ន៎ អើយ សូម ឲ្យ គេ មក ពី បណ្តា កូន ចៅ របស់ ទូល ព្រះ បង្គំ ជា ខ្ញុំ ។" អស់ ឡោះ ហ្ន៎ ក៏ បាន ធ្វើ ដូច្នោះ មែន ។" (كشف الغمة 1: 320)

5. وَ بِالْإِسْنَادِ يَرْفَعُهُ إِلَى التَّقَاتِ الَّذِينَ كَتَبُوا الْأَخْبَارَ أَنَّهُمْ وَضَحَ لَهُمْ فِيمَا وَجَدُوا وَ بَانَ لَهُمْ مِنْ أَسْمَاءِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ ثَلَاثُمِائَةً إِسْمٍ فِي الْقُرْآنِ مِنْهَا مَا رَوَاهُ بِالْإِسْنَادِ الصَّحِيحِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ: قَوْلُهُ تَعَالَى "وَ إِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ"

៥. អាណិត-តួ បារស៊ី បាន ធ្វើ សេចក្តី ដ៏ រាយការណ៍ យោល តាម បណ្តា ញព័ត៌មាន មិន ដាច់ ដែល ឡើង ទៅ ដល់ អស់ លោក ដែល អាច ទុក ចិត្ត បាន ដែល បាន កត់ ត្រា ព័ត៌មាន (ហ្ន៎ ខ្ញុំ ស្រី) ។ អស់ លោក បាន បំភ្លឺ អ្វី ដែល អស់ លោក បាន រក ឃើញ ដែល ទាក់ ទង នឹង ព្រះ នាម របស់ អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីនី (នៅ ក្នុង គូរ អាន) ។ មាន ព្រះ នាម របស់ ព្រះ អង្គ ចំនួន បី រយ នៅ ក្នុង គូរ អាន ។ អំពី ព្រះ នាម ទាំង នេះ លោក អ៊ីបនូ ម៉ាសូន បាន ធ្វើ សេចក្តី រាយការណ៍ ដោយ យោល តាម បណ្តា ញព័ត៌មាន ត្រឹម ត្រូវ ថា មាន ព្រះ បន្ទូល អស់ ឡោះ ហ្ន៎ ពិត ណាស់ ព្រះ គម្ពីរ នេះ នៅ ក្នុង ព្រះ គម្ពីរ ច្បាប់ ដើម (ព្រះ គម្ពីរ អភិរក្ស) ដែល នៅ ឯ យើង សម្រាប់ អាណិត [បុគ្គល] ដែល ប្រកប ដោយ ប្រាជ្ញា ញាណ ។

وَ قَوْلُهُ تَعَالَى "وَ جَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا"

ព្រះ បន្ទូល របស់ ព្រះ ដ៏ មហា ខ្ពង់ ខ្ពស់ [១៩:៥០] យើង បាន ប្រទាន នូវ ករុណា មេត្តា នៃ យើង ឲ្យ ពួក គេ

ហើយ យើងបានប្រទានឲ្យពួកគេនូវសច្ចៈដ៏រឹងមាំ **អាលី** ។

وَقَوْلُهُ تَعَالَى: "وَ اجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ"

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [២៦:៨៤] សូមព្រះមេត្តាព្រះរាជទានឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវសច្ចៈដ៏រឹងមាំ ក្នុងចំណោមជនជំនាន់ក្រោយៗ

وَقَوْلُهُ تَعَالَى: "إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ"

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៧៥:១៧] ការប្រមូលផ្តុំនិងការសូត្រវា (ត្រូវអាន) នៅលើយើង ។

... وَقَوْلُهُ تَعَالَى: "إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَ لِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ" فَالْمُنذِرُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ الْهَادِي عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ.

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ [១៣:៧] អ្នកគ្រាន់តែជាអ្នកព្រមាន [អំពាវនាវឲ្យមករកអល់ឡោះហ្វ័រ] ប៉ុណ្ណោះ ហើយប្រជារាស្ត្រនីមួយៗមានអ្នកដឹកនាំម្នាក់ ។ អ្នកព្រមានគឺ រ៉ស្ត្រលុលឡោះហ្វ័រ صلوات الله عليه وآله ឯអ្នកដឹកនាំគឺអាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាច្វី ត្ថ្ថិលិប عليه السلام ។

وَقَوْلُهُ تَعَالَى: "أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْتَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَ يُتْلُوهُ شَاهِدًا" فَالْبَيْتَةُ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ الشَّاهِدُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ [១១:១៧] បុគ្គលដែលមាននូវព្រះភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់មកពីព្រះម្ចាស់គេ ដែលមានសាក្សីម្នាក់មកពីព្រះអង្គតាមគេ ។ ភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់ (បែយីណាស្ត) គឺមូហាំម៉ាដ្ត صلوات الله عليه وآله ឯសាក្សី (អាល់-ស្វាហ្វីដ្ត) គឺអាលី صلوات الله عليه والسلام ។

وَقَوْلُهُ تَعَالَى: "إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ * وَ إِنَّا لَنَا لِلْآخِرَةِ وَ الْأُولَىٰ" وَقَوْلُهُ تَعَالَى: "إِنَّ اللَّهَ وَ مَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِيمًا" وَقَوْلُهُ تَعَالَى: "أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتِي عَلَىٰ مَا فَرَطْتُ فِي جَنبِ اللَّهِ وَ إِن كُنْتُ لَمِنَ السَّآخِرِينَ" جَنبُ اللَّهِ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ [៩២:១២] ពិតណាស់ បង្ហាញមាតិកាជាការកិច្ចយើង ។ [៩២:១៣] ពិតណាស់ លោកមុខនិងលោកដំបូង (គឺលោកនេះ) ជាកម្មសិទ្ធិរបស់យើង ។ ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៣:៥៦] អល់ឡោះហ្វ័រនិងទេវតាទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់ព្រះសាស្តា ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់គេនិងសម្តែងរន្ធនាការចំពោះគេ ចូរចុះចូលយ៉ាងស៊ប់ចិត្ត ។ ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៩:៥៦] ក្រែងលោកអ្នកណាមួយនឹងថា៖ "ស្តាយណាស់ដែលខ្ញុំមិនបានយកចិត្តទុកដាក់នឹងភាគី (គឺខាង ប៉ែកឬបក្សរបស់អល់ឡោះហ្វ័រ) អល់ឡោះហ្វ័រ ។ ការពិតខ្ញុំជាម្នាក់ក្នុងចំណោមជនទាំងឡាយដែលធ្លាប់មើលងាយ ។ យ៉ាន់-បាល់ឡោះហ្វ័រ (ភាគីអល់ឡោះហ្វ័រ ឬ ខាងអល់ឡោះហ្វ័រ) គឺ អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាច្វី ត្ថ្ថិលិប عليه السلام ។"

وَ قَوْلُهُ تَعَالَى: " وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ " مَعْنَاهُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៦:១២] យើងបានរាយរាប់[និងកត់ទុកនូវ] សព្វសារពើនៅក្នុងអ៊ីម៉ា ច្បាស់លាស់ មានន័យថា អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ។

وَ قَوْلُهُ تَعَالَى: إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ * عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ " وَ قَوْلُهُ تَعَالَى: " ثُمَّ لَتَسْتَأْذِنَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ " مَعْنَاهُ عَنِ حُبِّ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ (الفضائل لابن شاذان) , ج 1 , ص 174)*

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៦:៣] ការពិតអ្នកជាសាស្តាម្នាក់ក្នុងចំណោមសាស្តាទាំងឡាយ [៣៦:៤] នៅលើមាតិកាត្រង់ត្រូវ ។ ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ [១០២:៨] បន្ទាប់មក នាថ្ងៃនោះ គេ នឹងសាកសួរពួកអ្នកអំពីឧបការធម៌ ។ មានន័យថា សេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះអ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام បឺន អាចឱ្យ ត្ថុលិប 43:1-4 (الفضائل لابن شاذان: 174) 1

وَأذُكُرُ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥١﴾

៥១. ចូរអ្នករំលឹកដល់មូសាក្នុងព្រះគម្ពីរ ។ គេស្មោះត្រង់ (មានកិត្តិភាព) ជារស្វីល (គឺប្រេសិត) ជា សាស្តា (ណាប៊ី) ។

وَنَدَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾

៥២. យើងបានហៅគេនៅខាងស្តាំភ្នំ [ស៊ីណៃ] យើងបានឲ្យគេចូលមកជិត[យើង]ដើម្បីសន្ទនា [សម្ងាត់] ។

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾

៥៣. យើងបានប្រទានប្អូន បងប្អូនប្រុសគេឲ្យគេ ក្នុងនាមនៃមេត្តាករុណានៃយើង ជាសាស្តាមួយ រូប ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៥១-៥៣

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عِيسَى رَفَعَهُ

១. អ៊ាលី បឺន អ៊ីបរ៉ាហ្គឹមបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពីអ្នករូ បឺន អ៊ុស្តម៉ាន តមកពី អ៊ាលី បឺន អ៊ីសា តមកពីបណ្តាញពត៌មានមិនដាច់ ។

قَالَ إِنَّ مُوسَى (عليه السلام) نَاجَاهُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فَقَالَ لَهُ فِي مُنَاجَاتِهِ يَا مُوسَى لَا يَطُولُ فِي الدُّنْيَا أَمْلَكَ فَيَقْسُوَ لَدَيْكَ قَلْبُكَ وَ قَاسِيَ الْقَلْبِ مِنِّي بَعِيدٌ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានចែនថា៖ "មូសា عليه السلام បានឱ្យប្រាប់អល់ឡោះហ្ន៎ وَاللّٰهُ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ وَاللّٰهُ មានព្រះបន្ទូល ក្នុងការឱ្យបនោះថា៖ "មូសា عليه السلام អើយ ចូរអ្នកកុំសង្ឃឹមខ្លាំងពេកលើលោកនេះ ។ វានឹងធ្វើឲ្យចិត្តអ្នក وَاللّٰهُ រឹង បុគ្គលចិត្តរឹងឃ្លាតឆ្ងាយពីអញ وَاللّٰهُ ។

يَا مُوسَىٰ كُنْ كَمَسْرُوتِي فِيكَ فَإِنَّ مَسْرُوتِي أَنْ أَطَاعَ فَلَا أُعْصَىٰ فَأَمِتْ قَلْبَكَ بِالْحُشْيَةِ وَكُنْ حَلَقَ التِّيَابِ جَدِيدَ الْقَلْبِ تُخْفَىٰ عَلَىٰ أَهْلِ الْأَرْضِ وَ تُعْرَفُ فِي أَهْلِ السَّمَاءِ جَلَسَ الْبُيُوتِ مَصْبَاحَ اللَّيْلِ وَ أَقْنُتَ بَيْنَ يَدَيَّ فَنُوتَ الصَّابِرِينَ وَ صَحَّ إِلَيَّ مِنْ كَثْرَةِ الذُّنُوبِ صِبَاحَ الْمُدْنِبِ الْهَارِبِ مِنْ عَدُوِّهِ وَ اسْتَعْنِ بِي عَلَىٰ ذَلِكَ فَإِنِّي نَعِمَ الْعَوْنُ وَ نَعِمَ الْمُسْتَعَانُ

មូសា عليه السلام អើយ ចូរអ្នក وَاللّٰهُ ប្រែខ្លួន(គឺស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៎ وَاللّٰهُ) ដើម្បីគាប់ព្រះហឫទ័យអញ وَاللّٰهُ ពីព្រោះ បើគេអនុវត្តន៍តាមសេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យអញ وَاللّٰهُ គេមិនល្មើសបញ្ហាអញ وَاللّٰهُ ទេ ។ ចូរអ្នកសម្លាប់ចិត្ត អ្នក وَاللّٰهُ ដោយការខ្លាចក្រែង ចូរអ្នក وَاللّٰهُ ផ្លាស់សំលៀកបំពាក់ថ្មីឲ្យចិត្ត ។ អ្នក وَاللّٰهُ នឹងកំបាំងពីប្រជានិករ ផែនដី ប្រជានិករមេឃនឹងមើលស្គាល់អ្នក وَاللّٰهُ ។ ចូរអ្នកអុជចង្កៀងពេញក្នុងផ្ទះអ្នក وَاللّٰهُ ក្នុងពេលយប់ ចូរអ្នក وَاللّٰهُ ជជែករកហេតុផលនៅចំពោះមុខអញ وَاللّٰهُ ដោយការជជែករកហេតុផលរបស់បុគ្គលដែលមាន អំណត់ ចូរអ្នក وَاللّٰهُ យំដាក់អញ وَاللّٰهُ ដូចការយំរបស់បុគ្គលសាងបាបដែលរត់គេចខ្លួនពីពួកសត្រូវ ។ ចូរអ្នក ស្វែងរកជំនួយក្នុងរឿងនេះពីអញ وَاللّٰهُ ព្រោះអញ وَاللّٰهُ ជាអ្នកជួយនិងជាអ្នកគាំទ្រប្រសើរបំផុត ។

يَا مُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ فَوَقَّ الْعِبَادَ وَ الْعِبَادُ دُونِي وَ كُلٌّ لِي دَاخِرُونَ فَأَهْمُ نَفْسِكَ عَلَىٰ نَفْسِكَ وَ لَا تَأْتِمَنَّ عَلَيَّ دِينِكَ إِلَّا أَنْ يَكُونَ وَ لَدَيْكَ مِثْلَكَ يُحِبُّ الصَّالِحِينَ

មូសា عليه السلام អើយ អញ وَاللّٰهُ គឺអល់ឡោះហ្ន៎ وَاللّٰهُ នៅលើបារទាំងឡាយ ។ បារទាំងឡាយនៅពីក្រោមអញ وَاللّٰهُ ។ ទាំងអស់មិនមានអានុភាពទល់នឹងអញ وَاللّٰهُ ទេ ។ ចូរពួកអ្នកចោទខ្លួនឯងដែលបានធ្វើខុសលើខ្លួនឯង ។ ចូរអ្នក وَاللّٰهُ កុំជឿកូនអ្នក وَاللّٰهُ ពាក់ព័ន្ធនឹងសាសនាអ្នក وَاللّٰهُ លើកលែងតែកូនអ្នក وَاللّٰهُ ដូចអ្នក وَاللّٰهُ ដែរ គឺ ស្រឡាញ់បណ្តាសច្ចការី ។

يَا مُوسَىٰ اغْسِلْ وَ اغْتَسِلْ وَ اقْتَرِبْ مِنْ عِبَادِي الصَّالِحِينَ

មូសា عليه السلام អើយ ចូរអ្នក وَاللّٰهُ ងូតទឹកជម្រះខ្លួន ចូរអ្នក وَاللّٰهُ នៅក្បែរបណ្តាបារសច្ចរបស់អញ وَاللّٰهُ ។

يَا مُوسَىٰ كُنْ إِمَامَهُمْ فِي صَلَاتِهِمْ وَ إِمَامَهُمْ فِي مَا يَتَسَاحَرُونَ وَ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلْتُ عَلَيْكَ فَقَدْ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا نَبِيًّا وَ بُرْهَانًا نَبِيًّا وَ نُورًا يَنْطِقُ بِمَا كَانَ فِي الْأَوَّلِينَ وَ بِمَا هُوَ كَائِنٌ فِي الْآخِرِينَ

មូសា عليه السلام អើយ ចូរជាអ៊ីម៉ាមរបស់ពួកគេក្នុងស្ម័គ្រឡាត់ពួកគេ និងជាអ៊ីម៉ាមពួកគេក្នុងរឿងដោះស្រាយរបស់ពួកគេ ។ ចូរអ្នកវិនិច្ឆ័យឲ្យពួកគេដោយអាស្រ័យលើអ្វីដែលអញ وَاللّٰهُ បានបើកឲ្យអ្នក وَاللّٰهُ ដឹង ។ អញ وَاللّٰهُ បានដាក់វា ចុះមកជាភ័ស្តុតាងច្បាស់ក្រឡែតនិងភ្លឺរន្ទាល និងជាវស្សីដែលនិយាយតាមអ្វីដែលបានកើតឡើងពាក់ ព័ន្ធនឹងបុគ្គលមុនៗនិងតាមអ្វីដែលនឹងកើតឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលក្រោយៗ ។

أوصيك يا موسى وصيَّة الشَّفِيقِ المُشْفِقِ بَابِنِ البُتُولِ عيسى ابنِ مَرْيَمَ صَاحِبِ الأَنَانِ وَ البُرُوسِ وَ الرِّثِثِ وَ الرِّثْيُونِ وَ المِخْرَابِ وَ مِنْ بَعْدِهِ بِصَاحِبِ الجَمَلِ الأَحْمَرِ الطَّيِّبِ الطَّاهِرِ المُطَهَّرِ فَمَنَّهُ فِي كِتَابِكَ أَنَّهُ مُؤْمِنٌ مُهَيِّمٌ عَلَى الكُتُبِ كُلِّهَا وَ أَنَّهُ رَاكِعٌ سَاجِدٌ رَاغِبٌ رَاهِبٌ إِخْوَانُهُ المَسَاكِينُ وَ أَنصَارُهُ قَوْمٌ آخِرُونَ وَ يَكُونُ فِي زَمَانِهِ أَزَلٌ وَ زَلْزَالٌ وَ قَتْلٌ وَ قَلْبٌ مِنَ المَالِ اسمُهُ أَحْمَدُ مُحَمَّدُ الأَمِينُ مِنَ البَاقِينَ مِنْ ثَلَاةِ الأَوَّلِينَ المَاضِينَ يُؤْمِنُ بِالكُتُبِ كُلِّهَا وَ يُصَدِّقُ جَمِيعَ المُرسَلِينَ وَ يَشْهَدُ بِالإِخْلَاصِ لِجَمِيعِ النَّبِيِّينَ أَنَّهُ مَرْحُومَةٌ مُبَارَكَةٌ مَا بَقُوا فِي الدِّينِ عَلَى حَقَائِقِهِ لَهُمْ سَاعَاتٌ مُوقَّتَاتٌ يُؤَدُّونَ فِيهَا الصَّلَواتِ أَدَاءَ العَبْدِ إِلَى سَيِّدِهِ نَافِلَتُهُ فِيهِ فَصَدِّقْ وَ مِنْهَا جَهَنَّمُ فَإِنَّهُ أَحْوَكُ

មូសា អញ ផ្ញើរមកឲ្យអ្នកនូវការមរតករបស់បុគ្គលដែលមានមេត្តាអាសូរ បុគ្គលដែលមានចិត្តធម៌ បុត្ររបស់ឧត្តមនារីដែលមានសទ្ធាសិប្បចិត្ត គឺអ៊ីសា បុត្ររបស់ ម៉ារយ៉ា ម្ចាស់សេះទេស អាវមានមួក ប្រេងនិងផ្លែស្វែទូន ម៉ាស៊ីប ។ បន្ទាប់ពីគេ គឺបុគ្គលដែលជាម្ចាស់អូដ្ឋក្រហម ជាចំណីជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ជាបុគ្គលដែលគេជម្រះបន្ទុក គំរូរបស់គេ នៅក្នុងព្រះគម្ពីររបស់អ្នក គឺបុគ្គលដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាបរិសុទ្ធ លុបលើអស់ទាំងព្រះគម្ពីរទាំងឡាយ គេ គឺអ្នកលំឱនកាយ អ្នកក្រាបប្រណិប័តន៍ អ្នកស្វែងរក បព្វជិត ។ បងប្អូនរបស់គេ គឺជនក្រីក្រ អ្នកជំនួយគេ គឺប្រជារាស្ត្រផ្សេង ។ ក្នុងសម័យកាលរបស់គេ នឹងកើតមានទុក្ខលំបាក មានការព្យាយាម មានការកាប់សម្លាប់ និងមានការខ្វះខាតទ្រព្យ ។ ឈ្មោះរបស់គេ គឺ អាស៊ីម៉ាដូ មូហាំម៉ាដូ បុគ្គលជាទីទុកចិត្តដែលនៅក្នុងចំណោមអស់បុគ្គលសេសសល់ពីជំនាន់មុនៗ ។ គេ នឹងជឿព្រះគម្ពីរទាំងអស់ ព្រមទទួលស្គាល់ព្រះប្រេសិត ទាំងអស់ គេ នឹងប្តេជ្ញាទទួលស្គាល់យ៉ាងស្មោះព្រះសាស្តា ទាំងអស់ ។ សហគមន៍របស់គេ គឺបុគ្គលទាំងឡាយដែលនៅក្រោមព្រះធម៌មេត្តា ដែលបានទទួលពរអាស្រ័យអ្វីដែលបានសេសសល់នៅក្នុងព្រះសាសនាពិតប្រាកដ ។ ពួកគេនឹងបំពេញស្ម័គ្រចិត្តតាមពេលកំណត់ដូចបារម្ភធ្វើដោយស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីចៅហ្វាយខ្លួន ពួកគេនឹងទទួលស្គាល់គេ នឹងដើរតាមគន្លងគេ ។ ដូច្នោះគេ ជាបងប្អូនរបស់អ្នក ។

يا موسى إِنَّهُ أُمِّيٌّ وَ هُوَ عَبْدٌ صِدْقٌ يُبَارِكُ لَهُ فِيمَا وَصَحَّ يَدُهُ عَلَيْهِ وَ يُبَارِكُ عَلَيْهِ كَذَلِكَ كَانَ فِي عِلْمِي وَ كَذَلِكَ خَلَقْتُهُ بِهِ أَفْتَحُ السَّاعَةَ وَ بِأَمْتِهِ أَحْتِمُ مَفَاتِيحَ الدُّنْيَا فَمُرْ ظَلَمَةَ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنْ لَا يَدْرُسُوا اسْمَهُ وَ لَا يَحْدُلُوهُوَ وَ إِنَّهُمْ لَفَاعِلُونَ وَ حُبُّهُ لِي حَسَنَةٌ فَأَنَا مَعَهُ وَ أَنَا مِنْ حَرْبِهِ وَ هُوَ مِنْ حَرْبِي وَ حَزْبُهُمُ العَالِيُونَ فَتَمَّتْ كَلِمَاتِي لِأَظْهَرَنَّ دِينَهُ عَلَى الأَدْيَانِ كُلِّهَا وَ لَأُعْبَدَنَّ بِكُلِّ مَكَانٍ وَ لَأُنزِلَنَّ عَلَيْهِ قُرْآنًا فُرْقَانًا شِفَاءً لِمَا فِي الصُّدُورِ مِنْ نَفْسِ الشَّيْطَانِ فَصَلِّ عَلَيْهِ يَا ابْنَ عِمْرَانَ فَإِنِّي أَصَلِّي عَلَيْهِ وَ مَلَائِكَتِي

មូសា ឈ្មោះគេ គឺ "អុយ្សី" គេ ជាបារសច្ច ។ អ្វីក៏ដោយដែលគេ ដាក់ដៃពីលើ វានឹងក្របដោយពរសម្រាប់គេ និងសម្រាប់អ្វីនោះដែរ ។ នេះគឺអ្វីដែលនៅក្នុងព្រះអភិញ្ញាអញ ហើយអញ បង្កើតគេ ដូចនេះឯង ។ អញ នឹងបើកសម័យ (ថ្ងៃជំនុំជម្រះ) ឡើងតាមរយៈគេ ហើយអញ នឹងចាក់សោ (បញ្ចប់) លោកនេះតាមរយៈសហគមន៍គេ ។ ដូច្នោះចូរអ្នកបញ្ជាជនទុច្ចរិតក្នុងចំណោមកូនចៅអ៊ីសរ៉ែអ៊ីលឲ្យស្គាល់ឈ្មោះគេ កុំឲ្យចោលឈ្មោះនោះ ។ តែពួកគេនឹងចោលឈ្មោះនោះ ។ ស្រឡាញ់គេ គឺធ្វើល្អចំពោះអញ ព្រោះអញ នៅខាងគេ អញ នៅខាងក្រុមគេ គេ ជាក្រុមអញ ក្រុមពួកគេនឹងឈ្នះ ។ ដូច្នោះអញ នឹងបង្កប់ព្រះបន្ទូលអញ នឹងធ្វើឲ្យសាសនាគេ មានជ័យជំនះលើអស់សាសនាទាំងឡាយ ។ គេនឹងគោរពសក្ការៈអញ គ្រប់ទីកន្លែង ។ អញ នឹងបើកឲ្យគេ ដឹងតួអានដើម្បីជាគំរូសម្រាប់វិនិច្ឆ័យ ដើម្បីជាថ្នាំព្យាបាលការខ្សឹបខ្សៀវរបស់មារ

ស្ត្រីតូននៅក្នុងទ្រូង ។ ដូច្នោះ បុត្រអ្នកម្តាយមិនអើយ ចូរអ្នកធ្វើសេចក្តីគំនាប់ដល់គេ ព្រោះ អញធ្វើសេចក្តីគួរគាប់ទៅគេ និងបណ្តាទេវតារបស់អញ ។

يا موسى أَنْتَ عَبْدِي وَ أَنَا إِلَهْكَ لَا تَسْتَدِلُّ الْحَقِيرَ الْفَقِيرَ وَ لَا تَعْبُدِ الْعَنِيَّ بِشَيْءٍ يَسِيرٍ وَ كُنْ عِنْدَ ذِكْرِي خَاشِعاً وَ عِنْدَ تِلَاوَتِهِ بِرَحْمَتِي طَامِعاً وَ أَسْمِعْنِي لَدَاذَةِ التَّوْرَةِ بِصَوْتِ خَاشِعٍ حَزِينٍ أَطْمَئِنُّ عِنْدَ ذِكْرِي وَ ذَكِّرْ بِي مَنْ يَطْمَئِنُّ إِلَيَّ وَ اعْبُدْنِي وَ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئاً وَ نَحَرَ مَسْرَتِي إِلَيَّ أَنَا السَّيِّدُ الْكَبِيرُ إِلَيَّ خَلَقْتُكَ مِنْ نُطْفَةٍ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ مِنْ طِينَةٍ أَحْرَجْتُهَا مِنْ أَرْضٍ دَلِيلَةٌ مَمْشُوجَةٌ فَكَانَتْ بَشَرًا فَأَنَا صَانِعُهَا خَلْقًا فَتَبَارَكَ وَجْهِي وَ تَقَدَّسَ صَنِيعِي لَيْسَ كَمِثْلِي شَيْءٌ وَ أَنَا الْحَيُّ الدَّائِمُ الَّذِي لَا أَرُؤُ

មូសាអ្នកម្តាយ អ្នកជាបាវអញ អញជាព្រះរបស់អ្នក ។ ចូរអ្នកកុំនិយាយបង្កូចបុគ្គល ដែលគួរស្តាប់និងជនក្រីក្រ ។ ចូរអ្នកកុំប្រណែនបុគ្គលមានទ្រព្យទាល់តែសោះ ។ ចូរអ្នកជាកំខ្លួនក្នុង ការរលឹកដល់អញ និងក្នុងការសូត្រ(ព្រះគម្ពីរតៅវត្ត)យ៉ាងស្រែកឃ្លានក្នុងនាមនៃព្រះមេត្តាធម៌អញ ។ ចូរអ្នកឲ្យអញបានឮគម្ពីរតៅវត្តជាទីចូលចិត្តដោយសម្លេងរាបទាប ពោរពេញដោយសេចក្តី សោកសៅ ។ ចូរអ្នកសម្រាកក្នុងពេលរលឹកដល់អញនោះ ចូរអ្នកថ្លែងអំពីអញប្រាប់ "បុគ្គល" ដែលទុកចិត្តលើអញ ។ ចូរអ្នកគោរពសក្ការៈអញដោយមិនយកអ្វីមកចូលរួមជាមួយអញឡើយ ។ ចូរអ្នកម្នីម្នាផ្តាច់ចិត្តអញ ព្រោះអញគឺម្ចាស់ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ។ អញបានបង្កើតអ្នកមក ពីទឹកមេជីវិតមកពីដីដួងដែលអញយកចេញមកពីល្បាយធ្វលីអាបអន់ ។ វាក៏បានកើតជាមនុស្ស អញ បានរចនាវាជាសត្វលោក ។ ព្រះភក្ត្រអញ (វិញ្ញាណ) ប្រកបដោយពរ ការប៉ិនប្រសប់របស់អញ ប្រកបដោយសន្តិភាព ។ មិនមានអ្វីដូចអញទេ អញគឺព្រះដែលមានព្រះជន្មគង់នៅអនន្តដែលមិន អន់ថយឡើយ ។

يا موسى كُنْ إِذَا دَعَوْتِي خَافِئاً مُشْفِقاً وَجَلًّا عَفْوَ وَجْهَكَ لِي فِي التُّرَابِ وَ اسْجُدْ لِي بِمَكَارِمِ بَدَنِكَ وَ افْتَتِ بَيْنَ يَدَيَّ فِي الْقِيَامِ وَ نَاجِنِي حِينَ تُنَاجِنِي بِحَشْبَةٍ مِنْ قَلْبٍ وَجِلٍّ وَ أَحْيِ بِنُورَاتِي أَيَّامَ الْحَيَاةِ وَ عَلِّمِ الْجُهَّالَ مَحَامِدِي وَ ذَكِّرْهُمْ آلَاتِي وَ نِعْمَتِي وَ قُلْ لَهُمْ لَا يَتِمَادُونَ فِي عَمِي مَا هُمْ فِيهِ فَإِنَّ أَخْذِي أَلِيمٌ شَدِيدٌ

មូសា ពេលអ្នកបូងស្ទង់អញ ចូរអ្នកខ្លាច ព្រួយបារម្ភ កកិតមុខអ្នកនឹងដីមករក អញ ក្រាបប្រណិប័តន៍អញដោយបែកថ្លៃចូរជាងគេនៃខ្លួនអ្នក ។ ចូរអ្នកអង្វរនៅពីមុខអញ ពេលឈរ ។ ពេលអ្នកខ្សឹបប្រាប់អញ ចូរខ្សឹបដោយចិត្តព្រួយបារម្ភ ។ ចូរអ្នកធ្វើឲ្យព្រះ គម្ពីរតៅវត្តរបស់អញរស់រវើកនៅក្នុងដីវិត ចូរអ្នកបង្ហាត់ការគោរពអញដល់បុគ្គលអវិជ្ជា ចូរអ្នក រំលឹកពួកគេដល់ព្រះគុណអញនិងសប្បុរសធម៌របស់អញ ចូរអ្នកប្រាប់ពួកគេកុំឲ្យចេស បំពារបំពានបណ្តាលឲ្យផ្ទុះខ្លួន ព្រោះអញធ្វើទោសឈឺចាប់និងខ្លាំងណាស់ ។

يا موسى إِذَا انْقَطَعَ جَنْبُكَ مِنِّي لَمْ يَنْصِلْ بِجَنْبِ غَيْرِي فَاعْبُدْنِي وَ قُمْ بَيْنَ يَدَيَّ مَقَامَ الْعَبْدِ الْخَقِيرِ دُمْ نَفْسَكَ فِيهِ أُولَى بِالذِّمِّ وَ لَا تَتَطَاوَلْ بِكِتَابِي عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فَكَفَى بِهَذَا وَاعْظَا لِقَلْبِكَ وَ مُبِيرًا وَ هُوَ كَلَامُ رَبِّ الْعَالَمِينَ جَلًّا وَ تَعَالَى

មូសា បើអញកាត់ផ្តាច់ខ្សែអ្នកពីអញ អ្នកមិនអាចតភ្ជាប់ជាមួយខ្សែផ្សេងបាន ទេ ។ ដូច្នោះចូរអ្នកគោរពសក្ការៈអញ ឈរពីមុខអញដូចបាវក្រីក្រតូចទាបឈរ ។ ចូរអ្នកប្តោលខ្លួន

ឯងដោយការចោលទោសធ្ងន់បំផុត ។ ចូរអ្នក^ﷺកុំបើកអំណាចឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអាស្រ័យព្រះគម្ពីរ
អញ^ﷺឡើយ ព្រោះវាជាដំបូន្មាននិងជាការបំភ្លឺគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ចិត្តអ្នក^ﷺ ហើយវាជាព្រះបន្ទូល
របស់ព្រះម្ចាស់^ﷻពិភពទាំងពួង ព្រះដ៏មហារុងរឿង ដ៏ខត្តងខត្តម ។

يا مُوسَى مَتَى مَا دَعَوْتَنِي وَ رَجَوْتَنِي فَإِنِّي سَأَغْفِرُ لَكَ عَلَىٰ مَا كَانَ مِنْكَ السَّمَاءُ تُسَبِّحُ لِي وَجَلًّا وَ الْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِي مُسْتَفْضُونَ وَ
الْأَرْضُ تُسَبِّحُ لِي طَمَعًا وَ كُلُّ الْخَلْقِ يُسَبِّحُونَ لِي دَاخِرُونَ ثُمَّ عَلَيْكَ بِالصَّلَاةِ الصَّلَاةِ فَإِنَّهَا مِنِّي بِمَكَانٍ وَ لَهَا عِنْدِي عَهْدٌ وَثِيقٌ وَ الْحَقُّ بِهَا
مَا هُوَ مِنْهَا رِكَازَةٌ الْقُرْبَانَ مِنْ طَيِّبِ الْمَالِ وَ الطَّعَامِ فَإِنِّي لَا أَقْبَلُ إِلَّا الطَّيِّبَ يُزَادُ بِهِ وَجْهِي وَ اقْرَأْ مَعَ ذَلِكَ صَلَاةَ الْأَرْحَامِ فَإِنِّي أَنَا اللَّهُ
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ وَ الرَّحْمُ أَنَا خَلَقْتُهَا فَضَّلًا مِنْ رَحْمَتِي لِيَسْتَعَاطِفَ بِهَا الْعِبَادُ وَ لَهَا عِنْدِي سُلْطَانٌ فِي مَعَادِ الْآخِرَةِ وَ أَنَا قَاطِعٌ مَنْ قَطَعَهَا وَ
وَاصِلٌ مَنْ وَصَلَهَا وَ كَذَلِكَ أَفْعَلُ بِمَنْ ضَيَّعَ أَمْرِي

មូសា^ﷺអើយ ពេលណាក៏ដោយដែលអ្នក^ﷺប្លែងស្លុងអញ^ﷺ បែរមករកអញ^ﷺ អញ^ﷺនឹងខមាទោស
ឲ្យអ្នក^ﷺ ។ មេឃថ្ងាយសេចក្តីរុងរឿងរបស់អញ^ﷺ ដល់អញ^ﷺ អស់ទេវតាខ្លាចអញ^ﷺ និងបារម្ភអំពី
អញ^ﷺ ។ ផែនដីថ្ងាយសេចក្តីគោរពសក្ការៈចំពោះអញ^ﷺ យ៉ាងស្រែកឃ្លាន ។ មាបនកម្មទាំងអស់គោរព
សក្ការៈអញ^ﷺ ដោយដាក់ខ្លួន ។ អ្នក^ﷺមានមុខនាទីស្ម័គ្រចិត្ត ។ អ្នកស្ម័គ្រចិត្តបាននៅក្បែរអញ^ﷺ ព្រោះ
អញ^ﷺបានធ្វើសន្យាយ៉ាងមាំមួនហើយរក្សាពាក្យសន្យា ។ ស្វាភាពជាការលះបង់ដើម្បីសម្អាតទ្រព្យនិង
ចំណី ព្រោះអញ^ﷺនឹងមិនទទួលអ្វីទេ លើកលែងតែអ្វីដែលបរិសុទ្ធនិងការស្វែងរកព្រះភក្ត្រអញ^ﷺ ។
អញ^ﷺដាក់បញ្ញត្តិឲ្យរក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយអ្វីទាំងនេះ ព្រោះអញ^ﷺគឺអស់ឡោះហ្ន៎^ﷻ ព្រះដ៏មានព្រះ
មេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។ អញ^ﷺបានបង្កើតទំនាក់ទំនងដោយសេចក្តីចូលចិត្ត
មកពីព្រះមេត្តាធម៌អញ^ﷺសម្រាប់បារម្ភទាំងឡាយដើម្បីនឹងឲ្យមានការរាក់ទាក់រកគ្នា ព្រោះទំនាក់ទំនង
នេះជាលិខិតអនុញ្ញាតក្នុងការវិលត្រឡប់ទៅកាន់លោកមុខវិញ ។ អញ^ﷺនឹងកាត់ចោលអ្នកណាដែល
កាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងនេះ(ពីវាលី^{صلوات الله عليه والسلام} របស់អញ^ﷺ) អញ^ﷺនឹងតភ្ជាប់ជាមួយបុគ្គលណាដែលរក្សា
ទំនាក់ទំនង(ជាមួយវាលី^{صلوات الله عليه والسلام} អញ^ﷺ) ។ អញ^ﷺនឹងធ្វើតាមព្រះបញ្ជាអញ^ﷺដូចនេះឯង ។

يا مُوسَى أَكْرِمِ السَّائِلِ إِذَا أَتَاكَ بِرَدِّ جَمِيلٍ أَوْ إِعْطَاءٍ يَسِيرٍ فَإِنَّهُ يَأْتِيكَ مَنْ لَيْسَ بِإِنْسٍ وَ لَا جَانٍّ مَلَائِكَةُ الرَّحْمَنِ يَبْلُغُونَكَ كَيْفَ أَنْتَ صَانِعٌ
فِي مَا أَوْلَيْتَكَ وَ كَيْفَ مُوَاسَائِكَ فِي مَا حَوْلَيْتَكَ وَ احْتَشِعْ لِي بِالتَّضَرُّعِ وَ اهْتَفِ لِي بِوَلَاةِ الْكِتَابِ وَ اعْلَمْ أَنِّي أَدْعُوكَ دُعَاءَ السَّيِّدِ مَمْلُوكُهُ
لِيَبْلُغَ بِهِ شَرَفَ الْمَنَازِلِ وَ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِي عَلَيْكَ وَ عَلَىٰ آبَائِكَ الْأَوَّلِينَ

មូសាអើយ^ﷺ ចូរអ្នក^ﷺមានចិត្តទូលាយដោយសម្តីល្អចំពោះសូមពេលសូមនោះមករកអ្នក^ﷺ ឬចូរ
ឲ្យយ៉ាងស្រួល ព្រោះសូមដែលមករកអ្នក^ﷺនោះអាចមិនមែនជាមនុស្សនិងមិនមែនជាឃ្មុំនទេ ។
ទេវតារបស់ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌មកសាកល្បងអ្នក^ﷺ ដើម្បីនឹងដឹងថាតើអ្នក^ﷺចាយវាយបែប
ណាខ្លះអ្វីដែលអញ^ﷺបានឲ្យទៅអ្នក^ﷺនោះ និងដើម្បីនឹងដឹងថាតើអ្នក^ﷺបានធូរស្រាលចិត្តប៉ុណ្ណា
ពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែលអញ^ﷺបានអនុញ្ញាតឲ្យមកអ្នក^ﷺនោះ ។ ចូរអ្នក^ﷺដាក់ខ្លួនចំពោះអញ^ﷺដោយ
អង្វរករ ។ ចូរអ្នក^ﷺចូរដាក់អញ^ﷺដោយការយំស្រែកដែលមកពីព្រះគម្ពីរ ។ ចូរអ្នក^ﷺដឹងថាអញ^ﷺ
ហៅអ្នក^ﷺ ដូចម្ចាស់ហៅទាសៈខ្លួនទៅកាន់ឋានៈថ្លៃថ្នូរ ហើយនេះគឺព្រះឧបការគុណរបស់អញ^ﷺមក
លើរូបអ្នក^ﷺនិងបុព្វការីមុនៗរបស់អ្នក^ﷺ ។

يَا مُوسَى لَا تَسْنِي عَلَيَّ كَلَّ خَالٍ وَ لَا تَفْرَحْ بِكَثْرَةِ الْمَالِ فَإِنَّ نَسِيَانِي يُفْسِي الْقُلُوبَ وَ مَعَ كَثْرَةِ الْمَالِ كَثْرَةُ الدُّنُوبِ الْأَرْضُ مُطِيعَةٌ وَ
السَّمَاءُ مُطِيعَةٌ وَ الْبَحَارُ مُطِيعَةٌ وَ عَصِيَابِي شَقَاءُ الثَّقَلَيْنِ وَ أَنَا الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ رَحْمَانٌ كُلَّ زَمَانٍ آتِي بِالْبَيْدَةِ بَعْدَ الرَّحَاءِ وَ بِالرَّحَاءِ بَعْدَ
الشِّدَّةِ وَ بِالْمُلُوكِ بَعْدَ الْمُلُوكِ وَ مَلَكَي دَائِمٌ قَائِمٌ لَا يَزُولُ وَ لَا يَخْفَى عَلَيَّ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَ لَا فِي السَّمَاءِ وَ كَيْفَ يَخْفَى عَلَيَّ مَا مَعِيَ
مُبْتَدَأُهُ وَ كَيْفَ لَا يَكُونُ هُمُكَ فِيمَا عِنْدِي وَ إِلَيَّ تَرْجِعُ لَا مَحَالَةَ

មូសា អៀន យ ចូរអ្នកកុំភ្លេចអញ ក្នុងគ្រប់ស្ថានភាព ចូរអ្នកកុំសប្បាយដោយសារមានទ្រព្យ
សម្បត្តិច្រើនឡើយ ពីព្រោះភ្លេចអញ ធ្វើឲ្យចិត្តរឹង ទ្រព្យសម្បត្តិច្រើននាំមកនូវបាបច្រើន ។ ផែនដី
ស្តាប់បង្គាប់ មេឃស្តាប់បង្គាប់ សមុទ្រទាំងឡាយស្តាប់បង្គាប់ ។ ចំណែកឯពួកដែលល្មើសបញ្ហាអញ
គឺជនអកុសលក្នុងចំណោមមនុស្សនិងយូន ។ អញគឺព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តា
ករុណាប្រណី ។ អញមានព្រះមេត្តាធម៌ក្នុងគ្រប់សម័យ ។ អញធ្វើឲ្យមានសេចក្តីលំបាកបន្ទាប់
សេចក្តីស្រណុក សេចក្តីស្រណុកបន្ទាប់សេចក្តីលំបាក ស្តេចមួយបន្ទាប់ស្តេចមួយ ។ ចំណែកឯព្រះ
រាជាណាចក្រអញវិញគង់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ មិនឈប់ឈរឡើយ ។ សព្វសារពើនៅលើផែនដីនិង
មេឃមិនកំបាំងពីអញឡើយ ។ អាចកំបាំងពីអញបានដូចម្តេចទៅ លើសព្វសារពើកើតពីអញ
នោះ ។ ម្តេចបានជាពួកអ្នកមិនខ្លាច អញជាម្ចាស់អ្វីខ្លះ ។ អ្នកនឹងវិលត្រឡប់មកឯអញវិញដោយ
ចៀសមិនបានជាដាច់ខាត ។

يَا مُوسَى اجْعَلْنِي حِزْرًاكَ وَ ضَعْ عِنْدِي كَنْزَكَ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَ خُفْنِي وَ لَا تَخَفْ عَنِّي إِلَيَّ الْمَصِيرُ

មូសា អៀន យ ចូរអ្នកយកអញ ជាអ្នកការពារអ្នក ។ ចូរអ្នកទុកទ្រព្យនៃទង្វើល្អរបស់អ្នក
នៅក្នុងសម្បត្តិរបស់អញ ។ ចូរអ្នកខ្លាចអញ កុំខ្លាចអ្នកផ្សេង ។ ទីវិលវិញគឺមកឯអញ ។

يَا مُوسَى اِرْحَمْ مَنْ هُوَ أَسْفَلُ مِنْكَ فِي الْخَلْقِ وَ لَا تَحْسُدْ مَنْ هُوَ فَوْقَكَ فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ

មូសា អៀន យ ចូរអ្នកអាណិតអាសូរបុគ្គលដែលតូចទាបជាងអ្នកក្នុងចំណោមសត្វលោក ។
ចូរអ្នកកុំច្រណែនបុគ្គលខ្ពស់ជាងអ្នក ពីព្រោះសេចក្តីច្រណែនបំផ្លាញទង្វើល្អ ដូចភ្លើងបំផ្លាញ
ឧស ។

يَا مُوسَى إِنَّ ابْنِي آدَمَ تَوَاصَعَا فِي مَنزِلَةٍ لَيْنَا لَا يَمَّا مِنْ فَضْلِي وَ رَحْمَتِي فَقَرَّبَا قُرْبَانًا وَ لَا أَقْبَلُ إِلَّا مِنَ الْمُتَّقِينَ فَكَانَ مِنْ شَأْنِهِمَا مَا قَدْ
عَلِمْتَ فَكَيْفَ تَتَّقُ بِالصَّاحِبِ بَعْدَ الْأَخِ وَ الْوَزِيرِ

មូសា អៀន យ កូនពីរនាក់របស់អាដាំ ចង់បង្ហាញឲ្យឃើញសេចក្តីរាប់ទាបក្នុងដំណាក់ការមួយ ដើម្បី
នឹងបាននូវឧបការគុណនិងសេចក្តីប្រោសប្រណីពីអញ ។ គេទាំងពីរក៏បានថ្វាយតង្វាយ ក្រៅពីបុគ្គល
ជ្រះថ្លាអញមិនទទួលទេ ។ ដូច្នោះអ្នកដឹងរឿងពួកគេស្រាប់ហើយ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ តើអ្នក
អាចជ្រើសរើសកន្លែងដែលអាចទុកចិត្តបាន បងប្អូននិងអ្នកជំនួយបានដូចម្តេច (ក្រៅពីតាមរយៈអញ
?) ។

يَا مُوسَىٰ ضَعِ الْكَبِيرَ وَ دَعِ الْفَخْرَ وَ ادْكُرْ أَنَّكَ سَاكِنُ الْقَبْرِ فَلْيَمْنَعَكَ ذَلِكَ مِنَ الشَّهَوَاتِ

មូសាឥឡាស្រីយ ចូរអ្នកចោលអាការក្រអឺតក្រទមនិងចោលអំនួត ។ ចូរអ្នកឥឡាស្រីយចងចាំថាអ្នកឥឡាស្រីយនឹងនៅ ក្នុងផ្នូរ វាអាចធ្វើឲ្យអ្នកឥឡាស្រីយចៀសឆ្ងាយពីការឈ្លក់តណ្ហាបាន ។

يَا مُوسَىٰ عَجَلِ التَّوْبَةَ وَ أَخْرِ الدَّنْبَ وَ تَأَنَّ فِي الْمَكْثِ بَيْنَ يَدَيْ فِي الصَّلَاةِ وَ لَا تَرْجُ عَيْرِي اتَّخِذِي حُنَّةً لِلشَّدَائِدِ وَ حِصْنًا لِمَلِمَاتِ الْأُمُورِ

មូសាឥឡាស្រីយចូរអ្នកឥឡាស្រីយប្រញាប់ស្មារលាក់ហុស ចូរអ្នកឥឡាស្រីយច្រានពេលធ្វើកំហុស ។ ចូរអ្នកឥឡាស្រីយ ពិភាក្សាពេលឈរចំពោះមុខអញ្ចក្នុងពេលស្ងៀមស្ងៀម ។ ចូរអ្នកឥឡាស្រីយកុំសង្ឃឹមលើអ្នកផ្សេង ។ ចូរអ្នកឥឡាស្រីយ យកអញ្ចក្នុងខែលពេលប្រទះសេចក្តីលំបាក និងជាបន្ទាយក្នុងពេលមានភ័យអាសន្ន ។

يَا مُوسَىٰ كَيْفَ تَخْشَعُ لِي خَلِيقَةً لَا تَعْرِفُ فَضْلِي عَلَيْهَا وَ كَيْفَ تَعْرِفُ فَضْلِي عَلَيْهَا وَ هِيَ لَا تَنْظُرُ فِيهِ وَ كَيْفَ تَنْظُرُ فِيهِ وَ هِيَ لَا تُؤْمِنُ بِهِ وَ كَيْفَ تُؤْمِنُ بِهِ وَ هِيَ لَا تَرْجُو ثَوَابًا وَ كَيْفَ تَرْجُو ثَوَابًا وَ هِيَ قَدْ فَعَعَتْ بِالْأَدْنِيَا وَ اتَّخَذَتْهَا مَأْوَىٰ وَ رَكَتَتْ إِلَيْهَا رُكُونَ الظَّالِمِينَ

មូសាឥឡាស្រីយ តើសត្វលោកអាចបន្ទាបខ្លួនចំពោះអញ្ចបានដូចម្តេចទៅ ដោយមិនស្គាល់ព្រះធម៌ មេត្តារបស់អញ្ចទេនោះ ។ តើបុគ្គលអាចស្គាល់ព្រះធម៌មេត្តារបស់អញ្ចបានដូចម្តេចទៅ ដោយមិន ពិនិត្យមើលព្រះធម៌មេត្តានោះទេ ។ តើបុគ្គលអាចពិនិត្យមើលព្រះធម៌មេត្តានោះបានដូចម្តេចទៅ ដោយ មិនជឿព្រះធម៌មេត្តានោះទេ ។ តើបុគ្គលអាចជឿព្រះធម៌មេត្តានោះបានដូចម្តេច ដោយមិនសង្ឃឹមបាន ទទួលពរពីព្រះធម៌មេត្តានោះទេ ។ តើបុគ្គលអាចបានទទួលពរពីព្រះធម៌មេត្តានោះដូចម្តេច បើបុគ្គល នោះស្តាប់ស្តាប់នឹងលោកនេះ យកលោកនេះជាជម្រក ធ្វើខ្លួនលើបុគ្គលទុច្ចរិត ។

يَا مُوسَىٰ نَافِسٌ فِي الْخَيْرِ أَهْلَةٌ فَإِنَّ الْخَيْرَ كَاسْمِهِ وَ دَعِ الشَّرَّ لِكُلِّ مَفْتُونٍ

មូសាឥឡាស្រីយ ចូរអ្នកបង្រៀមសេចក្តីល្អដោយមនុស្សល្អ ព្រោះសេចក្តីល្អដូចឈ្មោះរបស់វា ។ ចូរអ្នក ឥឡាស្រីយទុកចោលនៅក្នុងសេចក្តីអាក្រក់ជនទាំងឡាយណាដែលដប់នឹងសេចក្តីអាក្រក់នោះ ។

يَا مُوسَىٰ اجْعَلْ لِسَانَكَ مِنْ وَرَاءِ قَلْبِكَ تَسْلَمَ وَ أَكْثِرِ ذِكْرِي بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ تَعْنَمَ وَ لَا تَتَّبِعِ الْخَطَايَا فَتَنْدَمَ فَإِنَّ الْخَطَايَا مَوْعِدُهَا النَّارُ

មូសាឥឡាស្រីយ ចូរអ្នកឥឡាស្រីយទុកអណ្តាតអ្នកឥឡាស្រីយពីក្រោយបេះដូងអ្នកឥឡាស្រីយ អ្នកឥឡាស្រីយនឹងមានសុវត្តិភាព ។ ចូរអ្នកឥឡាស្រីយនឹកដល់អញ្ចឲ្យច្រើនទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ អ្នកឥឡាស្រីយនឹងចម្រើន ។ ចូរអ្នកឥឡាស្រីយកុំតាមបាប (កំហុស) អ្នកឥឡាស្រីយនឹងស្តាយក្រោយ ព្រោះបាបត្រូវគ្រោងទុកសម្រាប់ភ្លើងនរក ។

يَا مُوسَىٰ أَطِبِ الْكَلَامَ لِأَهْلِ التَّرَكِّ لِلذُّنُوبِ وَ كُنْ لَهُمْ جَلِيسًا وَ اتَّخِذْهُمْ لِعَيْبِكَ إِخْوَانًا وَ جِدَّ مَعَهُمْ يَجِدُونَ مَعَكَ

មូសា ៧ អើយ ចូរអ្នក ៧ និយាយល្អជាមួយមនុស្សដែលលែងសាងបាប ចូរនៅជាមួយពួកគេ ចូរអ្នក ៧ យកពួកគេជាបងប្អូនអ្នក ៧ ពេលអ្នក ៧ អវត្តមាន ។ ចូរអ្នក ៧ ខិតស្វីប្រឹងប្រែងជាមួយពួកគេ ចូរអ្នក ៧ ឲ្យពួកគេខិតស្វីប្រឹងប្រែងជាមួយអ្នក ៧ ។

يا موسى الموث يأتيك لا محالة فتزوّد زاد من هو على ما يتزوّد وارِد على البقيين

មូសា ៧ អើយ សេចក្តីស្លាប់នឹងមករកអ្នក ៧ ដោយចៀសមិនបានឡើយ ។ ដូច្នេះចូរអ្នក ៧ រកស្បៀង ដូចបុគ្គលដែលជឿជាក់ថាស្បៀងនោះនឹងជាប់ទៅជាមួយខ្លួនដែរលុះដល់ទីដៅ ។

يا موسى ما أريد به وجهي فكثير قليله و ما أريد به غيري فقليل كثيره و إن أصلح أيامك الذي هو أمامك فانظر أي يوم هو فأعد له الجواب فإنك مؤفوف و مستؤل و خذ موعظتك من الدهر و أهله فإن الدهر طويله قصير و قصيره طويل و كل شيء فان فاعمل كأنك ترى ثواب عملك لكي يكون أطمع لك في الآخرة لا محالة فإن ما بقي من الدنيا كما ولي منها و كل عامل يعمل على بصيرة و مثال فكن مرتاداً لنفسك يا ابن عمران أعلك ثغور عدأ يوم السؤال فهناك يحسّر المبطلون

មូសា ៧ អើយ អ្វីដែលអ្នក ៧ បំប្រាថ្នាដើម្បីព្រះភក្ត្រអញ ៧ ទោះជាស្អប់ស្អើងក៏ដោយ វាច្រើនណាស់ ។ អ្វីដែលអ្នក ៧ បំប្រាថ្នាដើម្បីអ្វីផ្សេងពីអញ ៧ នោះស្អប់ស្អើងណាស់ ទោះជាច្រើនប៉ុណ្ណាក៏ដោយ ។ ចូរអ្នក ៧ ស្តាប់នាពេលវេលាអ្នក ៧ ដែលនៅពីមុខអ្នក ៧ ចូរដឹងពេលវេលាអ្នក ៧ ដែលនៅពីមុខអ្នក ៧ ហើយចូរអ្នក ៧ ត្រៀមខ្លួនទទួលប្រយោជន៍ពីពេលវេលានោះ ព្រោះគេនឹងកាត់អ្នក ៧ ឲ្យឈប់ហើយនឹងត្រូវសាកសួរ ។ ចូរអ្នក ៧ យកមេរៀនពីសម័យកាលនិងមនុស្សក្នុងសម័យកាល ព្រោះសម័យកាលមានរយៈពេលខ្លី តែទោះជាខ្លីក៏ដោយក៏អាចមានផលប្រយោជន៍បាន ព្រោះសព្វសារពើរមែងសូន្យបង់ ។ ដូច្នេះចូរអ្នក ៧ អនុវត្តន៍ហាក់ដូចជាអ្នក ៧ មើលឃើញរង្វាន់តបស្នងទង្វើអ្នក ៧ ឲ្យវាទៅជាការស្រេកឃ្លានមួយសម្រាប់អ្នក ៧ ដើម្បីលោកមុខ ព្រោះអ្វីដែលសេសសល់ពីលោកនេះដូចអ្វីដែលបានកន្លងផុតពីលោកនេះ ។ អ្នកអនុវត្តន៍គ្រប់រូបខំប្រឹងប្រែងតស៊ូតាមការមើលឃើញនិងគំរូ ។ ដូច្នេះចូរអ្នក ៧ ត្រឡប់ទៅឯខ្លួនអ្នក ៧ វិញ បុត្រ ៧ របស់អ៊ីមរ៉ន ៧ អើយ អ្នក ៧ អាចនឹងមានជ័យជំនះថ្ងៃស្អែកក្នុងថ្ងៃសួរចម្លើយ ព្រោះត្រង់នេះឯងដែលពួកប្រព្រឹត្តខុសនឹងបរាជ័យ ។

يا موسى ألق كفيك ذلاً بين يدي كفعل العبد المستصرخ إلى سيده فإنك إذا فعلت ذلك رحمت و أنا أكرم القادرين

មូសា ៧ អើយ ចូរអ្នក ៧ ដាក់ដៃអ្នក ៧ ពីមុខអញ ៧ ដូចទាសៈអង្វររកម្ចាស់ខ្លួន ពីព្រោះបើអ្នក ៧ ធ្វើបែបនេះអ្នក ៧ នឹងទៅជាអ្នកបានទទួលសេចក្តីប្រោសប្រណី ព្រោះអញ ៧ គឺព្រះដ៏មានហឫទ័យទូលំទូលាយបំផុតលើសអ្នកមានមហិទ្ធិបូទ្ធិទាំងឡាយ ។

يا موسى سلني من فضلي و رحمتي فإنهما بيدي لا يملكهما أحد غيري و انظر حين تسألني كيف رعبتك فيما عندي لكل عامل جزاء و قد يجزي الكفور بما سعى

មូសា ៧ អើយ ចូរអ្នក ៧ សូមអញ ៧ នូវព្រះឧបការគុណអញ ៧ ព្រះការញ្ញហឫទ័យអញ ៧ ព្រោះទាំង

ពីរនេះជាដៃអញ មិនមានអ្នកណាមានដៃទាំងពីរនេះទេ ។ ពេលអ្នកឃើញប្អូនស្ទើរដូចអញ ចូរអ្នកគិតមើលចុះថា តើសេចក្តីប្រាថ្នារបស់អ្នកនៅក្នុងចំណោមទ្រព្យអញដូចម្តេចទៅ ។ អ្នកអនុវត្តន៍គ្រប់រូបនឹងបានទទួលការតបស្នង ។ បុគ្គលបដិសេធសទ្ធានឹងបានទទួលការតបស្នងដោយអ្វីដែលខ្លួនខំប្រឹងសាង ។

يَا مُوسَىٰ طِبَّ نَفْسًا عَنِ الدُّنْيَا وَ انطَو عَنْهَا فَإِنَّهَا لَيْسَتْ لَكَ وَ لَسْتَ لَهَا مَا لَكَ وَ لِدَارِ الطَّالِمِينَ إِلَّا لِعَامِلٍ فِيهَا بِالْخَيْرِ فَإِنَّهَا لَهُ نِعَم الدَّارِ

មូសាអើយ ចូរអ្នកកុំបារម្ភអំពីលោកនេះ ចូរអ្នកជាត់ចេញពីលោកនេះ ព្រោះលោកនេះមិនបានមកអ្នកទេ អ្នកមិនមែនម្ចាស់របស់លោកនេះទេ លោកនេះជាផ្ទះសម្រាប់បុគ្គលទុច្ចរិត ។ ក៏ប៉ុន្តែអ្នកណាធ្វើល្អក្នុងលោកនេះ លោកនេះជាផ្ទះល្អសម្រាប់អ្នកនោះ ។

يَا مُوسَىٰ مَا أَمْرُكَ بِهِ فَاسْمَعْ وَ مَهْمَا أَرَاهُ فَاصْنَعْ خُذْ حَقَائِقِ التَّوْرَةِ إِلَىٰ صَدْرِكَ وَ تَيَقَّظْ بِهَا فِي سَاعَاتِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ لَا تَمَكِّنْ أُنْبَاءَ الدُّنْيَا مِنْ صَدْرِكَ فَيَجْعَلُونَهُ وَكْرًا كَوَكْرِ الطَّيْرِ

មូសាអើយ អ្វីដែលអញបញ្ជាអ្នកគឺ ចូរស្តាប់ហើយកុំនិយាយប្រាប់អ្នកណាអ្វីដែលអ្នកបានឃើញ ។ ចូរអ្នកទុកហេតុការណ៍ព្រះគម្ពីរនៅក្នុងទ្រូងអ្នក ។ ចូរអ្នកសូត្រគម្ពីរនេះក្នុងពេលយប់និងពេលថ្ងៃ ចូរអ្នកកុំបណ្តោយឲ្យកូនៗនៃលោកនេះធ្វើឲ្យទ្រូងអ្នកទៅជាសំបុកសត្វដូចសំបុកសត្វស្លាប ។

يَا مُوسَىٰ أُنْبَاءَ الدُّنْيَا وَ أَهْلِهَا فَتَنٌ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ فُكْلٌ مُرَرٌّ لَهُ مَا هُوَ فِيهِ وَ الْمُؤْمِنُ مَنْ زُيِّنَتْ لَهُ الْآخِرَةُ فَهُوَ يَنْظُرُ إِلَيْهَا مَا يَفْتُرُ قَدْ حَالَتْ شَهْوَتُهَا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ لَذَّةِ الْعَيْشِ فَأَذَلَّتْهُ بِالْأَسْحَارِ كَفَعَلَ الرَّكَّابِ السَّائِقِ إِلَىٰ غَايَتِهِ يَظَلُّ كَيْبًا وَ يُمْسِي حَزِينًا فَطُوبَىٰ لَهُ لَوْ قَدْ كَشِفَ الْغِطَاءُ مَا دَا يُعَايِنُ مِنَ السُّرُورِ

មូសាអើយ កូនៗនៃលោកនេះនិងប្រជានិករនៃលោកនេះជាការល្បួងពិសោធន៍សម្រាប់ពួកគេមួយចំនួនទៀត ។ ពួកគេរៀងៗខ្លួនតាក់តែងអ្វីដែលទាក់ទងនឹងខ្លួនឯង ។ ចំណែកអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាវិញគេបានតាក់តែងលោកមុខសម្រាប់អ្នកនោះ ។ អ្នកនោះសម្លឹងមើលលោកមុខឥតស្រាក ។ សេចក្តីស្រឡាញ់លោកមុខទៅជារបាំងសម្រាប់អ្នកនោះ រវាងអ្នកនោះនិងសេចក្តីស្រឡាញ់លោកនេះ ។ ដូច្នោះអ្នកនោះភ្នកនឹកដល់ថ្ងៃដែលដូចទង្វើរបស់អ្នកដំណើរ ដែលត្រូវនាំទៅកាន់គោលដៅវា នៅសល់តែភាពងងឹតអាប់អូនិងសេចក្តីសៅហ្មងនៅក្នុងយប់ ។ ដូច្នោះអ្នកនោះនឹងបានដំណឹងល្អ រវាងនរនឹងត្រូវលើកចេញ អ្វីដែលអ្នកនោះនឹងបានឃើញនឹងធ្វើឲ្យអ្នកនោះគាប់ចិត្ត ។

يَا مُوسَىٰ الدُّنْيَا نُطْفَةٌ لَيْسَتْ بِتَوَابٍ لِلْمُؤْمِنِ وَ لَا نَعِيمَةٍ مِنْ فَاجِرٍ فَالْوَيْلُ الطَّوِيلُ لِمَنْ بَاعَ ثَوَابَ مَعَادِهِ بِلَعْمَةٍ لَمْ تَبْقَ وَ بِلَعْسَةٍ لَمْ تَدْمُ وَ كَذَلِكَ فَكُنْ كَمَا أَمَرْتُكَ وَ كُلُّ أَمْرٍ رَشَادٌ

មូសាអើយ លោកនេះជាគ្រាប់ពូជ វាមិនមានប្រយោជន៍ដល់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេ ហើយក៏មិន

មិនជាពិន័យកម្មសម្រាប់បុគ្គលសាងបាបទេដែរ ។ ដូច្នេះ អបមង្គលពើបលើបុគ្គលណាដែលយកផល
បុណ្យសម្រាប់ត្រឡប់ទៅវិញទៅជួញដូរនឹង(ចំណី)មួយម៉ាត់ដែលមិននៅសល់មួយចើបឡើយ ដែលមិន
មានតទៅមុខ ។ ដូច្នេះ ចូរអ្នកឃើញភាពសម្បូរមករកអ្នកចូរអ្នកថា៖ "នេះគឺបាបដែលបង្ខំឲ្យទណ្ឌកម្ម
ព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំ ។

يَا مُوسَىٰ إِذَا رَأَيْتَ اَلْغَنَىٰ مُقْبِلًا فَعَلَّ ذَنْبٌ عَجَلْتَ لِىْ عُقُوبَتُهُ ۚ وَ اِذَا رَأَيْتَ اَلْفَقْرَ مُقْبِلًا فَعَلَّ مَرْحَبًا بِشَعَارِ الصَّالِحِينَ ۚ وَ لَا تَكُنْ جَبَّارًا
ظَلُومًا ۚ وَ لَا تَكُنْ لِلظَّالِمِينَ قَرِيْنًا

មូសាឃើញភាពសម្បូរមករកអ្នកចូរអ្នកថា៖ "នេះគឺបាបដែលបង្ខំឲ្យទណ្ឌកម្ម
ឆាប់មកដល់ខ្ញុំ" ។ ពេលអ្នកឃើញភាពក្រីក្រមករកអ្នកចូរអ្នកថា៖ "សូមស្វាគមន៍ចំពោះសញ្ញា
របស់បុគ្គលត្រឹមត្រូវទាំងឡាយ ។" ចូរអ្នកកុំក្លាយខ្លួនទៅជាបុគ្គលសាហាវយោរយោ ចូរអ្នកកុំ
ចូលរួមជាមួយបុគ្គលទុច្ចរិត ។

يَا مُوسَىٰ مَا عَمْرُؤُا ۚ وَ اِنْ طَالَ يَدُكُمْ اٰخِرُهُ ۚ وَ مَا صَرَكَ مَا زُوِيَ عَنْكَ ۚ اِذَا حُمِدْتَ مَعْبُوتُهُ

មូសាឃើញភាពសម្បូរមករកអ្នកចូរអ្នកថា៖ "នេះគឺបាបដែលបង្ខំឲ្យទណ្ឌកម្ម
ឆាប់មកដល់ខ្ញុំ" ។ ពេលអ្នកឃើញភាពក្រីក្រមករកអ្នកចូរអ្នកថា៖ "សូមស្វាគមន៍ចំពោះសញ្ញា
របស់បុគ្គលត្រឹមត្រូវទាំងឡាយ ។" ចូរអ្នកកុំក្លាយខ្លួនទៅជាបុគ្គលសាហាវយោរយោ ចូរអ្នកកុំ
ចូលរួមជាមួយបុគ្គលទុច្ចរិត ។

يَا مُوسَىٰ صَرَخَ اَلْكِتَابُ اِلَيْكَ صُرَاخًا ۚ بِمَا اَنْتَ اِلَيْهِ صَاۤئِرٌ فَكَيْفَ تَرْفُدُ عَلٰى هٰذَا الْعِيُوْنَ ۚ اَمْ كَيْفَ يَجِدُ قَوْمٌ لَّدَءِ الْعَيْشِ ۚ لَوْ لَا اَلْتَمَادِي فِي
اَلْعَقْلِ ۚ وَ اَلِاِتْبَاعِ لِلشَّقُوۡةِ ۚ وَ التَّابِعِ لِلشَّهْوَةِ ۚ وَ مِنْ دُوْنِ هٰذَا يَجْرُعُ الصِّدِّيْقُوْنَ

មូសាឃើញភាពសម្បូរមករកអ្នកចូរអ្នកថា៖ "នេះគឺបាបដែលបង្ខំឲ្យទណ្ឌកម្ម
ឆាប់មកដល់ខ្ញុំ" ។ ពេលអ្នកឃើញភាពក្រីក្រមករកអ្នកចូរអ្នកថា៖ "សូមស្វាគមន៍ចំពោះសញ្ញា
របស់បុគ្គលត្រឹមត្រូវទាំងឡាយ ។" ចូរអ្នកកុំក្លាយខ្លួនទៅជាបុគ្គលសាហាវយោរយោ ចូរអ្នកកុំ
ចូលរួមជាមួយបុគ្គលទុច្ចរិត ។

يَا مُوسَىٰ مُرَّ عِبَادِي يَدْعُوْنِي عَلٰى مَا كَانَ بَعْدَ اَنْ يُقْرَءَ لِىْ اٰتِيْ اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ مُجِيبُ الْمُضْطَرِّينَ ۚ وَ اَكْشِفُ السُّوۡةَ ۚ وَ اُبَدِّلُ الرِّمَانَ ۚ وَ اَتِي
بِالرَّخَاءِ ۚ وَ اَشْكُرُ اَلْيَسِيْرَ ۚ وَ اُنۡثِيْبُ اَلْكَثِيْرَ ۚ وَ اُعۡنِي الْفَقِيْرَ ۚ وَ اَنَا الدَّائِمُ الْعَزِيْزُ الْقَدِيْرُ ۚ فَمَنْ لَجَأَ اِلَيْكَ ۚ وَ اِنۡصَوۡى اِلَيْكَ مِنَ اَلْمُخَاطَبِيْنَ ۚ فَعَلَّ اَهْلًا ۚ وَ
سَهْلًا ۚ يَا رَحَبَ الْفِنَاءِ ۚ بِفِنَاءِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ ۚ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ ۚ وَ كُنْ لَهُمْ كَاٰدِهِيْمٌ ۚ وَ لَا تَسْتَظِلْ عَلَيْهِمْ ۚ بِمَا اَنَا اَعْطَيْتُكَ فَضْلَهُ ۚ وَ قُلْ لَهُمْ
فَلَيْسَ اَلْوَنِي مِنْ فَضْلِي ۚ وَ رَحْمَتِي فَاِنَّهٗ لَا يَمْلِكُهَا اَحَدٌ غَيْرِي ۚ وَ اَنَا ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ۚ طُوۡى لَكَ

មូសាឃើញភាពសម្បូរមករកអ្នកចូរអ្នកថា៖ "នេះគឺបាបដែលបង្ខំឲ្យទណ្ឌកម្ម
ឆាប់មកដល់ខ្ញុំ" ។ ពេលអ្នកឃើញភាពក្រីក្រមករកអ្នកចូរអ្នកថា៖ "សូមស្វាគមន៍ចំពោះសញ្ញា
របស់បុគ្គលត្រឹមត្រូវទាំងឡាយ ។" ចូរអ្នកកុំក្លាយខ្លួនទៅជាបុគ្គលសាហាវយោរយោ ចូរអ្នកកុំ
ចូលរួមជាមួយបុគ្គលទុច្ចរិត ។

តូច គឺព្រះដែលតបស្នងកិច្ចការធំ គឺព្រះដែលធ្វើឲ្យជនក្រីក្រមានបាន ហើយអញ្ចូនគឺព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជិ មានឥទ្ធិពលជានិច្ចអនន្ត ។ ដូច្នោះ បុគ្គលណាដែលមកចូលរួមជាមួយអ្នកស្រ្តីពោលបុគ្គលសាងបាបកម្ម ចូរអ្នកស្រ្តីថា៖ "សូមស្វាគមន៍ដែលបានមកកាន់ទីធ្លាព្រះម្ចាស់ពិភពទាំងពួង" ចូរអ្នកស្រ្តីសូមខមាទោសឲ្យពួកគេ ចូរមានចិត្តមេត្តាចំពោះពួកគេដូចជនឯទៀតដែរ ចូរកុំត្រួតត្រាពួកគេដោយអ្វីដែលអញ្ចូនបានប្រទានឲ្យអ្នកស្រ្តីនោះ គឺសេចក្តីស្រឡាញ់លើសពួកគេ ។ ចូរអ្នកស្រ្តីប្រាប់ពួកគេឲ្យសូមព្រះឧបការគុណអញ្ចូននិងព្រះការុណ្ណហាបូជីយអញ្ចូនពីអញ្ចូន ព្រោះមិនមានអ្នកណាផ្សេងជាម្ចាស់វត្ថុទាំងពីរនេះទេ ។ អញ្ចូនគឺព្រះឧបការគុណដ៏សម្បើម ល្អប្រសើរសម្រាប់អ្នកស្រ្តី ។

يا مُوسَى كَهْفُ الْحَاطِئِينَ وَ جَلِيسُ الْمُضْطَرِّينَ وَ مُسْتَعْفِرٌ لِّلْمُذْنِبِينَ إِنَّا كُنَّا مِنِّي بِالْمَكَانِ الرَّضِيِّ فَادْعُنِي بِالْقَلْبِ النَّعِيِّ وَ اللَّسَانِ الصَّادِقِ وَ كُنْ كَمَا أَمَرْتُكَ أَطْعِ أَمْرِي وَ لَا تَسْتَظِلْ عَلَيَّ عِبَادِي بِمَا لَيْسَ مِنكَ مُبْتَدَأُهُ وَ تَقَرَّبْ إِلَيَّ فَإِنِّي مِنكَ قَرِيبٌ فَإِنِّي لَمْ أَسْأَلْكَ مَا يُؤْذِيكَ نِقْلُهُ وَ لَا حَمْلُهُ إِنَّمَا سَأَلْتُكَ أَنْ تَدْعُوَنِي فَأُجِيبَكَ وَ أَنْ تَسْأَلَنِي فَأُعْطِيكَ وَ أَنْ تَتَّقَرَّبَ إِلَيَّ بِمَا مِنِّي أَخَذْتُ تَأْوِيلَهُ وَ عَلَيَّ تَمَامٌ تَنْزِيلِهِ

មូសាស្រ្តីអើយ ចូរជាគុហាសម្រាប់ជនកាន់ច្រឡំ ចូរអង្គុយជាមួយជនជ្រួលប្រាល់និងជនមានបាបដែលស្វែងរកខមាទោស ។ អ្នកស្រ្តីជាគ្នាអញ្ចូនមានឋានៈជាសោមនស្សវេទនា ដូច្នោះចូរអ្នកស្រ្តីបូងស្នងអញ្ចូនដោយសុទ្ធចិត្តនិងដោយសច្ចៈដ៏ពិត ហើយចូរប្រព្រឹត្តដូចដែលអញ្ចូនបានបញ្ជាអ្នកស្រ្តី ។ ចូរអ្នកស្រ្តីគោរពបញ្ជាអញ្ចូន ។ ចូរកុំត្រួតត្រាបារទាំងឡាយរបស់អញ្ចូនដោយអ្វីដែលអ្នកស្រ្តីពុំបានចាប់ផ្តើមធ្វើជាមុនសិនឡើយ ។ ចូរអ្នកស្រ្តីខិតចូលជិតអញ្ចូនបន្តិចទៀត ព្រោះអញ្ចូននៅជិតអ្នកស្រ្តីណាស់ ព្រោះអញ្ចូនមិនឲ្យអ្នកស្រ្តីធ្វើអ្វីមួយដែលធ្វើអ្នកស្រ្តីរងរបួសដោយសារទម្ងន់វា ឬដោយសារការទ្រាំទ្រវានោះឡើយ ។ តែអញ្ចូនឲ្យអ្នកស្រ្តីបូងស្នងអញ្ចូន អញ្ចូននឹងឆ្លើយតបអ្នកស្រ្តី ឲ្យអ្នកស្រ្តីសូមពីអញ្ចូន អញ្ចូននឹងអ្នកស្រ្តី ឲ្យអ្នកស្រ្តីចូលមកជិតអញ្ចូនអាស្រ័យការបកស្រាយដែលអ្នកស្រ្តីបានយកពីអញ្ចូននោះ ហើយការបើកឲ្យដឹងសព្វគ្រប់របស់វា(គឺអ្វីដែលអ្នកស្រ្តីបានយកពីអញ្ចូននោះ) នៅឯអញ្ចូន ។

يا مُوسَى انظُرْ إِلَى الْأَرْضِ فَإِنَّهَا عَنْ قَرِيبٍ قَبْرُكَ وَ ارْفَعْ عَيْنَيْكَ إِلَى السَّمَاءِ فَإِنَّ فَوْقَكَ فِيهَا مَلِكًا عَظِيمًا وَ ابْنُكَ عَلَى نَفْسِكَ مَا دُمْتَ فِي الدُّنْيَا وَ تَخَوَّفَ الْعَطْبَ وَ الْمَهَالِكَ وَ لَا تَعْرَنُكَ زِينَةُ الدُّنْيَا وَ زَهْرَتُهَا وَ لَا تَرْضَ بِالظُّلْمِ وَ لَا تَكُنْ ظَالِمًا فَإِنِّي لِلظُّلْمِ رَصِيدٌ حَتَّىٰ أُدْبِلَ مِنهُ الْمَظْلُومَ

មូសាស្រ្តីអើយ ចូរមើលដី ព្រោះបន្តិចទៀតវាជាផ្នូររបស់អ្នកស្រ្តី ។ ចូរអ្នកស្រ្តីងើយមើលទៅលើមេឃព្រោះវានៅពីលើអ្នកស្រ្តី ហើយនៅលើនោះមានទេវតាធំៗក្រៃលែង ។ ចូរអ្នកស្រ្តីយំ ព្រោះដរាបណាអ្នកស្រ្តីនៅក្នុងលោក ដរាបនោះចូរអ្នកស្រ្តីខ្លាចអ្វីដែលមិនបិតថេរ អ្វីដែលវិនាសសូន្យបង់ ចូរអ្នកស្រ្តីកុំបណ្តោយឲ្យលំអនិងផ្កាភ្លឺលោកនេះបោកប្រាស់អ្នកស្រ្តីបានឡើយ ចូរអ្នកស្រ្តីកុំស្រឡាញ់អយុត្តិធម៌ ចូរអ្នកស្រ្តីកុំក្លាយខ្លួនទៅជាបុគ្គលទុច្ចរិតព្រោះអញ្ចូននឹងទូទាត់ជាមួយអ្នកសង្កត់សង្កិនគេ ទាល់តែយកបាននូវយុត្តិធម៌ពីបុគ្គលសង្កត់សង្កិននោះមកឲ្យបុគ្គលរងអំពើអយុត្តិធម៌អស់ ។

يا مُوسَى إِنَّ الْحَسَنَةَ عَشْرَةٌ أَضْعَافٍ وَ مِنَ السَّيِّئَةِ الْوَاحِدَةِ الْهَلَاكُ لَا تُشْرِكُ بِي لَا يَحِلُّ لَكَ أَنْ تُشْرِكَ بِي قَارِبٌ وَ سَدِيدٌ وَ ادْعُ دُعَاءَ الطَّامِعِ الرَّاعِبِ فِيمَا عِنْدِي النَّادِمِ عَلَىٰ مَا قَدَّمْتُ يَدَاهُ فَإِنَّ سَوَادَ اللَّيْلِ يَمْحُوهُ النَّهَارُ وَ كَذَلِكَ السَّيِّئَةُ تَمْحُوهَا الْحَسَنَةُ وَ عَشْوَةُ اللَّيْلِ تَأْتِي

عَلَى ضَوْءِ النَّهَارِ وَكَذَلِكَ السَّيِّئَةُ تَأْتِي عَلَى الْحَسَنَةِ الْجَلِيلَةِ فَتُسَوِّدُهَا .

មូសាស្រ្តិល្លីអើយ ទង្វើល្អទាំងឡាយត្រូវតបស្នងដប់ដង តែមានតែមួយទណ្ឌកម្មទេសម្រាប់បាបមួយ ។ ចូរ
អ្នកស្រ្តិល្លីកុំហ៊ុនហាយជាមួយអញ (គឺកុំយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមជាមួយអញ) មិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកស្រ្តិល្លី
ហ៊ុនហាយជាមួយអញទេ ។ ចូរអ្នកស្រ្តិល្លីចូលមកជិតបន្តិចទៀត ចូរអ្នកស្រ្តិល្លីខ្ជាប់ខ្ជួន ចូរអ្នកស្រ្តិល្លី
បូងស្ទូងដូចបុគ្គលដែលស្រែកឃ្លានបូងស្ទូងសូមអ្វីដែលជាកម្មសិទ្ធិអញ ដែលស្តាយក្រោយចំពោះ
អំពើដែលខ្លួនបានសាងកាលពីមុន ។ ភាពងងឹតនៃរាត្រីកាលលុបបំបាត់ទិវាកាល ស្រដៀងនេះដែរ បាប
លុបបំបាត់អំពើល្អ ។ ស្បែកខ្មៅនៃរាត្រីកាលគ្របដណ្តប់ពន្លឺសនៃទិវាកាល ស្រដៀងនេះដែរ បាបគ្រប
ដណ្តប់សេចក្តីល្អប្រសើរ ធ្វើឲ្យវាទៅជាខ្មៅងងឹត ។ (អាល-កាហ្វី ក្បាលទី៨ ទំព័រ៤២ ហ្វាត្វាស្រីដ)

2. حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحَجَّالِ عَنِ ثَعْلَبَةَ عَنِ زُرَّارَةَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « وَ كَانَ رَسُولًا نَبِيًّا » مِنَ الرَّسُولِ مِنَ النَّبِيِّ قَالَ هُوَ الَّذِي يَرَى فِي مَنَامِهِ وَ يُعَايِنُ الْمَلَكَ قُلْتُ فَيَكُونُ نَبِيًّا غَيْرَ رَسُولٍ قَالَ نَعَمْ هُوَ الَّذِي يَرَى فِي مَنَامِهِ وَ يَسْمَعُ الصَّوْتِ وَ لَا يُعَايِنُ قُلْتُ فَأَلِيمَانُ مَا مَنَزَلَتْهُ قَالَ يَسْمَعُ الصَّوْتِ وَ لَا يَرَى وَ لَا يُعَايِنُ ثُمَّ تَلَى وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَ لَا نَبِيٍّ وَ لَا مُحَدَّثٍ.
(بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , جلد ١ , صفحه ٣٧٠)

២. អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ បានតំណាលថា... ស្វារីវ៉ះត្តិបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ យ៉ុក្តុហ្វារ
អំពីព្រះនូលអល់ឡោះហ្វី [១៩:៥១] គេជាវ៉េស្វិល ជាសាស្តា ថាអ្នកណាជាវ៉េស្វិលស្រ្តិល្លី អ្នកណា
ជាសាស្តាស្រ្តិល្លី ? ព្រះអង្គស្រ្តិល្លីមានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គស្រ្តិល្លីគឺបុគ្គលដែលឃើញក្នុងសុបិន ហើយព្រះ
អង្គស្រ្តិល្លីមើលទេវតាឃើញដោយផ្ទាល់ភ្នែក ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើសាស្តាស្រ្តិល្លីខុសពីវ៉េស្វិលស្រ្តិល្លីមែន
ទេ ?" ព្រះអង្គស្រ្តិល្លីមានវចនៈថា៖ "មែន ព្រះអង្គស្រ្តិល្លីគឺបុគ្គលដែលឃើញក្នុងសុបិននិងឮសម្លេង តែមិន
ឃើញផ្ទាល់ភ្នែកទេ ។" (بصائر الدرجات) ក្បាលទី៨ ខណ្ឌ១ ហ្វាត្វាស្រីដ)

وَ أَذْكَرٌ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلُ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٤﴾

៥៤. ចូរអ្នករំលឹកដល់អ៊ីសម៉ាអ៊ីលក្នុងព្រះគម្ពីរ ។ គេជាសច្ចាការីចំពោះពាក្យសន្យា ។ គេជាវ៉េស្វិល
(គឺប្រេសិត) ជាសាស្តា (ណាប៊ី) [របស់អល់ឡោះហ្វី] ។

وَ كَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾

៥៥. គេបានដាក់បង្គាប់ឲ្យគ្រួសារគេធ្វើនមស្ការ[បូជាអល់ឡោះហ្វី]និងបរិច្ចាគទាន ហើយគេជាទីគាប់
ព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះម្ចាស់គេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៤-៥៥

1. الْمَفِيدُ فِي (أَمَالِيهِ) قَالَ: أَخْبَرَنِي أَبُو بَكْرٍ مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرِو بْنِ الْحَجَّالِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا، قَالَ: حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عَيْسَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ سُلَيْمَانَ، وَ عِمْرَانَ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ سَمَاعَةَ بْنِ مِهْرَانَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ

(عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِنَّ الَّذِي قَالَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ: "وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَ كَانَ رَسُولًا نَبِيًّا" سَلِطَ عَلَيْهِ قَوْمُهُ، فَكَشَطُوا وَجْهَهُ وَ فَرَوَةَ رَأْسِهِ،

១. អាល់-មូហ្វីដូបានថ្លែងនៅក្នុងអាម៉ាលីរបស់លោកថា... សាម៉ាអុស្ត ប៊ីន ម៉ាស្តរ៉ុនបានតំណាលថា ខ្ញុំ បានឮ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចែងដល់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} [១៩:៥៤] ចូរអ្នករំលឹកដល់អ៊ីសម៉ាអ៊ីលក្នុងព្រះគម្ពីរ ។ គេជាសច្ចការិចំពោះពាក្យសន្យា ។ គេជាវស្សិល ជាសាស្តា ប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឈ្នះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានកោសរូសមុខព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបកស្រែកក្បាលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។

فَبَعَثَ اللَّهُ إِلَيْهِ مَلَكًا، فَقَالَ لَهُ: إِنَّ رَبَّ الْعَالَمِينَ يُفَرِّتُكَ السَّلَامُ: وَ يَقُولُ: قَدْ رَأَيْتُ مَا صَنَعَ بِكَ قَوْمُكَ، فَسَلْنِي مَا شِئْتَ، فَقَالَ: يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، لِي بِالْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) أُسْوَةٌ»

អស់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានបញ្ជូនទេវតាមកប្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ពិភពទាំងពួងផ្ញើសេចក្តីគាប់ គួរមកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឃើញប្រជារាស្ត្រអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រព្រឹត្តលើរូបអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយ ។ ដូច្នេះចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមអញ ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្វីក៏សូមមកចុះ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ពិភពទាំងពួងអើយ អាល់-ហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} សែន ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាគំរូសម្រាប់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَ لَيْسَ هُوَ إِسْمَاعِيلَ بْنَ إِبْرَاهِيمَ، (عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)»**. (الأمالى ٧/٣٩).

អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនមែនអ៊ីសម៉ាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អ៊ីបរហ្វីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។" (7/39) (الأمالى)

2. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ الرَّزَّازُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، وَ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مَرْوَانَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ مُعَاوِيَةَ الْعَجَلِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَحْبَبْتَنِي عَنْ إِسْمَاعِيلَ الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ، حَيْثُ يَقُولُ: "وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَ كَانَ رَسُولًا نَبِيًّا" أَكَانَ إِسْمَاعِيلَ بْنَ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فَإِنَّ النَّاسَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُ إِسْمَاعِيلَ بْنُ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)?

២. [...] ចូររំលឹក ប៊ីន មូអុវីយ៉ាស្ត អាល់-អុយ៉ាលីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូលអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} វស្សិលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីអ៊ីសម៉ាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលអស់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រង់កន្លែងដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៩:៥៤] ចូរអ្នករំលឹកដល់អ៊ីសម៉ាអ៊ីលក្នុងព្រះគម្ពីរ ។ គេជាសច្ចការិចំពោះពាក្យសន្យា ។ គេជាវស្សិល ជាសាស្តា តើនេះគឺអ៊ីសម៉ាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អ៊ីបរហ្វីម ^{صلوات الله عليه والسلام} មែនទេ ព្រោះគេថានេះគឺអ៊ីសម៉ាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អ៊ីបរហ្វីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ?"

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِسْمَاعِيلُ مَاتَ قَبْلَ إِبْرَاهِيمَ، وَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ حُجَّةً لِلَّهِ قَائِمًا، صَاحِبَ شَرِيعَةٍ، فَالَى مَنْ أُرْسِلَ إِسْمَاعِيلُ إِذَنْ».
فَعُلْتُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، فَمَنْ كَانَ؟

អាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ^{عليه السلام} បានចូលទិវង្គតមុនអ៊ីបរហ៊ីម ^{عليه السلام} ។ អ៊ីបរហ៊ីម ^{عليه السلام} ជាអាជ្ញាធរបិតថេររបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليه السلام} ជាម្ចាស់ព្រះរាជក្រឹត្យ ក្រៅពីបុគ្គលម្នាក់ទៀត ហើយបុគ្គលម្នាក់នេះឯងដែលគេបានចាត់បញ្ជូនអ៊ីសម៉ាអ៊ីល ^{عليه السلام} ទៅរកនោះ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូម ឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តើបុគ្គលនោះជាអ្នកណា ?"

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «ذَاكَ إِسْمَاعِيلُ بْنُ حَرْزَيْلِ النَّبِيِّ بَعَثَهُ اللَّهُ إِلَى قَوْمِهِ، فَكَذَّبُوهُ وَ قَتَلُوهُ وَ سَلَخُوا وَجْهَهُ، فَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ، فَوَجَّهَ إِلَيْهِ سَطَاطِينًا مَلَكَ الْعَذَابِ، فَقَالَ لَهُ: يَا إِسْمَاعِيلُ: أَنَا سَطَاطِينُ مَلَكَ الْعَذَابِ، وَحَظِّي إِلَيْكَ رَبُّ الْعِزَّةِ لِأَعَذِبَ قَوْمَكَ بِأَنْوَاعِ الْعَذَابِ إِنْ شِئْتُ. فَقَالَ لَهُ إِسْمَاعِيلُ: لَا حَاجَةَ لِي فِي ذَلِكَ يَا سَطَاطِينُ؛

អាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នោះគឺ អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន ហ្គ័រគីល ^{عليه السلام} ជាព្រះសាស្តា ^{عليه السلام} ដែលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليه السلام} បានចាត់បញ្ជូនទៅរកប្រជាពលរដ្ឋព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។ ពួកគេបានប្រឆាំងតតាំងព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានធ្វើឃាតព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានកូតកូសមុខព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليه السلام} ទ្រង់ពិរោធប្រជាពលរដ្ឋនេះ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានចាត់ឲ្យសាត្រូវអ៊ីល ទេវតាទណ្ឌកម្មកម្មដូចអ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន ហ្គ័រគីល ^{عليه السلام} ។ សាត្រូវអ៊ីលបានប្រាប់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ថា៖ "អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ^{عليه السلام} អើយ ទូលបង្គំគឺសាត្រូវអ៊ីល ទេវតាធ្វើទណ្ឌកម្ម ។ ព្រះម្ចាស់កិត្តិយស ^{عليه السلام} បានចាត់ទូលបង្គំមកធ្វើទណ្ឌកម្មប្រជាពលរដ្ឋព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ដោយទណ្ឌកម្មណាមួយស្រេចតែចិត្តព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។" អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ^{عليه السلام} បានប្រាប់សាត្រូវអ៊ីលថា៖ "សាត្រូវអ៊ីលអើយ ទូលបង្គំ ^{عليه السلام} មិនចង់ធ្វើបែបនេះទេ ។"

فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ: فَمَا حَاجَتُكَ يَا إِسْمَاعِيلُ؟ فَقَالَ إِسْمَاعِيلُ: يَا رَبِّ، إِنَّكَ أَخَذْتَ الْمِيثَاقَ بِرَأْسِيكَ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ لِمُحَمَّدٍ بِالنُّبُوَّةِ، وَ لِرُحْمَتِهِ بِالْوَلَايَةِ، وَ أَخْبَرْتَ خَيْرَ خَلْقِكَ بِمَا تَفْعَلُ أُمَّتَهُ بِالْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) بَعْدَ نَبِيِّهَا، وَ إِنَّكَ وَعَدْتَ الْحُسَيْنَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّ تَكْرَهُ إِلَى الدُّنْيَا، حَتَّى يَنْتَقِمَ بِنَفْسِهِ مِمَّنْ فَعَلَ ذَلِكَ بِهِ،

ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليه السلام} បានបើកឲ្យព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ដឹងថា៖ "អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ^{عليه السلام} អើយ តើអ្នក ^{عليه السلام} ចង់បានអ្វី ?" អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ^{عليه السلام} បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ^{عليه السلام} អើយ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានសច្ចាចំពោះព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ឯងថាព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ជាព្រះម្ចាស់ ថាមូហ្គាំម៉ាដ្ច ^{عليه السلام} ជាព្រះសាស្តា ថាបណ្តាឧត្តរាធិការ ^{عليه السلام} របស់មូហ្គាំម៉ាដ្ច ^{عليه السلام} (គឺអ្នកស្នងមូហ្គាំម៉ាដ្ច ^{عليه السلام}) ជាអ្នកទទួលវិទ្យាយ៉ាស្ត ហើយព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានប្រាប់សត្វលោកទាំងឡាយដែលប្រសើរលើសគេរបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ឲ្យដឹងអំពីអំពើដែលសហគមន៍របស់មូហ្គាំម៉ាដ្ច ^{عليه السلام} នឹងប្រព្រឹត្តចំពោះ អាល់-ហ្គ័រសៃនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អត់ពីព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់សហគមន៍នោះទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសន្យាចំពោះអាល់-ហ្គ័រសៃនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាព្រះអង្គ ^{عليه السلام} នឹងឲ្យអាល់-ហ្គ័រសៃនី ^{صلوات الله عليه والسلام} វិលត្រឡប់មកកាន់លោកនេះវិញ ឲ្យអាល់-ហ្គ័រសៃនី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសងសឹកបុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តបែបនោះចំពោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដោយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}

صلوات الله عليه والسلام ឯង ។

فَحَاجَتِي إِلَيْكَ- يَا رَبِّ- أَنْ تَكْرِبَنِي إِلَى الدُّنْيَا، حَتَّى أَنْتَقِمَ مِمَّنْ فَعَلَ ذَلِكَ بِي كَمَا تَكْرَهُ الحُسَيْنَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). فَوَعَدَ اللهُ إِسْمَاعِيلَ بِنَ حَزْقِيلَ ذَلِكَ، فَهُوَ يَكْرَهُ مَعَ الحُسَيْنِ بِنِ عَلِيٍّ (صَلَوَاتُ اللهُ عَلَيْهِمَا)». ** (كامل الزيارات: ٣/٦٥).

ដូច្នោះទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^ﷺសូមឲ្យព្រះអង្គ^ﷺឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^ﷺបានវិលត្រឡប់មកកាន់លោកនេះ វិញ ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^ﷺបានសងសឹកបុគ្គលទាំងឡាយដែលបានប្រព្រឹត្តិបែបនេះចំពោះទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំ^ﷺ ដូចព្រះអង្គ^ﷺនឹងឲ្យអាល់-ហ្វ្រែសន៍^ﷺបានវិលត្រឡប់មកវិញនោះដែរ ។" អល់ឡោះហ្វ្រែ ក៏បានសន្យារឿងនេះចំពោះអ៊ីសម៉ាអ៊ីល^ﷺ ប៊ីន ហ្វ្រែសគីល ។ ដូច្នោះអ៊ីសម៉ាអ៊ីល^ﷺ ប៊ីន ហ្វ្រែសគីល នឹងវិលត្រឡប់មកវិញជាមួយអាល់-ហ្វ្រែសន៍^ﷺ ប៊ីន អាឡី^ﷺ ។" (3 /365) (Kامل الزيارات: 3/365)

3. صاحب (الأربعين) عن (الأربعين)، بإسناده عن أنس بن مالك، عن رسول الله (صلى الله عليه وآله) - في حديث - قال (صلى الله عليه وآله) فيه: «يا أنس، من أراد أن ينظر إلى إسماعيل في صدقه - هو إسماعيل بن حزقيل، وهو الذي ذكره الله في القرآن: "وذكر في الكتاب إسماعيل" - فليُنظر إلى علي بن أبي طالب». ** (الأربعين عن الأربعين للخزاعي: 27/27).

៣. អ្នកចងក្រង អាល់-អាវបាអ៊ីន បានតំណាលនៅក្នុងអាល់-អាវបាអ៊ីន តមកពីអាណាស់ ប៊ីន ម៉ាលីក ដែលបានតំណាលតមកពីរស្វីលុលឡោះហ្វ្រែស^ﷺ ដែលមានព្រះវចនៈនៅក្នុងហ្វ្រែសមួយថា៖ "អាណាស់ អ៊ីយ បុគ្គលដែលចង់ឃើញអ៊ីសម៉ាអ៊ីល^ﷺ ពិតប្រាកដនោះ គឺអ៊ីសម៉ាអ៊ីល^ﷺ ប៊ីន ហ្វ្រែសគីល បុគ្គល ដែលអល់ឡោះហ្វ្រែស^ﷺ ចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^ﷺ [១៩:៥៥] ចូរអ្នករំលឹកដល់អ៊ីសម៉ាអ៊ីលក្នុងព្រះគម្ពីរ ចូរបុគ្គលនោះមើលអាឡី^ﷺ ប៊ីន អាឡី ត្រូវលិប^ﷺ ។" (27 /27) (الأربعين عن الأربعين للخزاعي: 27/27)

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٥٦﴾

៥៦. ចូរអ្នករំលឹកដល់អ៊ីដ្រីសក្នុងគម្ពីរ ។ គេជាសច្ចាការី ជាសាស្ត្រា (ណាប៊ី) ។

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

៥៧. យើងបានលើកគេឡើងទៅឯឋានខ្ពស់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៦-៥៧

1. وَ عَنْهُ: عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي حَدِيثِ الْإِسْرَاءِ، قَالَ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «كُمُ صَعِدْتُ إِلَى السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ، وَ إِذَا فِيهَا رَجُلٌ، فَقُلْتُ: مَنْ هَذَا، يَا جِبْرِئِيلُ؟ قَالَ: هَذَا إِدْرِيسُ رَفَعَهُ اللهُ مَكَانًا عَلِيًّا، فَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ عَلَيَّ، وَ اسْتَعْفَرْتُ لَهُ وَ اسْتَعْفَرَ لِي». ** (البرهان في تفسير القرآن، جلد ٣، صفحہ ٧٢٢)

១. អាឡី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីម... ហ្វ្រែស្តាំ ប៊ីន សាលីមបានតំណាលតមកពី អាឡី អាឡប់ខុលឡោះហ្វ្រែស^ﷺ តមកពី រស្វីលុលឡោះហ្វ្រែស^ﷺ ដែលមានព្រះវចនៈនៅក្នុងហ្វ្រែសអាល់-អ៊ីសរ៉ាអ៊ីថា៖ "ខ្ញុំ^ﷺ បានឡើងទៅលើ មេឃទីបួន នៅទីនោះមានបុរសម្នាក់ ។ ខ្ញុំ^ﷺ បានសួរថា៖ "យ្យីបរ៉ូអ៊ីល^ﷺ អ៊ីយតើបុរសនេះគឺអ្នក

ណា?" យ៉ូស៊ីស៊ីល្លាបានថា: "នេះគឺអ៊ីដ្រីស៊ីល្លា ។ អល់ឡោះហ្គ័បានលើកព្រះអង្គឡើងទៅឯ ឋានខ្ពស់" ។ ខ្ញុំ ឡើយ ក៏បានគំនាប់ព្រះអង្គ ព្រះអង្គបានគំនាប់ខ្ញុំ ។ ខ្ញុំ ឡើយ បានសូមខមាទោស ឲ្យព្រះអង្គ ព្រះអង្គក៏បានសូមខមាទោសឲ្យខ្ញុំដែរ" (8: 2) (تفسير القمي)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَمَّنْ حَدَّثَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى غَضِبَ عَلَى مَلِكٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ، فَفَطَعَ جَنَاحَهُ، وَ أَلْقَاهُ فِي جَزِيرَةٍ مِنْ جَزَائِرِ الْبَحْرِ، فَبَقِيَ مَا شَاءَ اللَّهُ فِي ذَلِكَ الْبَحْرِ، فَلَمَّا بَعَثَ اللَّهُ إِدْرِيسَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، جَاءَ ذَلِكَ الْمَلِكُ إِلَيْهِ، فَقَالَ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ، أَدْعُ اللَّهَ لِي أَنْ يَرْضَى عَنِّي، وَ يُرَدِّدَ عَلَيَّ جَنَاحِي. قَالَ: نَعَمْ؛ فَدَعَا لَهُ إِدْرِيسُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَوَرَدَّ عَلَيْهِ جَنَاحَهُ، وَ رَضِيَ عَنْهُ.

២. អាឡី ប៊ីន ឺប្រាអឹម បានថ្លែងថា ឌីណាត ខ្ញុំបានគំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីម្ចាស់ម៉ាដូ ប៊ីន អាឡី អ៊ីម្រែរ តមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានគំណាលប្រាប់លោកតមកពី អាឡី អ្នកបង្កើតឡោះហ្គ័ដែលមានវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្គ័ទ្រង់ព្រះពិរោធនៅតាមួយអង្គ ។ ព្រះអង្គបានកាត់ស្លាបទេវតានោះ បានចោលទេវតានោះនៅលើកោះមួយកណ្តាលសមុទ្រ ។ ទេវតានោះរស់នៅលើកោះនោះអស់រយៈពេលយូរស្រេចតែ អល់ឡោះហ្គ័កំណត់ ។ ពេលអល់ឡោះហ្គ័បានបញ្ជូនអ៊ីដ្រីស៊ីល្លាមក ទេវតាអង្គនេះបានមករកព្រះ អង្គ ទូលព្រះអង្គថា: "ព្រះសាស្តាអល់ឡោះហ្គ័អើយ សូមព្រះអង្គជួយបង្កើតស្លាប អល់ឡោះហ្គ័ឲ្យទូលបង្គំផង សូមឲ្យព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យទូលបង្គំហើយព្រះទានស្លាបឲ្យទូល បង្គំវិញ" ។ អ៊ីដ្រីស៊ីល្លាបានថា: "បាន" ។ អ៊ីដ្រីស៊ីល្លាក៏បានបង្កើតស្លាបឲ្យទេវតានោះៗក៏បានស្លាបមក វិញ ហើយអល់ឡោះហ្គ័ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យទេវតានោះ ។"

فَقَالَ الْمَلِكُ لِإِدْرِيسَ: أَلَيْسَ حَاجَةً؟ قَالَ: نَعَمْ، أَحَبُّ أَنْ تَرْفَعَنِي إِلَى السَّمَاءِ، حَتَّى أَنْظُرَ إِلَى مَلِكِ الْمَوْتِ، فَإِنَّهُ لَا عَيْشَ لِي مَعَ دِكْرِهِ، فَأَخَذَهُ الْمَلِكُ عَلَى جَنَاحِهِ، حَتَّى انْتَهَى بِهِ إِلَى السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ، فَإِذَا مَلِكُ الْمَوْتِ يُحْرِكُ رَأْسَهُ تَعْجَبًا، فَسَلَّمَ إِدْرِيسُ عَلَى مَلِكِ الْمَوْتِ، وَ قَالَ لَهُ: مَا لَكَ تُحْرِكُ رَأْسَكَ؟

ទេវតាបានទូលអ៊ីដ្រីស៊ីល្លាថា: "ព្រះអង្គចង់បានអ្វីពីទូលបង្គំទេ?" អ៊ីដ្រីស៊ីល្លាបានថា: "ចង់ បាន ។ ទូលបង្គំចង់ឲ្យព្រះអង្គលើកទូលបង្គំឡើងទៅលើមេឃ ទៅជួបទេវតាយកព្រលឹង ព្រោះ សម្រាប់ទូលបង្គំ មិនអាចរស់នៅបានទេជាមួយការចងចាំទេវតាយកព្រលឹងនេះក្នុងអារម្មណ៍" ។ ទេវតា ក៏បានដឹកអ៊ីដ្រីស៊ីល្លាលើស្លាបលុះបានទៅដល់មេឃទីបួន ។ នៅទីនោះ ទេវតាយកព្រលឹងត្រូវក្បាល ព្រោះភ្នាក់ផ្អើល ។ អ៊ីដ្រីស៊ីល្លាគំនាប់ទេវតាយកព្រលឹងហើយទូលថា: "ហេតុអ្វីព្រះអង្គត្រូវក្បាល?"

قَالَ: إِنَّ رَبَّ الْعِزَّةِ أَمَرَنِي أَنْ أَقْبِضَ رُوحَكَ بَيْنَ السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ وَ الْخَامِسَةِ؛ فَعُلْتُ: يَا رَبِّ، وَ كَيْفَ هَذَا، وَ غَلَطَ السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ مَسِيرَهُ حَمْسِمِائَةَ عَامٍ، وَ مِنَ السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ إِلَى السَّمَاءِ الثَّلَاثَةِ مَسِيرُهُ حَمْسِمِائَةَ عَامٍ، وَ غَلَطَ السَّمَاءِ الثَّلَاثَةِ حَمْسِمِائَةَ عَامٍ، وَ مِنَ السَّمَاءِ الثَّلَاثَةِ إِلَى السَّمَاءِ الثَّانِيَةِ مَسِيرُهُ حَمْسِمِائَةَ عَامٍ، وَ كُلُّ سَمَاءٍ وَ مَا بَيْنَهُمَا كَذَلِكَ، فَكَيْفَ يَكُونُ هَذَا؟

ទេវតាយកព្រលឹងបានទូលថា: "ព្រះម្ចាស់កិត្តិយសបានបញ្ជាឲ្យទូលបង្គំយកព្រះលឹងព្រះអង្គ ត្រង់ចន្លោះមេឃទីបួននិងមេឃទីប្រាំ ។ ទូលបង្គំបានទូលព្រះម្ចាស់កិត្តិយសថា: "ព្រះម្ចាស់អើយ តើអាចធ្វើបែបនេះបានដូចម្តេចទៅ មេឃទីបួនមានកម្រាស់ស្មើនឹងចម្ងាយធ្វើដំណើរអស់រយៈពេលប្រាំ

រយឆ្នាំ ។ ពីមេឃទីបួនទៅកាន់មេឃទីបីមានចម្ងាយដើរផ្លូវប្រាំរយឆ្នាំ ។ កម្រាស់មេឃទីបីស្មើនឹងប្រាំរយឆ្នាំ ។ ពីមេឃទីបីទៅកាន់មេឃទីពីរមានចម្ងាយដើរផ្លូវប្រាំរយឆ្នាំ ។ មេឃនីមួយៗនិងអ្វីដែលនៅចន្លោះមេឃទាំងនោះក៏ដូច្នោះដែរ ។ តើរឿងនេះនឹងកើតឡើងបានដូចម្តេចទៅ ?

ثُمَّ قَبِضَ رُوحَهُ بَيْنَ السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ وَالْخَامِسَةِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: «و رَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا».

ក្រោយពីនោះមក ទេវតាបានយកព្រលឹងអ៊ីដ្រីស عليه السلام ក្នុងចន្លោះមេឃទីបួននិងមេឃទីប្រាំ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ [១៩:៥៧] យើងបានលើកគេឡើងទៅឯឋានខ្ពស់ ។"

قَالَ: «و سُمِّيَ إِدْرِيسَ لِكَثْرَةِ دِرَاسَتِهِ لِلْكِتَابِ». ** (البرهان في تفسير القرآن, جلد ٣, صفحه ٧٢٢)

អាច្នូ អុប្បខ្ពលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "អ៊ីដ្រីស عليه السلام មានព្រះនាមដូចនេះព្រោះព្រះអង្គ عليه السلام សិក្សា (ដារីសាស្ត្រ دراسة) ព្រះគម្ពីរយ៉ាងញឹកញយ ។" (تفسير القمي 2: 51)

سَجْدَةً أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾

៥៨. ទាំងនេះគឺជនដែលអស់ឡោះហ្គ័រទ្រង់ប្រោសដោយមេត្តាប្រណី ក្នុងចំណោមសាស្តាទាំងឡាយនៃបណ្តាកូនចៅរបស់អាដាំ របស់បណ្តាអ្នកដែលយើងបានដឹក[លើនាវា]ជាមួយនុះហ្គ័រ របស់បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ុប្បហ្គីមនិងអ៊ុសរីអ៊ុល (យ៉ាក្តូតូប) និងរបស់ជនទាំងឡាយដែលយើងបានដឹកនាំនិងជ្រើសរើស ។ កាលណាគេបានសូត្របណ្តាសញ្ញា[និងឱង្ការ]របស់[អស់ឡោះហ្គ័រ] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ឲ្យពួកគេស្តាប់ ពួកគេដាក់ខ្លួនចុះក្រាបប្រណីបំភ័ន្ត[ចំពោះអស់ឡោះហ្គ័រ] និងយំ ។

ثَلَاثَةً ۖ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا ﴿٥٩﴾

៥៩. ក្រោយពីពួកគេ មានតំណាមនុស្សអាក្រក់ដែលមិនអើពើចំពោះនមស្ការ[បូជាអស់ឡោះហ្គ័រ]ទេ ហើយផ្សេងខ្លួនក្នុងចំណង់អាក្រក់ ។ ដូច្នោះពួកគេនឹងជួបប្រទះអកុសល ។

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٦٠﴾

៦០. លើកលែងតែអ្នកណាដែលស្មារលាក់ហុស មានសទ្ធានិងធ្វើអំពើល្អ [ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង ដល់សង្គមមនុស្ស និងប្រព្រឹត្តដើម្បីមូលហេតុអស់ឡោះហ្គ័រ] ។ ពួកគេទាំងនេះនឹងបានចូលឋានសួគ៌ ហើយពួកគេនឹងពុំទទួលរងអំពើអយុត្តិធម៌ឡើយ ។

جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِهَا لَعَبِيبٍ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾

៦១. [ជនល្អនឹងបានទទួល]ឋានសួគ៌បរមសុខ[ជានិច្ច]ដែល[អស់ឡោះហ្គ័រ] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌

سجدة

ثلاثة
ازباغ
الحزب
٣١

បានសន្យាឲ្យបម្រើទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ក្នុងអទិស្សមានភាព ។ សន្យារបស់ព្រះអង្គនឹង
បានសម្រេចជាស្ថាពរ (គឺទៅជាពិត) ។

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾

៦២. ពួកគេ (បណ្តាអ្នកកល្ណ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា) នឹងពុំបានឮពាក្យសំដីឥតខ្ចីមសារនាទីនោះឡើយ ។
មានតែ "សាឡាម" ប៉ុណ្ណោះ ។ ហើយពួកគេនឹងបានទទួលជីវិតព្រឹត្តិ[ស្ងួត] នាទីនោះ ទាំងពេល
ព្រឹកនិងពេលល្ងាច ។

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾

៦៣. នោះគឺឋានសួគ៌ដែលយើងឲ្យទៅបម្រើទាំងឡាយរបស់យើងដែលមានសទ្ធាស្របចិត្ត [ចំពោះ
អស់ឡោះហ្ន៎] ជាកេរមរតក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥៨-៦៣

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الرَّازِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَدْبَنَةَ، عَنْ بُرَيْدِ
بْنِ مُعَاوِيَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) يَسْجُدُ فِي سُورَةِ مَرْيَمَ،
حِينَ يَقُولُ: "وَ مِمَّنْ هَدَيْنَا وَ اجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ حَرُّوا سُجْدًا وَ بُكْيًا" وَ يَقُولُ: نَحْنُ عُيَيْنَا، وَ نَحْنُ أَهْلُ الْهُدَى وَ
الصَّفْوَةِ».* (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحه٢٢٣، تأويل الآيات ١١/٣٠٥: ١).

១. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល-អ្នកបាស់បានថ្លែងថា... មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលតមកពី អាថ្វី
យ៉ាក្កុហ្គារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាល-ហ្វាសនី صلوات الله عليه والسلام តែងតែក្រាបប្រណិប័តន៍ក្នុង
សូរ៉េត្តិម៉ារយ៉ា ត្រង់កន្លែងអស់ឡោះហ្ន៎ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៩:៥៨] ជនទាំងឡាយដែលយើងបាន
ដឹកនាំនិងជ្រើសរើស ។ កាលណាគេបានសូត្របណ្តាសញ្ញារបស់ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ឲ្យពួកគេស្តាប់
ពួកគេដាក់ខ្លួនចុះក្រាបប្រណិប័តន៍និងយំ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ជនទាំងនេះគឺយើង عليهم السلام
យើង عليهم គឺបណ្តាអ្នកដែលបានទទួលការដឹកនាំនិងជារវជន ។" (11 /305 :1) (تأويل الآيات 11/305 :1)

2. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامِ بْنِ سُهَيْلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعَلَوِيِّ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ النَّجَّارِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ
جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَ مِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ
وَ مِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْرَائِيلَ وَ مِمَّنْ هَدَيْنَا وَ اجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ حَرُّوا سُجْدًا وَ بُكْيًا".

២. [...] អ៊ីសា ប៊ិន ដូរុដូ អាល-ណាថ្មយ៉ាក្កុហ្គារបានតំណាលតមកពី អាថ្វី អាល-ហ្វាសាន់ មូសា ប៊ិន
យ៉ាក្កុហ្គារ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عجل [១៩:៥៨] ទាំងនេះគឺជនដែល
អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ប្រោសដោយមេត្តាប្រណី ក្នុងចំណោមសាស្តាទាំងឡាយនៃបណ្តាកូនចៅរបស់អាដាំ
របស់បណ្តាអ្នកដែលយើងបានដឹកជាមួយនុះហ្ន៎ របស់បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ុបរហ្ន៎និងអ៊ុសរអ៊ុល
(យ៉ាក្កុគូប) និងរបស់ជនទាំងឡាយដែលយើងបានដឹកនាំនិងជ្រើសរើស ។ កាលណាគេបានសូត្រ

បណ្តាសញ្ញារបស់ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ឲ្យពួកគេស្តាប់ ពួកគេដាក់ខ្លួនចុះក្រាបប្រណិប័តន៍និងយំ ។

قَالَ: «نَحْنُ ذُرِّيَّةُ إِبْرَاهِيمَ، وَ نَحْنُ الْمُخْمَلُونَ مَعَ نُوحٍ، وَ نَحْنُ صَفْوَةُ اللَّهِ، وَ أَمَا قَوْلُهُ: "وَ مِمَّنْ هَدَيْنَا وَ اجْتَبَيْنَا" فَهُمْ - وَ اللَّهُ - شِيعَتُنَا الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ لِمَوَدَّتِنَا وَ اجْتَبَاهُمْ لِدِينِنَا، فَحَيُّوا عَلَيْهِ، وَ مَاتُوا عَلَيْهِ، وَ وَصَّاهُمْ اللَّهُ بِالْعِبَادَةِ، وَ الْحُشُوعِ، وَ رِقَّةِ الْقَلْبِ، فَقَالَ: "إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَ بُكْيًا"،

អាច្និ អាល់-ហ្វាសាន់ មូសា ប៊ីន យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "យើង عليهم السلام ជាបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរ៉ហ្វីម ហើយយើង عليهم السلام គឺអស់បុគ្គលដែលគេបានដឹកជាមួយនុះហ្វា عليه السلام យើង عليهم السلام ជាវជនរបស់អល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ា ។ ចំណែកឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عليه السلام និងរបស់ជនទាំងឡាយដែលយើងបានដឹកនាំនិងជ្រើសរើស សូមស្យាមចំពោះអល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ា ពួកគេគឺស្តីអូសូយើង عليهم السلام ដែលអល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ាដឹកនាំមករកសេចក្តីស្រឡាញ់យើង عليهم السلام ហើយព្រះអង្គ عليه السلام បានជ្រើសពួកគេសម្រាប់ព្រះសាសនាយើង عليهم السلام ។ ដូច្នេះពួកគេរស់នៅក្នុងនេះនិងស្លាប់ក្នុងនេះ ។ អល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ាពិណ្ឌនាអំពីពួកគេនេះថាជាអ្នកគោរពសក្ការៈជាអ្នកដាក់ខ្លួន ជាអ្នកមានចិត្តបុណ្យ ព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ កាលណាគេបានសូត្របណ្តាសញ្ញារបស់ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ឲ្យពួកគេស្តាប់ ពួកគេដាក់ខ្លួនចុះក្រាបប្រណិប័តន៍និងយំ ។

ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَ اتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا. وَ هُوَ جَبَلٌ مِنْ صُفْرِ يَدُورُ فِي جَهَنَّمَ،

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ាមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៩:៥៩] ក្រោយពីពួកគេ មានតំណាមនុស្សអាក្រក់ដែលមិនអើពើចំពោះនមស្ការ[ប្រជាអល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ា]ទេ ហើយផ្ទុះខ្លួនក្នុងចំណង់អាក្រក់ ។ ដូច្នេះពួកគេនឹងជួបប្រទះអកុសល នេះគឺភ្នំលឿងវិលនៅក្នុងឋាននរក ។

ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِلَّا مَنْ تَابَ" مِنْ عَشْرِ آلِ مُحَمَّدٍ "وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَ لَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا" إِلَى قَوْلِهِ: "سَكَانَ تَقِيًّا"**. (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحہ ٧٢٣, تأويل الآيات ١٢/٣٠٥: ١).

អល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ាមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៩:៦០] លើកលែងតែអ្នកណាដែលស្មារលាក់ហុស លែងបោកប្រាស់រាជបុត្ររាជនក្តា عليهم السلام របស់មូហ្វាម៉ាដ្ច عليه السلام មានសទ្ធានិងធ្វើអំពើល្អ ។ ពួកគេទាំងនេះនឹងបានចូលឋានសួគ៌ ហើយពួកគេនឹងពុំទទួលរងអំពើអយុត្តិធម៌ឡើយ រហូតដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عليه السلام [១៩:៦៣] ដែលមានសទ្ធាស៊ីបចិត្ត "1" (تأويل الآيات 1: 12 / 305)

3. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الصَّلْتِ، عَنْ ابْنِ أَخِي شَهَابِ بْنِ عَبْدِ رَبِّهِ، قَالَ: شَكَوْتُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَام) مَا أَلْقَى مِنَ الْأَوْجَاعِ وَ التَّحَمِّ، فَقَالَ لِي: «تَعَدَّ وَ تَعَشَّ وَ لَا تَأْكُلْ بَيْنَهُمَا شَيْئًا، فَإِنَّ فِيهِ فَسَادَ الْبَدَنِ، أَمَا سَمِعْتَ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: { وَ لَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَ عَشِيًّا}.

៣. [...] ស្តាប់ហ្វាម៉ាដ្ច ប៊ីន អ្នកប្រាស្រ្ត វិបាស្តុបានតំណាលថា ខ្ញុំបានត្អូញប្រាប់ អាច្និ អ្នកប្រាស្រ្ត មូសា ម៉ាដ្ច عليه السلام ថាខ្ញុំ

មានពោធិ៍ចាប់និងពោធិ៍ល្ងាយ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ព្រឹកនិងល្ងាច (ពេលបាយព្រឹក និងពេលបាយល្ងាច) ចូរកុំហូបអ្វីក្នុងចន្លោះពេលទាំងពីរនេះ ព្រោះនៅក្នុងពេលនេះខ្លួនខូច (រំលាយ អាហារ ?) ។ លោកមិនបានឮអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وحد} មានព្រះបន្ទូលទេឬ [១៩:៦២] ពួកគេនឹងបានទទួល ជីវិតព្រឹត្តិនាទីនោះ ទាំងពេលព្រឹកនិងពេលល្ងាច ។" (2 /288 :6 الكافي)

4. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَثْمَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ أَرْوَاحِ الْمُؤْمِنِينَ. فَقَالَ: «فِي حُجْرَاتٍ فِي الْجَنَّةِ، يَأْكُلُونَ مِنْ طَعَامِهَا، وَ يَشْرَبُونَ مِنْ شَرَابِهَا، وَ يَقُولُونَ: رَبَّنَا أَقِمِ السَّاعَةَ، لَنَا وَ أَنْجِرْنَا مَا وَعَدْتَنَا، وَ الْحَقُّ آخِرَنَا بِأَوْلَانَا».

៤. [...] អាចិ បាស្រៀវបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីវិញ្ញាណអ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លា ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នៅក្នុងបន្ទប់ក្នុងឋានសួគ៌ បរិភោគចំណីនិងផឹកភេសជ្ជ ហើយ ពួកគេទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ^{وحد} អើយ សូមព្រះអង្គ ^{وحد} ឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដល់ម៉ោង សូមព្រះអង្គ ^{وحد} តប ស្នងអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអ្វីដែលព្រះអង្គ ^{وحد} បានសន្យាជាមួយអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនោះ និងឲ្យជន មុនៗបានជួបជនក្រោយៗ ។" (4 /244 :3 الكافي)

وَمَا نَنْتَزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ، مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

៦៤. យើង (ទេវតា) ចុះមក[ពីលើមេឃ]តាមតែព្រះបញ្ជាព្រះម្ចាស់អ្នកទេ ។ អ្វីៗដែលមាននៅពីមុខ យើង អ្វីៗដែលមាននៅពីក្រោយយើង និងអ្វីៗដែលមាននៅរវាងទាំងពីរ សុទ្ធតែជាកម្មសិទ្ធិរបស់ ព្រះអង្គ ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកមិនហែភ្លេចទេ ។

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾

៦៥. [ព្រះអង្គជា]ព្រះម្ចាស់មេឃទាំងឡាយនិងផែនដី និងអ្វីដែលមាននៅរវាងទាំងពីរនោះ ។ ដូច្នេះ ចូរអ្នកគោរពបូជាព្រះអង្គ ចូរអ្នកគោរពបូជាព្រះអង្គយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ។ តើអ្នកស្គាល់អ្នកណាម្នាក់ ដែលដូចព្រះអង្គទេ ?

អភិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦៤-៦៥

1. إِبْنُ أَبِي عُمَيْرٍ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) -: فِي حَدِيثِهِ فِي جَوَابِ الشَّائِكِ - قَالَ: «وَ أَمَا قَوْلُهُ: " وَ مَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا", فَإِنَّ رَبَّنَا تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَلُوًّا كَبِيرًا لَيْسَ بِالَّذِي يَنْسَى، وَ لَا يَغْفُلُ، بَلْ هُوَ الْخَفِيفُ الْعَلِيمُ، وَ قَدْ يَقُولُ الْعَرَبُ فِي بَابِ النِّسْيَانِ: قَدْ نَسِينَا فَلَانَّ فَلَا يَذْكُرُنَا؛ أَيْ إِنَّهُ لَا يَأْمُرُ لَنَا بِحَيْرٍ، وَ لَا يَذْكُرُنَا بِهِ».** (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحه ٧٢٥، التوحيد: 260)

១. អ៊ីបន្ទូ បាចិវ៉ៃហ្ន៎... គេបានតំណាលតមកពីអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងហ្វាខ្លឹស្តមួយដែលស្តីអំពី ចម្លើយតបការសង្ស័យ ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وحد} [១៦:៦៤] ព្រះម្ចាស់អ្នកមិនហែភ្លេចទេ ។ ព្រះ ម្ចាស់ ^{وحد} យើងទ្រង់ប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី ទ្រង់មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ឧត្តុង្គឧត្តមបំផុត ព្រះអង្គ ^{وحد} មិនភ្លេច មិនធ្វេសទេ តែព្រះអង្គ ^{وحد} ជាព្រះអ្នកគាំពារប្រកបដោយព្រះអភិញ្ញាបារមី ។ ពួកអារ៉ាប់និយាយអំពីរឿង

ក្លេចភ្លាំងថា: "អ្នកនេះមួយក្លេចយើង ដូច្នោះអ្នកនោះមិននឹកយើងទេ" ពោលគឺ អ្នកនោះមិនបញ្ហាយើង ឲ្យធ្វើល្អទេ ហើយក៏មិនរំលឹកយើងឲ្យធ្វើល្អទេដែរ ។" (التوحيد: 260)

2. حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عِصَامٍ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكَلْبِيِّ قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ الْمَعْرُوفُ بِعَلَّانَ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو حَامِدٍ عِمْرَانُ بْنُ مُوسَى بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْقَاسِمِ الرَّقَّامِ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ أَخِيهِ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ: سَأَلْتُ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ "نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ" فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَنْسَى وَ لَا يَنْسَهُوَ وَإِنَّمَا يَنْسَى وَ يَنْسَهُوَ الْمَخْلُوقُ الْمُحَدَّثُ أَوْ لَا تَسْمَعُهُ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ "وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا" وَإِنَّمَا يُجَازِي مَنْ نَسِيَهُ وَ نَسِيَ لِقَاءَ يَوْمِهِ بِأَنْ يُنْسِيَهُمْ أَنْفُسَهُمْ كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ "وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ" وَ قَالَ تَعَالَى "فَالْيَوْمَ نَنْسَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا" أَي تَنْزَهُهُمْ كَمَا تَرْكُوا الْإِسْتِعَادَةَ لِلِقَاءِ يَوْمِهِمْ هَذَا. (عيون أخبار الرضا عليه السلام , جلد ١ , صفحه ١٢٥)

២. អ៊ីបនូ បាច្ចិវ៉ែហ្គាំ... អាប់ខុល អាស៊ីស ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាល់-វីដ្យី^{صلوات الله عليه والسلام} អាលី ប៊ិន មូសា^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំ^{عز وجل} [៩:៦៧] ពួកគេក្លេចអល់ឡោះហ្គាំ ដូច្នោះព្រះអង្គក្លេចពួកគេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានចែងថា: "អល់ឡោះហ្គាំ^{تبارك وتعالى} មិនក្លេច មិនផ្ទុំទេ ។ សត្វលោកទេដែលក្លេច ដែលដេកសតិអារម្មណ៍ ។ លោកមិនបានឮអល់ឡោះហ្គាំ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលទេថា: [១៩:៦៥] ព្រះម្ចាស់អ្នកមិនហែក្លេចទេ? តែព្រះអង្គ^{عز وجل} តបស្នងបុគ្គលដែលក្លេចព្រះអង្គ^{عز وجل} ដែលក្លេចថានឹងបានជួបព្រះអង្គ^{عز وجل} នាថ្ងៃនោះ: (គឺថ្ងៃជំនុំជម្រះ) ដោយធ្វើឲ្យបុគ្គលនោះក្លេចខ្លួនឯង ដូចអល់ឡោះហ្គាំ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលថា: [៥៩:១៩] ចូរពួកអ្នកកុំដូចជនទាំងឡាយដែលក្លេចអល់ឡោះហ្គាំឡើយ ដូច្នោះព្រះអង្គធ្វើឲ្យពួកគេក្លេចខ្លួនឯង ។ ជនទាំងនេះជាជនល្មើស និងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំ^{عز وجل} [៧:៥១] ដូច្នោះថ្ងៃនេះយើងនឹងក្លេចពួកគេ ដូចពួកគេបានក្លេចថានឹងបានជួបថ្ងៃនេះដែរ ។" (7:51-53; 18 /125 :1 (عليه ال سلام) 7:51-53; 18 /125 :1)

59:18-19; 9:64-67

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ أَإِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾

៦៦. មនុស្សនិយាយថា: "ក្រោយពីបានស្លាប់ទៅហើយ គេនឹងឲ្យខ្ញុំបានចេញមកវិញដោយមានជីវិតឬ?"

أَوْ لَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٧﴾

៦៧. មនុស្សមិននឹកឃើញទេឬ ដែលយើងបានបង្កើតគេកាលពីមុន កាលដែលគេពុំទាន់កើតជាអ្វីឡើយនោះ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៦៦-៦៧

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مِهْرَانَ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنْ خَلْفِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ مَالِكِ الْجُهَيْنِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: أَوْ لَمْ يَرَ "الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَ لَمْ يَكُ شَيْئًا"، فَقَالَ: «لَا مُقَدَّرًا وَ لَا مُكُونًا». قَالَ: وَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: "هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَذْكُورًا"،

فَقَالَ: «كَانَ مُفَدَّرًا غَيْرَ مَذْكُورٍ». (الكافي : الجزء ١ الصفحة ١١٤ الحديث ٥ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٤٤ الحديث: ٩٩ / ١١٢٥٧)**

១. [...] ម៉ាលិក អាល់-យ៉ាស៊ីនី បានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អុប៊ុលឡេ: ហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡេ: ហ្ន៎^{تعالى} [១៩:៦៧] មនុស្សមិននឹកឃើញទេ ដែលយើងបានបង្កើតគេកាលពីមុន កាលដែល គេពុំទាន់កើតជាអ្វីឡើយនោះ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា: "ឥតខ្ចាត ឥតរូបសណ្ឋាន ។" ខ្ញុំបានសួរ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡេ: ហ្ន៎^{تعالى} [៧៦:១] តើកើតមានលើមនុស្សហើយឬទេនូវអំឡុងពេល មួយដែលមនុស្សមិនមែនជាវត្ថុនីមួយៗដែលអាចរាប់រៀបប្រាប់បាន?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា: "អ្នក នោះនៅក្នុងខ្នាតដែលមិនសមនឹងនិយាយដល់ទេ ។" (76:1-3) (الكافي 5 / 114)

2. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ أَبِيهِ، عَنْ إِسْمَاعِيلِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ وَ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ حُمْرَانَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَذْكُورًا"، فَقَالَ: «كَانَ شَيْئًا وَ لَمْ يَكُنْ مَذْكُورًا». فُلْتُ: فَقَوْلُهُ: "أَوْ لَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَا خَلْقَاهُ مِنْ قَبْلُ وَ لَمْ يَكْ شَيْئًا" قَالَ: «لَمْ يَكُنْ شَيْئًا فِي كِتَابٍ وَ لَا عِلْمٍ». (المحاسن : الجزء ١ الصفحة ٢٤٣ الحديث ٢٣٤ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٤٤ الحديث: ٩٩ / ١١٢٥٧)**

២. [...] ហ្ន៎មរីនបានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ យ៉ាក្កហ្វា^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡេ: ហ្ន៎^{تعالى} [៧៦:១] តើ កើតមានលើមនុស្សហើយឬទេនូវអំឡុងពេលមួយ ដែលមនុស្សមិនមែនជាវត្ថុនីមួយៗដែលអាចរាប់រៀប ប្រាប់បាន?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា: "គេជាវត្ថុនីមួយៗ តែគេមិនបាននិយាយដល់គេនោះទេ ។" ខ្ញុំ បានទូលថា: "[មានសេចក្តីថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{تعالى} [១៩:៦៧] មនុស្សមិននឹកឃើញទេ ដែល យើងបានបង្កើតគេកាលពីមុន កាលដែលគេពុំទាន់កើតជាអ្វីឡើយនោះ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា: "គេមិនបានទៅជាវត្ថុនីមួយៗទេ[ដែលអាចរាប់រៀបប្រាប់បាន] ទាំងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ទាំងនៅក្នុងព្រះ អភិញ្ញា ។" (234 / 243) (المحاسن: 76:1-3)

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿١٨﴾

៦៨. សូមស្យាចំពោះព្រះម្ចាស់អ្នក យើងនឹងប្រមូលពួកគេនិងពួកមារស្ត្រកូន ។ យើងនឹងឲ្យពួកគេ បង្ហាញខ្លួនជុំវិញនរកដោយលុតជង្គង់ ។

ثُمَّ لَنَزَعَنَّ مِنْ كُلِّ شَيْعَةٍ أَيْدِيَهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا ﴿١٩﴾

៦៩. បន្ទាប់មក យើងនឹងព្រែកចេញពីនិកាយនីមួយៗ នូវបុគ្គលដែលប្រទូសប្រឆាំងជាងគេ[បណ្តា ព្រះឱង្ការអល់ឡេ: ហ្ន៎] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ។

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا ﴿٢٠﴾

៧០. បន្ទាប់មកទៀត យើងដឹងណាស់ថាអ្នកណាខ្លះដែលសមនឹងត្រូវដុតនៅក្នុងនោះជាងគេ ។

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا ﴿٧١﴾

៧១. ពុំមានអ្នកណាមួយ ក្នុងចំណោមពួកអ្នក ដែលមិនឆ្លងកាត់តាមនោះឡើយ (ទាំងអស់គ្នានឹងត្រូវ ជំនុំជម្រះយ៉ាងត្រឹមត្រូវ) ។ នេះជាព្រះរាជក្រឹត្យរបស់ព្រះម្ចាស់អ្នកដែលឥតបដិសេធបាន ។

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾

៧២. បន្ទាប់មក យើងនឹងស្រោចស្រង់ជនទាំងឡាយណាដែលមានសទ្ធាស្រីចិត្ត ។ យើងនឹងទុកជន ទុច្ចរិតទាំងឡាយចោលនៅទីនោះដោយលុតជង្គង់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៦៨-៧២

1. ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: أَحْبَبْنَا أَحْمَدَ بْنَ إِدْرِيسَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عِمْسَى، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْأَعْلَاءِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "وَ إِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا". قَالَ: «أ مَا تَسْمَعُ الرَّجُلُ يَقُولُ: وَرَدْنَا مَاءَ بَيْتِي فُلَانٍ، فَهُوَ الْوُرُودُ، وَ لَمْ يَدْخُلْهُ».** (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحة ٧٢٧، تفسير القمي ٥٢: ٢).

១. អាឌី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ាអ៊ីមបានថ្លែងថា... អាឌ-ហ្វ្រៃសេនី ប៊ីន អាឌី អាឌ-អាឌ្យាអ៊ូបានតំណាលតមកពី អាឌី អាឌ-ខុលឡោះហ្វ្រៃសេលាតលាឌីដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្រៃសេលាតលាឌី [១៩:៧១] ពុំមានអ្នកណាមួយ ក្នុង ចំណោមពួកអ្នកដែលមិនឆ្លងកាត់តាមនោះឡើយ ថាៈ "លោកមិនបានឮគេថាទេ គឺៈ "យើងបានដើរ ហួសទឹកកុលសម្ព័ន្ធនេះមួយ (ឬបានដើរហួសដែនដីពួកគេ) ។" ដូច្នេះ នេះគឺឆ្លងកាត់ មិនមែនចូលទៅ ខាងក្នុងនោះទេ ។" (تفسير القمي 2: 52)

2. في الجمع عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله قال: يرد الناس النار ثم يصدرون بأعمالهم فأولهم كلعم البرق ثم كمرّ الريح ثم كحضر الفرس ثم كالزّابك ثم كشدّ الرّحل ثم كمشيه. (تفسير الصافي , جلد ٣ , صفحة ٢٨٩)

២. នៅក្នុង[ក្រាំង]ម៉ាថ្មម៉ាកុំ[អាល់-បាយ៉ានរបស់លោកអាល់-គ្លីបារស៊ី] ទទួលបានមកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានព្រះវចនៈថាៈ "គេនឹងនាំខ្លួនមនុស្សទៅឯនរក បន្ទាប់ពីនោះមនុស្សនឹងឆ្លងអាស្រ័យទធ្វើ របស់ខ្លួន ។ ជនមុនគេនឹងដូចផ្លេកបន្ទោរ ជនបន្ទាប់នឹងដូចសន្ទះខ្យល់ ជនបន្ទាប់មកទៀតនឹងដូចសេះ បោល ជនបន្ទាប់មកនឹងដូចអ្នកជិះសេះ ជនបន្ទាប់នឹងដូចអ្នករត់ ជនបន្ទាប់នឹងដូចអ្នកដើរ ។" (តាហ្វ្យូសៀវ អាល់-ស្វ័ហ្វី ក្យាលទី ៣ ទំព័រ ២៨៩)

وَإِذَا تَنَالَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيَّنَّتْ قَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾

៧៣. ពេលគេសូត្របណ្តាឱង្ការជាក់ច្បាស់របស់យើងឲ្យពួកគេស្តាប់ ពួកបដិសេធសទ្ធានិយាយដាក់ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាថាៈ "តើក្រុមណាមួយនៃក្រុមទាំងពីរ[របស់យើង] មានទីសំណាក់និងមាន បក្សពួកប្រសើរជាងគេ ?"

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثْنًا وَرِعًا ﴿٧٤﴾

៧៤. មានតំណាមនុស្ស [បដិសេធសទ្ធា ប្រើអំណាចផ្តាច់ការ ។ល។] ច្រើនមកហើយ មុនពួកគេ ដែលយើងបានប្រហារចោល ដែលធ្លាប់មានទ្រព្យធននិងមានអាការក្រៅប្រសើរជាងគេ ។

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا ﴿٧٥﴾

៧៥. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "អ្នកណាដែលនៅក្នុងកំហុស[យ៉ាងមាន៖] [អស់ឡោះហ្ន៎] ព្រះដ៏មានព្រះ មេត្តាធម៌នឹងពន្យារកំណត់ពេលវេលា (គឺជីវិត) ពួកគេឲ្យវែង ដរាបពួកគេបានឃើញអ្វីដែលគេ បានសន្យាឲ្យពួកគេ គឺទណ្ឌកម្ម ឬ [ការដាក់ទោសនៃ]ម៉ោង ។ ដូច្នេះពួកគេនឹងដឹងថាអ្នកណាខ្លះ នឹងនៅក្នុងស្ថានភាពអាក្រក់ជាងគេ មានទ័ពខ្សោយជាងគេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៧៣-៧៥

1. مُحَمَّدُ بْنُ يُحْيَى، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْخَطَّابِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: { وَ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَ أَحْسَنُ نَدِيًّا } .

១. លោក អាប៊ី បាស្មៀរ បានថ្លែងថា អ៊ីម៉ា យ៉ាក្នុងហ្វារ ស្តីខ្លឹក្តី^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [១៩:៧៣] ពេលគេសូត្របណ្តាឱង្ការដាក់ច្បាស់របស់យើងឲ្យពួកគេស្តាប់ ពួកបដិសេធសទ្ធា និយាយដាក់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាថា៖ "តើក្រុមណាមួយនៃក្រុមទាំងពីរ[របស់យើង] មានទីសំណាក់និង មានបក្សពួកប្រសើរជាងគេ ?

قَالَ: « كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) دَعَا فَرِيضًا إِلَىٰ وَلَا يَتَنَا، فَتَفَرُّوا وَ أَنْكَرُوا، فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ فَرِيضٍ لِلَّذِينَ آمَنُوا، الَّذِينَ أَقْرَبُوا لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) وَ لَنَا أَهْلُ الْبَيْتِ أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَ أَحْسَنُ نَدِيًّا، تَعْبِيرًا مِنْهُمْ، فَقَالَ اللَّهُ رَدًّا عَلَيْهِمْ: { وَ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ } مِنَ الْأُمَّمِ السَّالِفَةِ هُمْ { أَحْسَنُ أَثْنًا وَ رِعًا } .

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចនៈថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلا} បានអំពាវនាវសូមឲ្យពួកគូរយំស្តីព្រមទទួល វិទ្យាយ៉ាសុំរបស់យើង^{عليهم السلام} តែពួកគេបានឃាត់(អ្នកឯទៀត) ហើយបានបដិសេធ មិនព្រមទទួលស្គាល់ ទេ ។ ដូច្នេះ "ពួកបដិសេធសទ្ធា" ក្នុងចំណោមពួកគូរយំស្តីបានថ្លែងចំពោះ "បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា" ចំពោះវិទ្យាយ៉ាសុំរបស់អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន^{صلوات الله عليه والسلا}និងចំពោះយើង^{عليهم السلام} អាស្តង់លុល-បៃតី^{عليهم السلام}ថា "តើក្រុមណា មួយនៃក្រុមទាំងពីរ[របស់យើង]មានទីសំណាក់និងមានបក្សពួកប្រសើរជាងគេ ? (នេះជា)ការចំអក របស់ពួកគេ ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎^{عليهم السلام}បានតបពួកគេដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៩:៧៤] មានតំណា មនុស្សច្រើនមកហើយមុនពួកគេ ដែលយើងបានប្រហារចោល ដែលធ្លាប់មានទ្រព្យធននិងមានអាការ

ក្រាវភាពប្រសើរជាងគេ ។

قُلْتُ قَوْلُهُ: { مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا } قَالَ: « كَلَّمُهُمْ كَانُوا فِي الضَّلَالَةِ لَا يُؤْمِنُونَ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام)، وَ لَا بِوَلَايَتِنَا، فَكَانُوا ضَالِّينَ مُضِلِّينَ، فَمَدَّدُ لَهُمْ فِي ضَلَالَتِهِمْ وَ طُعْيَانِهِمْ حَتَّى يَمُوتُوا، فَيُصَيِّرُهُمُ اللَّهُ شَرًّا مَكَانًا وَ أضعَفُ جُنْدًا».

ខ្ញុំ (អាឡិ បាស្រៀរ) បានសួរថា៖ "តើព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎នេះមានអត្ថន័យដូចម្តេច គឺ "[១៩:៧៥] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "អ្នកណាដែលនៅក្នុងកំហុស[យ៉ាងមាន៖] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌នឹងពន្យារកំណត់ ពេលវេលាពួកគេឲ្យវែង ?" អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} បានតបថា៖ "ពួកគេទាំងអស់ដើរលើផ្លូវខុស មិនជឿវិទ្យាយ៉ាស្ត់របស់អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ហើយក៏មិនជឿវិទ្យាយ៉ាស្ត់យើង^{صلوات الله عليه والسلام} ទេដែរ ។ ដូច្នេះពួកគេដើរលើផ្លូវខុស ហើយនៅក្នុងសេចក្តីវង្វេង ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎បានបន្លាយពេលឲ្យពួកគេនៅក្នុងសេចក្តីវង្វេងនិងនៅក្នុងសេចក្តីព្រហ័នរបស់ពួកគេ លុះពួកគេស្លាប់ ។ ពេលនោះហើយដែលពួកគេទៅកាន់កន្លែងអាក្រក់បំផុត ហើយនឹងមានទ័ពខ្សោយជាងគេ ។"

قُلْتُ: قَوْلُهُ: { حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا وَ أضعَفُ جُنْدًا } ؟ قَالَ: « أَمَا قَوْلُهُ { حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ } فَهُوَ خُرُوجُ الْقَائِمِ (عليه السلام)، وَ هُوَ السَّاعَةُ، فَسَيَعْلَمُونَ ذَلِكَ الْيَوْمَ، وَ مَا نَزَلَ بِهِم مِّنَ اللَّهِ عَلَى يَدَيْ قَائِمِهِ فَذَلِكَ قَوْلُهُ: { مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا } يَعْني عِنْدَ الْقَائِمِ (عليه السلام) { وَ أضعَفُ جُنْدًا }».

ខ្ញុំបានសួរថា៖ "តើព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎នេះមានអត្ថន័យដូចម្តេច គឺ "[១៩:៧៥] ដរាបពួកគេបានឃើញអ្វីដែលគេបានសន្យាឲ្យពួកគេ គឺទណ្ឌកម្ម ឬ ម៉ោង ។ ដូច្នេះពួកគេនឹងដឹងថាអ្នកណាខ្លះនឹងនៅក្នុងស្ថានភាពអាក្រក់ជាងគេ មានទ័ពខ្សោយជាងគេ ?" អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} បានតបថា៖ "[១៩:៧៥] ដរាបពួកគេបានឃើញអ្វីដែលគេបានសន្យាឲ្យពួកគេ គឺអាល់-ក្លីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} និង ម៉ោង ។ ដូច្នេះ ថ្ងៃនោះពួកគេនឹងបានដឹងនិងឃើញអ្វីដែលធ្លាក់មកលើពួកគេ ពីអស់ឡោះហ្ន៎ដោយដៃរបស់អនុរក្សរបស់ព្រះអង្គ ។ ដូច្នេះព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ "អ្នកណាខ្លះនឹងនៅក្នុងស្ថានភាពអាក្រក់ជាងគេ" មានន័យថានៅក្នុងវត្តមានរបស់អាល់-ក្លីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} និងមានទ័ពខ្សោយជាងគេ ។ (الكافي 1: 90/431)

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَغِيضَاتُ الصَّلِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَ خَيْرٌ مَّرَدًّا ﴿٧٦﴾

៧៦. អស់ឡោះហ្ន៎បង្កើនការដឹកនាំឲ្យជនទាំងឡាយណាដែលប្រតិបត្តិតាមមាគិល្ល ។ អំពើល្អដែលបិតថេរ [ដែលមានផលប្រយោជន៍ដល់សង្គមមនុស្ស និងដើម្បីមូលហេតុអស់ឡោះហ្ន៎] សម្រាប់ព្រះម្ចាស់អ្នក រមែងទទួលបាននូវការតបស្នងប្រសើរនិងលទ្ធផលប្រសើរ (គឺអវសានល្អបំផុត) ។

أَفْرَعَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَ وُلَدًا ﴿٧٧﴾

៧៧. អ្នកបានឃើញឬទេ អ្នកដែលមិនជឿបណ្តាសញ្ញា[និងឱង្ការ]យើង ហើយថា៖ "គេនឹងប្រទានទ្រព្យនិងកូនៗ [ដែលល្អនិងមានសីលធម៌] ឲ្យខ្ញុំ [ដោយមិនដាក់លក្ខខណ្ឌ]" ?

أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾

៧៨. តើគេបានដឹងអទិស្សមាន (អ្វីដែលមើលមិនឃើញ អាចកំបាំងដែលមិនអាចដឹងបានដោយ វិញ្ញាណ) ឬមួយគេបានទទួលពាក្យសន្យាពី[អល់ឡោះហ្គ័] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ឬ ?

كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٨﴾

៧៩. ទេ យើងនឹងកត់ត្រាទុកអ្វីដែលគេនិយាយនោះ យើងនឹងបន្លាយរយៈពេលធ្វើទណ្ឌកម្មគេឲ្យ យូរ ។

وَنَرِيْتُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾

៨០. អ្វីដែលគេបានថានោះនឹងវិលត្រឡប់មកឯយើង ។ គេនឹងមករកយើងតែឯង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៧៦-៨០

1. قُلْتُ: قَوْلُهُ: ﴿وَيَأْتِينَا فَرْدًا﴾ ؟ قَالَ: «يُرِيدُهُمُ ذَلِكَ الْيَوْمَ هُدًى عَلَى هُدًى، بِأَيِّعَائِهِمُ الْقَائِمَ (عليه السلام) حَيْثُ لَا يَجْحَدُونَهُ، وَلَا يُنْكِرُونَهُ».

១. ខ្ញុំបានសួរថា៖ "តើព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័មួយនេះមានអត្ថន័យដូចម្តេច គឺ "[១៩:៧៦] អល់ឡោះហ្គ័បង្កើនការដឹកនាំឲ្យជនទាំងឡាយណាដែលប្រតិបត្តិតាមមាគាណូ ។" អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} បានតប ថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនេះមានន័យថាអល់ឡោះហ្គ័នឹងបង្កើនឲ្យពួកគេ នាថ្ងៃនោះ នូវមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំលើ មគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ ព្រោះពួកគេតាមអាល់-ក្លីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} នាថ្ងៃនោះពួកគេនឹងមិនប្រយុទ្ធតទល់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ មិនបដិសេធព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។" (الكافي 1: 90/431)

2. قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: ... "وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَ خَيْرٌ مَرَدًّا" قَالَ: الْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ، وَ هُوَ قَوْلُ الْمُؤْمِنِ: سُبْحَانَ اللَّهِ، وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَ اللَّهُ أَكْبَرُ. ** (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحة ٧٢٨)

២. អាច្និ អាល់-យ៉ារូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាច្និ យ៉ាក្ត៍ហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "[១៩:៧៦] អំពើល្អដែលបិតថេរ សម្រាប់ព្រះម្ចាស់អ្នក រមែងទទួលបាននូវការតបស្នងប្រសើរនិង លទ្ធផលប្រសើរ គឺអំពើល្អដែលបិតថេរ នេះគឺសម្តីរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា គឺ៖ "សូមថ្វាយ សេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្គ័, សូមថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះអល់ឡោះហ្គ័, មិនមានព្រះទេ ក្រៅពីអល់ឡោះហ្គ័, អល់ឡោះហ្គ័ទ្រង់មហាធីឡើងបំផុត ។" (تفسير القمي 2: 52)

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾

៨១. ពួកគេបានយកព្រះផ្សេងទៀតក្រៅពីអល់ឡោះហ្គ័ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកព្រះនោះជា[ប្រភព]កម្លាំង របស់ខ្លួន ។

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾

៨២. ទេ ពួកព្រះទាំងនោះនឹងបដិសេធការសក្ការបូជាដែលពួកគេបានថ្វាយពួកវា ហើយពួកវានឹងទៅជាគូប្រឆាំងរបស់ពួកគេ ។

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيْطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿٨٣﴾

៨៣. អ្នកមិនបានឃើញទេឬ យើងបានបញ្ជូនពួកមារស្ត្រីតូនទៅរកជនបដិសេធសទ្ធា ដើម្បីញុះញង់អូសទាញពួកគេ ?

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾

៨៤. ដូច្នេះចូរអ្នកកុំតក់ក្រហាលពេកក្នុងរឿងពួកគេ ។ យើងគណនាពួកគេយ៉ាងល្អិតល្អន់ ។

يَوْمَ نَخْشِرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفَدًّا ﴿٨٥﴾

៨៥. ថ្ងៃដែលយើងនឹងប្រមូលបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស៊ីបំចិត្តទៅជួបព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ជាក្បួនហែមួយ ។

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَرِدًّا ﴿٨٦﴾

៨៦. ហើយយើងនឹងនាំពួកឧក្រិដ្ឋទាំងឡាយទៅឯនរក ដូចហូងសត្វស្រែកទឹក

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾

៨៧. ពួកគេនឹងពុំមានអំណាចធ្វើអន្តរាគមន៍ទេ លើកលែងតែអ្នកណាដែលបានធ្វើកតិកាសញ្ញាជាមួយ [អល់ឡោះហ្គ័រ] ព្រះដ៏មានមេត្តាធម៌ប៉ុណ្ណោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៨១-៨៧

1. قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: " وَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا * كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَ يَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا". قَالَ: «يَوْمَ الْقِيَامَةِ، أَيُّ يَكُونُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا لَهُمْ آلِهَةً مِنْ دُونِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ ضِدًّا يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَ يَتَبَرَّؤُونَ مِنْهُمْ، وَ مِنْ عِبَادَتِهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ».

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានថ្លែងថា... អាធិប្បាយបានតំណាលតមកពី អាធិប្បាយ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ عَلَيْهِ السَّلَامُ [១៩:៨១] ពួកគេបានយកព្រះផ្សេងទៀតក្រៅពីអល់ឡោះហ្គ័រ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកព្រះនោះជា[ប្រភព]កម្លាំងរបស់ខ្លួន ។ [១៩:៨២] ទេ ពួកព្រះទាំងនោះនឹងបដិសេធការសក្ការបូជាដែលពួកគេបានថ្វាយពួកវា ហើយពួកវានឹងទៅជាគូប្រឆាំងរបស់ពួកគេ ។ អាធិប្បាយ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ពួកដែលពួកគេបានយកជាព្រះក្រៅពីអល់ឡោះហ្គ័រ عَلَيْهِ السَّلَامُ នោះនឹងប្រឆាំងពួក

គេ ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ហើយនឹងដកខ្លួនចេញពីពួកគេនិងពួកដែលបានគោរពបូជាពួកព្រះទាំងនោះរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

ثُمَّ قَالَ: «لَيْسَتْ الْعِبَادَةُ هِيَ الرَّكُوعُ وَالسُّجُودُ، وَإِنَّمَا هِيَ طَاعَةُ الرَّجَالِ، مَنْ أَطَاعَ مَخْلُوقًا فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ فَقَدْ عَبَدَهُ.» ** (البرهان في تفسير القرآن ، جلد ٣ ، صفحة ٧٢٩، تفسير القمي ج ٢ ص ٥٥)

បន្ទាប់មកអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "នេះមិនមែនការគោរពបូជាដោយបង្ហោនខ្លួននិងដោយក្រាបប្រណិប័តន៍ទេ តែជាការគោរពបញ្ជាមនុស្ស ។ បុគ្គលដែលស្តាប់បង្គាប់សត្វលោកក្នុងបំណងលើសបញ្ជារបស់ព្រះទ្រង់អ្នកបង្កើត បុគ្គលនោះគោរពបូជាសត្វលោកនោះ ។" (تفسير القمي 2: 55)

2. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَهْزَبَانَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْمِثْمِيِّ، عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى مَوْلَى آلِ سَامٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: {إِنَّمَا نُعَدُّهُمْ عَدًّا}؟ قَالَ: «مَا هُوَ عِنْدَكَ؟» قُلْتُ: عَدُّ الْأَيَّامِ. قَالَ: «إِنَّ الْأَبَاءَ وَالْأُمَّهَاتَ يُحْصُونَ ذَلِكَ - لَا، وَ لَكِنَّهُ عَدُّ الْأَنْفَاسِ.»

២. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្តុគូប... អាប់ខុល អាប់ឡា ទាសៈរបស់បណ្តាកូនចៅរបស់សាំបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូល អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} [១៩:៨៥] ដូច្នេះចូរអ្នកកុំតក់ក្រហល់ពេកក្នុងរឿងពួកគេ ។ យើងគណនាពួកគេយ៉ាងល្អិតល្អន់ មានន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "តើលោកគិតថាវាមានន័យថាអ្វី?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "រាប់ថ្ងៃ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ឪពុកនិងម្តាយរាប់ថ្ងៃ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ទេ តែនេះគឺការរាប់ដង្ហើម (ដែលលោកដកចេញចូល) ។" (الكافي 3: 259/33)

3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ الْمَدِينِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) سُنِلَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ {يَوْمَ نُحْشِرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا} فَقَالَ يَا عَلِيُّ إِنَّ الْوَفْدَ لَا يَكُونُونَ إِلَّا رُكْبَانًا أَوْ لَيْكَ رِجَالًا اتَّقُوا اللَّهَ فَأَحْبَبَّهُمُ اللَّهُ وَ اخْتَصَّهُمُ وَ رَضِيَ أَعْمَالَهُمْ فَسَمَّاهُمُ الْمُتَّقِينَ.

៣. អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីម... មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសហ្គាតូ អាល់-ម៉ាដូនីបានតំណាលតមកពី អាចិ យ៉ាក្តុហ្វារដែលមានវចនៈថា គេបានសួររ៉ស្តិលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} [១៩:៨៥] ថ្ងៃដែលយើងនឹងប្រមូលបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស៊ីបចិត្តទៅជួបព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ជាកូនហែមួយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មានព្រះវចនៈថា៖ "អុលី^{صلوات الله عليه والسلام}អើយ កូនហែនោះនឹងមកដល់ដោយមានសុទ្ធតែជំនិះ ។ ជនទាំងនេះគឺជនដែលខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل}ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យពួកគេ បានលើកតម្កើងពួកគេ ព្រះអង្គ^{عجل}ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យទង្វើពួកគេ ហើយដូច្នេះឯងបានជាគេហៅពួកគេថាអ្នកមានសទ្ធាស៊ីបចិត្ត ។"

ثُمَّ قَالَ لَهُ يَا عَلِيُّ أَمَا وَالَّذِي فَلَقَ الْحَبَّةَ وَ بَرَأَ النَّسَمَةَ إِنَّهُمْ لَيَخْرُجُونَ مِنْ قُبُورِهِمْ وَ إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَسْتَفْتِيهِمْ بِنُوقٍ مِنْ نُوقِ الْعَرِّ عَلَيْهَا رِحَالُ الدَّهَبِ مُكَلَّلَةٌ بِالذَّرِّ وَ الْيَافُوتِ وَ جَلَابِلُهَا الْإِسْتَبْرَقُ وَ السُّنْدُسُ وَ حُطْمُهَا جَدَلُ الْأَرْجُوانِ تَطِيرُ بِحِمِّ إِلَى الْمَحْشَرِ

បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានប្រាប់អ្នកលី^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមស្យាមចំពោះព្រះដែលបំបែកគ្រាប់ពូជ ហើយធ្វើឲ្យមានជីវិតចេញពីគ្រាប់ពូជនោះ ពួកគេនឹងចេញពីក្នុងផ្ទះ ទេវតានឹងទទួលស្វាគមន៍ពួកគេ ដោយមេអូដ្ឋកិត្តិយសដែលប្រដាប់ដោយកែបមាស ពាក់ម្តុជគង់និងត្បូង ដណ្តប់ដោយសំពត់សារបាប់ និងសូត្រ មានកម្រងពណ៌ស្វាយ ។ វានឹងហោះជាមួយពួកគេទៅកាន់កន្លែងប្រជុំ ។

مَعَ كُلِّ رَجُلٍ مِنْهُمْ أَلْفٌ مَلَكٍ مِنْ قُدَامِهِ وَ عَنْ يَمِينِهِ وَ عَنْ شِمَالِهِ يُزْفُونُهُمْ زَفًّا حَتَّى يَنْتَهُوا بِهِمْ إِلَى بَابِ الْجَنَّةِ.

ពួកគេម្នាក់ៗមានទេវតាមួយពាន់អង្គនៅពីមុខ នៅខាងស្តាំ នៅខាងឆ្វេង ដើរហែពួកគេលុះបានដល់ទ្វារ ធំនៃឋានសួគ៌ ។" (កាហ្វី 8: 69/95 ឬ 69/95)

4. قُلْتُ: قَوْلُهُ لَا {يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا}؟ قَالَ: «إِلَّا مَنْ دَانَ اللَّهُ بِوِلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام)، وَ الْأَيْمَةَ مِنْ بَعْدِهِ، فَهُوَ الْعَهْدُ عِنْدَ اللَّهِ».

៤. ខ្ញុំបានសួរថា៖ "តើព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មួយនេះមានអត្ថន័យដូចម្តេច គឺ "[១៩:៨៧] ពួកគេនឹង ពុំមានសិទ្ធិធ្វើអន្តរាគមន៍ទេ លើកលែងតែអ្នកណាដែលបានធ្វើកតិកាសញ្ញាជាមួយ[អស់ឡោះហ្ន៎] ព្រះ ដ៏មានមេត្តាធម៌ប៉ុណ្ណោះ ។" អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} បានតបថា៖ "មានន័យថា លើកលែងតែបណ្តាអ្នកណាដែល អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានឲ្យនៅជាប់នឹងវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} និងវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់បណ្តា អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} បន្ទាប់ពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ នេះគឺជាកិច្ចសន្យាជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" (កាហ្វី 1: 90/431)

5. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا". قَالَ: «لَا يَشْفَعُ وَ لَا يُشْفَعُ لَهُمْ، وَ لَا يَشْفَعُونَ "إِلَّا مَنْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا" إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ بِوِلَايَةِ عَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَيْمَةَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) مِنْ بَعْدِهِ، فَهُوَ الْعَهْدُ عِنْدَ اللَّهِ».** (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحة ٧٣٦، تفسير القمي ج ٢ ص ٥٦)

៥. អ្នកលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម... អាហ្វិ បាស្លៀវបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អ្នកបំបែកឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលមាន រចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} [១៩:៨៧] ពួកគេនឹងពុំមានអំណាចធ្វើអន្តរាគមន៍ទេ លើកលែងតែ អ្នកណាដែលបានធ្វើកតិកាសញ្ញាជាមួយ[អស់ឡោះហ្ន៎] ព្រះដ៏មានមេត្តាធម៌ប៉ុណ្ណោះ ថា៖ "ពួកគេនឹង មិនធ្វើអន្តរាគមន៍ទេ គេនឹងមិនធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យពួកគេទេ ហើយពួកគេនឹងមិនជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យគេ ទេ លើកលែងតែអ្នកណាដែលបានធ្វើកតិកាសញ្ញាជាមួយព្រះដ៏មានមេត្តាធម៌ប៉ុណ្ណោះ លើកលែងតែ បុគ្គលណាដែលគេអនុញ្ញាតឲ្យក្នុងនាមវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} និងអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ^{عليهم السلام} ក្រោយពីអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ។ នេះគឺជាកិច្ចសន្យាជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" (ត្រូវបានកែតម្រូវ 2: 56)

وَقَالُوا آخِذُوا بِالرَّحْمَنِ وَلَدًا

៨៨. ពួកគេថា៖ "[អស់ឡោះហ្ន៎] ព្រះដ៏មានមេត្តាធម៌បានយករាជបុត្រមួយ ។"

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا

៨៩. ពួកអ្នកបន្តិញពាក្យអះអាងអប្រិយបំផុត ។

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٨٩﴾

៩០. មេឃទាំងឡាយស្ទើរតែរយះដោយសារតែសំដីនេះ ផែនដីស្ទើរតែបែកក្រហែង ភ្នំស្ទើរតែរលាយ

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ﴿٩٠﴾

៩១. ព្រោះតែពួកគេអះអាងថា[អស់ឡោះហ្ន៎] ព្រះដ៏មានមេត្តាធម៌មានរាជបុត្រមួយ ។

وَمَا يَتَّبِعِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩١﴾

៩២. មិនសមទាល់តែសោះដែល[អស់ឡោះហ្ន៎] ព្រះដ៏មានមេត្តាធម៌យករាជបុត្រនោះ ។

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتَى الرَّحْمَنِ عَبْدًا ﴿٩٢﴾

៩៣. សព្វសត្វដែលមាននៅលើមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី [គ្រាន់តែជាសត្វលោកដែលត្រូវបង្កើតមក ហើយ]នឹងមកឯ[អស់ឡោះហ្ន៎] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ក្នុងឋានៈជាបាវ ។

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٣﴾

៩៤. ព្រះអង្គបានរាយរាប់ពួកគេ ហើយបានរាប់ចំនួនពួកគេយ៉ាងល្អិតល្អន់ ។

وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا ﴿٩٤﴾

៩៥. ពួកគេរាល់គ្នានឹងមកឯព្រះអង្គតែឯងនាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ ។

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا ﴿٩٥﴾

៩៦. បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ [ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់មនុស្ស ប្រតិបត្តិតាមព្រះបញ្ជា អស់ឡោះហ្ន៎] [អស់ឡោះហ្ន៎] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌នឹងធ្វើឲ្យមានសេចក្តីស្រឡាញ់មកលើពួក គេ ។

فَاتِمًا بِمِرَّةٍ يُسَرِّنَهُ بِلسَانِكَ لِشَبْرَةٍ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لَدًّا ﴿٩٦﴾

៩៧. យើងបានធ្វើឲ្យគូរអាននេះទៅជាងាយស្រួលអាស្រ័យអណ្តាតអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកផ្សាយដំណឹង ល្អដោយគូរអាននេះដល់ទៅបណ្តាអ្នកជឿ[អស់ឡោះហ្ន៎]ស៊ប់ចិត្ត ហើយដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកដាស់ តឿនប្រជារាស្ត្រហែលឈ្លោះប្រកែកដោយគូរអាននេះ ។

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هَلْ يُحِيسُ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿٩٧﴾

៩៨. យើងបានប្រហារចោលច្រើនតំណាមនុស្សមកហើយ មុនពួកគេ ។ តើអ្នកឃើញមានពួកគេម្នាក់ទេ

បុព្វសម្លេងពួកគេទេ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៨៨-៩៨

1. ... قُلْتُ: قَوْلُهُ: {إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا}؟ قَالَ: «وَلَايَةُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) هِيَ الْوُدُّ الَّذِي قَالَ اللَّهُ تَعَالَى».

១. ខ្ញុំបានសួរថា: "តើព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عَل}មួយនេះមានអត្ថន័យដូចម្តេច គឺ "[១៩:៩៦] ជនណាដែលមានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌នឹងធ្វើឲ្យមានសេចក្តីស្រឡាញ់មកលើពួកគេ ។" អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلم}បានតបថា: "វិទ្យាយ៉ាសុំរបស់អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន^{صلوات الله عليه والسلم} គឺ សេចក្តីស្រឡាញ់ នោះឯងដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عَل}ទ្រង់ចែង (នៅក្នុងអាយ៉ាសុំនេះ) ។"

قُلْتُ: {فَأَيُّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَ تُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا}؟ قَالَ: «إِنَّمَا يَسَّرَهُ اللَّهُ عَلَى لِسَانِهِ حِينَ أَقَامَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) عِلْمًا، فَبَشِّرَ بِهِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ أَنْذَرَ بِهِ الْكَافِرِينَ، وَ هُمُ الَّذِينَ ذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ لُدًّا، أَيُّ كُفَّارًا».

ខ្ញុំបានសួរថា: "តើព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عَل}មួយនេះមានអត្ថន័យដូចម្តេច គឺ "[១៩:៩៧] យើងបានធ្វើឲ្យគួរអាននេះទៅជាងាយស្រួលអាស្រ័យអណ្តាតអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកជ្រាបដំណឹងល្អដោយគួរអាននេះដល់ទៅបណ្តាអ្នកជឿ[អស់ឡោះហ្ន៎]ស៊ប់ចិត្ត ហើយដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកដាស់តឿនប្រជារាស្ត្រហៃឈ្មោះប្រកែកដោយគួរអាននេះ ។" អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلم}បានតបថា: "អស់ឡោះហ្ន៎^{عَل}បានធ្វើឲ្យគួរអាន "ងាយស្រួល" សម្រាប់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} លើអណ្តាតព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ពេលដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} បានតាំងអាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន^{صلوات الله عليه والسلم} ជាទង (ពោលគឺ ជាអ៊ីម៉ា) ។ ដូច្នេះបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាបានទទួល "ដំណឹងល្អ" តាមរយៈគួរអាននេះ ឯពួកអសទ្ធាត្រូវដាស់តឿនតាមរយៈគួរអាននេះ ហើយពួកគេនេះឯងដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عَل}ហៅនៅក្នុងព្រះគម្ពីរថា "ប្រជារាស្ត្រហៃឈ្មោះប្រកែក" ។ (الكافي 1: 431 / 90)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُهُ: "إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا"؟ قَالَ: «وَلَايَةُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هِيَ الْوُدُّ الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ».** (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحة ٧٣٧, تفسير القمي ج ٢ ص ٥٧)

២. អាលី ប៊ិន មីបរិហ៊ីមបានថ្លែងថា... អាច្ចិ បាស្ត្រៀរបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូល អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{عَل} ថា: "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عَل} [១៩:៩៦] ជនណាដែលមានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌នឹងធ្វើឲ្យមានសេចក្តីស្រឡាញ់មកលើពួកគេ មានន័យថាអ្វី ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា: "វិទ្យាយ៉ាសុំរបស់អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន^{صلوات الله عليه والسلم} នេះគឺសេចក្តីស្រឡាញ់ដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عَل} ចែងនោះឯង ។" (تفسير القمي 2: 57)

3. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَكَرِيَّا، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْعَبَّاسِ،

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا»، قَالَ: «نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَمَا مِنْ مُؤْمِنٍ إِلَّا وَفِي قَلْبِهِ حُبٌّ لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». ** (البرهان في تفسير القرآن ، جلد ٣ ، صفحة ٧٣٧ ، تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة ، جلد ١ ، صفحة ٣٠٣)

៣. [...] អាប៊ូ ឃីន អាប៊ុនឌុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឃីន អាល់-អាប៊ុនបាស់បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាប៊ុនឌុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} [១៩:៩៦] ជនណាដែលមានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ព្រះ ដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌នឹងធ្វើឲ្យមានសេចក្តីស្រឡាញ់មកលើពួកគេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស៊ុននេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើរូបអាប៊ូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ នៅក្នុងបេះដូងអ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លាទាំង អស់សុទ្ធតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់អាប៊ូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (18 / 309 : 1) (تأويل الآيات 1)

4. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كَانَ سَبَبَ نُزُولِ هَذِهِ الْآيَةِ، أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَ جَالِسًا بَيْنَ يَدَيْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقَالَ لَهُ: فُلَانٌ - يَا عَلِيُّ - اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ وُدًّا، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا»». ** (البرهان في تفسير القرآن ، جلد ٣ ، صفحة ٧٣٧ ، تفسير القمي ، جلد ٢ ، صفحة ٥٦)

៤. អាប៊ូ ឃីន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម បានថ្លែងថា អាល់-ស្វ័ឌីក្តី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មូលហេតុនៃការដាក់អាយ៉ាស៊ុន នេះចុះមកគឺ អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} បានគង់ទល់មុខរស្មីលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ រស្មីលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បាន ប្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អាប៊ូ ^{صلوات الله عليه والسلام} អឺយ ចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} អឺយ សូមព្រះអង្គ ^{عز وجل} ធ្វើឲ្យមាន សេចក្តីស្រឡាញ់មកលើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងបេះដូងរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លា ។" (អាប៊ូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានថាដូច្នោះ) អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} ក៏បានដាក់ចុះមកនូវអាយ៉ាស៊ុន [១៩:៩៦] ជនណាដែលមាន សទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌នឹងធ្វើឲ្យមានសេចក្តីស្រឡាញ់មកលើពួកគេ ។" (تفسير القمي 2 : 56)

5. شَرَفُ الدِّينِ النَّخْفِيُّ: قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: رَوَى فَضَالَهُ بْنُ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي بَانَ بْنِ عُمَانَ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قَالَ: «آمَنُوا بِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بَعْدَ الْمَعْرِفَةِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٣ : صفحة : ٧٣٨ الحديث : ٦٩٤٧ / ٩٩ ، تأويل الآيات - الجزء : ١ : صفحة : ٣٠٨ الحديث : ١٦)**

៥. [...] អាប៊ូ ហ្គ័រស្វាស៊ុន អាល់-ស្វ័ឌីម៉ាលី បានថាតមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្តីហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} [៣១:៨], [១៩:៩៦] ជនណាដែលមានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពួកគេជឿ អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ពួកគេធ្វើអំពើល្អបន្ទាប់ពីបានដឹង ។" (5:7-11) (تأويل الآيات 1 : 308 / 16)

6. ابْنُ الفَارِسِيِّ فِي (الرَّوَضَةِ): قَالَ البَائِرِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ... قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا» هُوَ عَلِيُّ "فَمَا يَسْرِنَاهُ بِلِسَانِكَ لِنُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ" قَالَ: هُوَ عَلِيُّ "و تَنْدِرُ بِهِ قَوْمًا لُدًّا"، قَالَ: بَنِي أُمَيَّةَ قَوْمًا ظَلَمَةً». ** (البرهان في تفسير القرآن ، جلد ٣ ، صفحة ٧٣٨ ، روضة الواعظين: 106).

៦. អ៊ុបនូ អាល់-ហ្សារស៊ីបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា អាល់-ដៅដ្ឋោះត្ថីថា អាល់-បាគៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា
 រឺស៊ូលុលឡោះហ្វី^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "[១៩:៩៦] ជនណាដែលមានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ព្រះដ៏មានព្រះ
 មេត្តាធម៌នឹងធ្វើឲ្យមានសេចក្តីស្រឡាញ់មកលើពួកគេ នោះគឺ អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ [១៩:៩៧] យើងបានធ្វើឲ្យ
 គួរអាននេះទៅជាងាយស្រួលអាស្រ័យអណ្តាតអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកផ្សាយដំណឹងល្អដោយគួរអាននេះ
 ដល់ទៅបណ្តាអ្នកជឿ[អាល់ឡោះហ្វី]ស៊ប់ចិត្ត នោះគឺអាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកដាស់តឿនប្រជា
 រាស្ត្រហែលឃ្លោះប្រកែកដោយគួរអាននេះ បាន អ៊ុម៉ែយ៉ាស៊ូ ជា ប្រជារាស្ត្រដែលនៅក្នុងភាពងងឹត ។"

(روضة الواعظين: 106)

22/11/2016

ពាក្យរាយ

- ការស្លាប់នឹងស្លាប់ (មើលហ្វាឌីស្ទ្រ ៣) ។ ៣០
- ការស្លាប់នឹងត្រូវប្រហារដូចចៀម [១៩:៣៩] ។ ២៨
- ប្រវត្តិរបស់ អ៊ីបរហ្វីម عليه السلام [១៩:៤០-៤៨] ។ ៣៣
- សច្ចជីវិតអ្នកលី (អ្នកលី صلوات الله عليه والسلام ជាអណ្តាតសច្ចៈ គឺបុគ្គលសម្តីសច្ចៈ) [១៩:៤០-៤៨] ។..... ៣៦
- អាស្វារ (آس) ឌីពុកមា (ឬឌីពុកធំ) របស់ណាបី អ៊ីបរហ្វីម عليه السلام [១៩:៤០-៤៨] ។ ៣៣
- អាយ៉ាស្តុត្រូវកាត់ចោល [១៩:២៦] ។ ១៩
- អាយ៉ាស្តុត្រូវកាត់ចោល [៤៣:៥] ។ ៣៨

Revision: 11/01/2018, 28/01/2018, 16/02/2018, 18/08/2019, 02/04/2020, 29/03/2023 (49-50), 06/09/2023 (19:39 h3), 9/12/2023(19:88-98), 21/01/2024